

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
W MAJU 2016 R.**

Warszawa, 22 czerwca 2016 r.

Spis treści

	strona
Wstęp.....	3
Rynek pracy	5
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	13
Ceny.....	17
Rolnictwo.....	24
Przemysł	28
Budownictwo	32
Budownictwo mieszkaniowe	34
Rynek wewnętrzny	36
Transport.....	39
Bilans płatniczy.....	41
Handel zagraniczny	43
Pieniądz.....	50

*

*

*

Wyniki finansowe banków	53
Wyniki finansowe ubezpieczycieli	56
Produkt krajowy brutto.....	59
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.....	66
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne.....	68

Wstęp

W maju br. w większości podstawowych obszarów gospodarki utrzymały się tendencje wzrostowe, jednak skala wzrostu produkcji przemysłowej i sprzedaży detalicznej była nieco mniejsza niż przed miesiącem. Utrzymała się znaczna dynamika sprzedaży usług w transporcie oraz łączności. Skala spadku produkcji budowlano-montażowej była mniejsza niż w dwóch poprzednich miesiącach. Nieco zmniejszył się spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Sytuacja na rynku pracy była lepsza niż przed rokiem. Wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku w maju br. był podobny do notowanego w kwietniu br. i wyniósł 2,8%. Stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się do 9,1%. Według wyników badania popytu na pracę, w I kwartale br. utworzono nieco mniej nowych miejsc pracy niż w analogicznym okresie ub. roku; jednocześnie nieco mniej miejsc pracy zlikwidowano.

W maju br. utrzymał się znaczny, choć wolniejszy niż przed miesiącem, wzrost w skali roku przeciętnych nominalnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz ich siły nabywczej. Tempo wzrostu przeciętnych nominalnych i realnych świadczeń emerytalno-rentowych z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych nie uległo istotnej zmianie. Niższe niż w maju ub. roku były natomiast nominalne emerytury i renty rolników indywidualnych, obniżyła się również ich siła nabywczą.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w maju br. obniżyły się w skali roku w mniejszym stopniu niż przed miesiącem. Wpłynęło na to spowolnienie spadku cen towarów i usług w zakresie transportu oraz nieco większy niż w kwietniu br. wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych. Pogłębił się natomiast spadek cen odzieży i obuwia. Tempo spadku cen produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku uległo dalszemu spowolnieniu, a cen produkcji budowlano-montażowej – było zbliżone do notowanego w poprzednich miesiącach.

Produkcja sprzedana przemysłu w maju br. była wyższa niż przed rokiem o 3,5% (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym jej wzrost wyniósł 3,6%). Wzrosła produkcja w sekcjach przetwórstwo przemysłowe oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja. Spośród głównych grupowań przemysłowych najbardziej zwiększyła się sprzedaż w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych. Spadek notowano natomiast w produkcji dóbr związanych z energią. Produkcja budowlano-montażowa była o 13,7% niższa niż w maju ub. roku (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym – mniejsza o 12,7%). Spadek produkcji obserwowano we wszystkich działach budownictwa, najgłębszy w podmiotach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne. Sprzedaż detaliczna wzrosła w skali roku o 4,3%.

Ogólny klimat koniunktury gospodarczej w przetwórstwie przemysłowym w czerwcu br. jest oceniany pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Mniej korzystnie oceniana jest bieżąca produkcja, a prognozy dotyczące przyszłej produkcji są ostrożniejsze niż w maju br. Oceny bieżącego portfela zamówień nie uległy zmianie; przewidywania w tym zakresie są mniej optymistyczne niż przed miesiącem. Pogorszyły się pesymistyczne diagnozy sytuacji finansowej jednostek przetwórstwa przemysłowego, a korzystne przewidywania w tym zakresie są ostrożniejsze niż w trzech poprzednich miesiącach. Podmioty budowlane, podobnie jak w maju br., oceniają koniunkturę nieznacznie negatywnie. Wskazania dotyczące bieżącego portfela zamówień oraz produkcji są mniej pesymistyczne niż przed miesiącem. Pozytywne prognozy w tych obszarach są jednak ostrożniejsze od formułowanych w maju br. Utrzymują się korzystne przewidywania w zakresie sytuacji finansowej, przy mniej negatywnych ocenach bieżących. Pozytywne, nieco słabsze niż przed miesiącem, są nastroje przedsiębiorstw w handlu detalicznym. Optymistyczne, ale gorsze niż w maju br., są głównie przewidywania w zakresie popytu na towary oraz wskazania dotyczące bieżącej i przyszłej sprzedaży. Bieżąca sytuacja finansowa jest postrzegana bardziej niekorzystnie niż przed miesiącem, a przewidywania w tym obszarze są nieznacznie pozytywne.

Bieżące nastroje konsumenckie w czerwcu br. są zbliżone do notowanych przed miesiącem. Poprawiły się m.in. oceny obecnej sytuacji ekonomicznej kraju oraz sytuacji finansowej gospodarstwa domowego, przy bardziej pesymistycznych wskazaniach dotyczących m.in. możliwości obecnego dokonywania ważnych zakupów. Pogorszenie notowano natomiast w zakresie przyszłych tendencji konsumpcji indywidualnej – głównie dotyczących możliwości oszczędzania pieniędzy oraz sytuacji ekonomicznej kraju.

Na rynku rolnym w maju br. ceny skupu większości podstawowych produktów rolnych, z wyjątkiem cen żyta i mleka, były wyższe niż przed miesiącem. Powyżej poziomu sprzed roku kształtowały się ceny skupu produktów roślinnych (z wyjątkiem pszenicy) oraz młodego bydła rzeźnego i żywca wieprzowego. Opłacalność produkcji trzody chlewnej, pomimo niewielkiej poprawy, nadal była niska.

Obroty towarowe handlu zagranicznego (liczone w złotych) w okresie styczeń–kwiecień br. wzrosły w większym stopniu po stronie eksportu niż importu. W rezultacie dodatnie saldo obrotów było wyższe niż przed rokiem. Zwiększyła się wymiana towarowa z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE) oraz import z krajów rozwijających się. Po dwóch latach spadku, wzrósł również eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej. W I kwartale br. wskaźnik terms of trade ogółem kształtował się korzystnie, choć był niższy niż w analogicznym okresie ub. roku.

Rynek pracy

W maju br. wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku był podobny do notowanego w poprzednim miesiącu. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych i stopa bezrobocia były niższe niż w kwietniu br. i w maju ub. roku.

Według wyników badania popytu na pracę, w I kwartale br. utworzono nieco mniej miejsc pracy niż w analogicznym okresie ub. roku; jednocześnie mniej miejsc pracy zlikwidowano.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w maju br. ukształtowało się na poziomie 5733,6 tys. osób i było o 2,8% większe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 1,1% w maju ub. roku). Najbardziej zwiększyło się zatrudnienie w administrowaniu i działalności wspierającej (o 10,8%) oraz informacji i komunikacji (o 10,1%). Wzrost zatrudnienia (w granicach 1,9% – 3,3%) notowano również w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej, transporcie i gospodarce magazynowej, przetwórstwie przemysłowym, zakwaterowaniu i gastronomii, handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji. Utrzymał się spadek zatrudnienia w górnictwie i wydobywaniu (o 8,2%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,5%), budownictwie (o 1,4%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 1,1%).

Przeciętne zatrudnienie kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2015		2016	
	V		I-V			
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100			w tys.	
Sektor przedsiębiorstw	5733,6	102,8	101,1	101,1	102,7	5722,0
w tym:						
Przemysł.....	2560,6	102,1	101,6	101,7	102,0	2556,0
górnictwo i wydobywanie.....	136,0	91,8	93,2	93,6	92,0	138,1
przetwórstwo przemysłowe	2186,9	103,1	102,7	102,8	103,0	2179,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	118,3	96,5	94,6	94,8	95,6	118,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	119,4	101,9	100,7	100,8	102,0	119,5
Budownictwo	378,5	98,6	94,0	93,7	99,5	380,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	1179,6	102,4	102,3	102,2	102,4	1177,0
Transport i gospodarka magazynowa.....	510,8	103,3	102,2	102,1	102,8	507,8
Zakwaterowanie i gastronomia	105,6	102,8	94,9	95,2	102,6	105,0
Informacja i komunikacja	205,3	110,1	103,5	103,3	110,2	204,7
Obsługa rynku nieruchomości.....	92,6	98,9	97,8	98,1	98,9	92,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	188,9	103,3	100,5	100,7	102,4	188,2
Administrowanie i działalność wspierająca.....	371,2	110,8	103,5	102,5	110,4	370,6

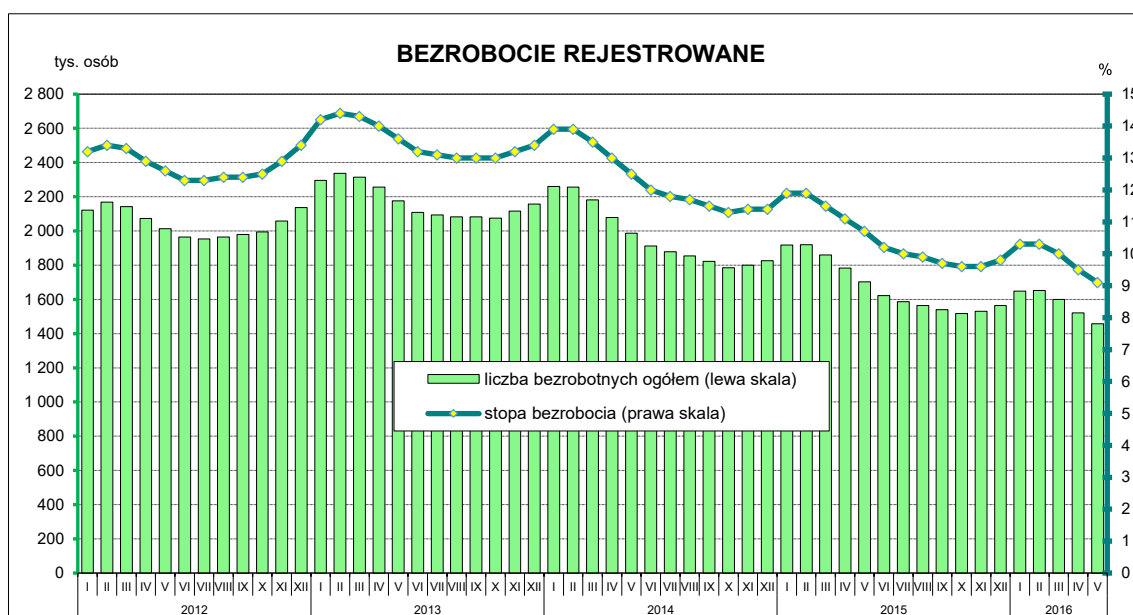
^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu w maju br., bardziej niż przeciętnie zwiększyło się w skali roku zatrudnienie w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (wzrost o 6,0%), produkcją mebli (o 5,9%), produkcją wyrobów z metali (o 4,9%), transportem lądowym i rurociągowym (o 4,8%), produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 4,4%), produkcją maszyn i urządzeń (o 3,1%) oraz produkcją wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 3,0%). Spadek zatrudnienia notowano w przedsiębiorstwach zajmujących się wydobywaniem węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 8,9% wobec spadku o 13,0% przed miesiącem), produkcją odzieży (o 2,9%), budową budynków (o 2,2%) oraz budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 2,1%).

W okresie styczeń–maj br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5722,0 tys. osób, tj. było o 2,7% wyższe od obserwowanego przed rokiem.

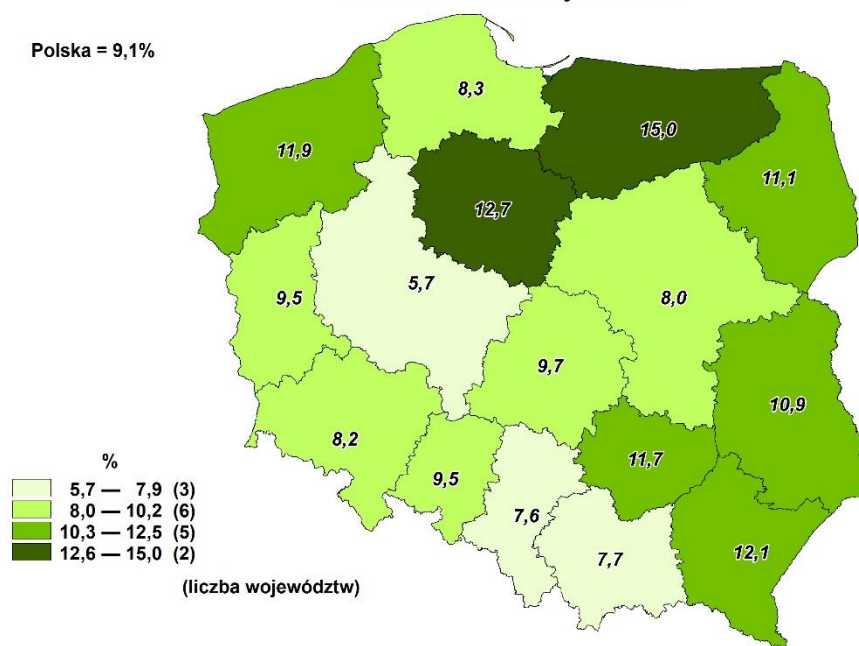
W końcu maja br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy ukształtowała się na poziomie 1456,9 tys., tj. zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 4,3%, tj. o 64,9 tys.) i z analogicznym miesiącem ub. roku (o 14,4%, tj. o 245,2 tys.). **Stopa bezrobocia** rejestrowanego wyniosła 9,1%, tj. o 0,4 p.proc. mniej niż przed miesiącem i o 1,6 p.proc. mniej niż przed rokiem.

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 5,7% w wielkopolskim do 15,0% w warmińsko-mazurskim. W porównaniu z kwietniem br. zmniejszyła się we wszystkich województwach; najbardziej w województwie warmińsko-mazurskim (o 0,8 p.proc.) i zachodniopomorskim (o 0,6 p.proc.), a najmniej – w mazowieckim (o 0,2 p.proc.). W porównaniu z majem ub. roku stopa bezrobocia zmniejszyła się również we wszystkich województwach. W największym stopniu obniżyła się w województwie zachodniopomorskim (o 2,3 p.proc.), a w najmniejszym – w województwie lubelskim (o 1,0 p.proc.).

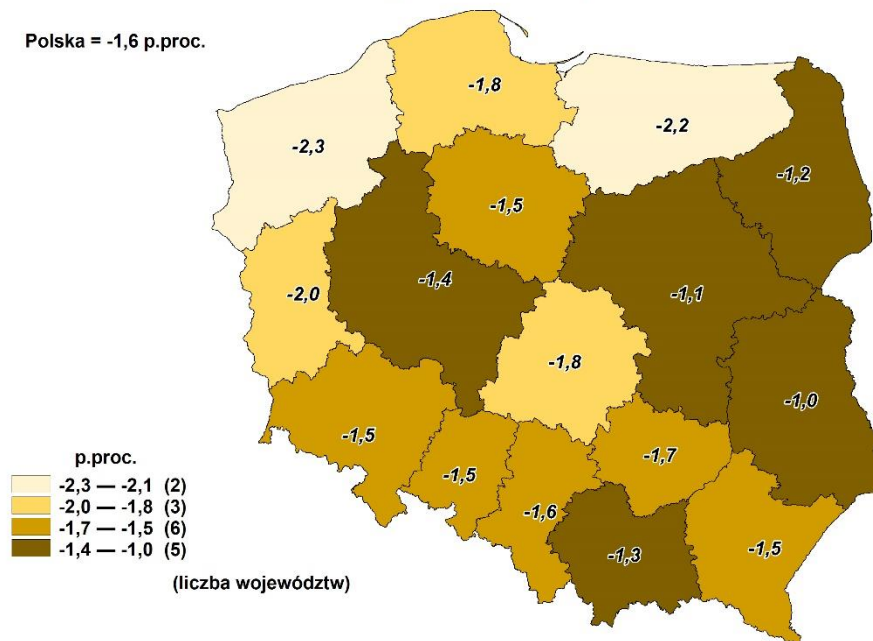
STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Stan w końcu maja 2016 r.

Polska = 9,1%

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Maj 2016 r. do maja 2015 r.

Polska = -1,6 p.proc.

W **strukturze bezrobotnych** zarejestrowanych udział kobiet był wyższy niż przed rokiem o 0,9 p.proc. i wyniósł 52,3% w końcu maja br. Zwiększył się udział osób bezrobotnych nieposiadających kwalifikacji zawodowych (o 0,3 p.proc. do 31,0%) oraz nieznacznie – osób bez prawa do zasiłku (o 0,1 p.proc. do 86,4%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób dotychczas niepracujących (o 1,2 p.proc. do 15,1%). Udział bezrobotnych absolwentów nie uległ istotnej zmianie i wyniósł 3,0%.

Spśród osób bezrobotnych znajdujących się w **szczególnej sytuacji na rynku pracy**, zmniejszył się udział w stosunku do poprzedniego roku następujących kategorii w liczbie zarejestrowanych ogółem:

- osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia (o 1,7 p.proc. do 27,8%, w tym udział osób w wieku poniżej 25 roku życia obniżył się o 1,2 p.proc. i wyniósł 13,9%),
- osób długotrwale bezrobotnych² (o 1,3 p.proc. do 56,3%).

Zwiększył się natomiast udział osób bezrobotnych:

- posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 1,3 p.proc. do 16,4%),
- w wieku powyżej 50 roku życia (o 0,8 p.proc. do 27,8%),
- korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,1 p.proc. do 1,9%),
- posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia (o 0,1 p.proc. do 0,2%).

Osób bezrobotnych niepełnosprawnych w końcu maja br. było 89,2 tys., co stanowiło, podobnie jak przed rokiem, 6,1% ogółu bezrobotnych.

W maju br. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 154,4 tys., tj. była niższa niż przed miesiącem (o 10,6%) i niższa niż przed rokiem (o 4,3%). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w porównaniu z notowanym przed rokiem o 1,4 p.proc. do 78,8%. Obniżył się również udział osób długotrwale bezrobotnych, osób bez kwalifikacji zawodowych oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy. Zwiększył się natomiast udział osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi oraz absolwentów.

---

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	V 2015		V 2016			V 2015	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	okres poprzedni= =100	w tys.	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych		
Bezrobotni nowo zarejestrowani							
ogółem	161,4	96,8	95,7	89,4	154,4	x	x
Z liczby ogółem — bezrobotni:							
zarejestrowani po raz kolejny	129,4	98,9	94,1	82,6	121,7	78,8	80,2
dotychczas niepracujący	30,0	86,9	95,8	125,2	28,7	18,6	18,6
w tym absolwenci ^a	16,5	83,4	115,9	134,7	19,1	12,4	10,2
zwolnieni z przyczyn dotyczących							
zakładu pracy	9,5	98,0	75,9	95,5	7,2	4,7	5,9
zamieszkali na wsi	66,9	97,9	99,0	92,8	66,2	42,9	41,5
bez kwalifikacji zawodowych	51,1	95,5	93,1	93,7	47,6	30,8	31,7
długotrwale bezrobotni ^b	63,5	85,1	83,3	89,2	52,9	34,2	39,3

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.

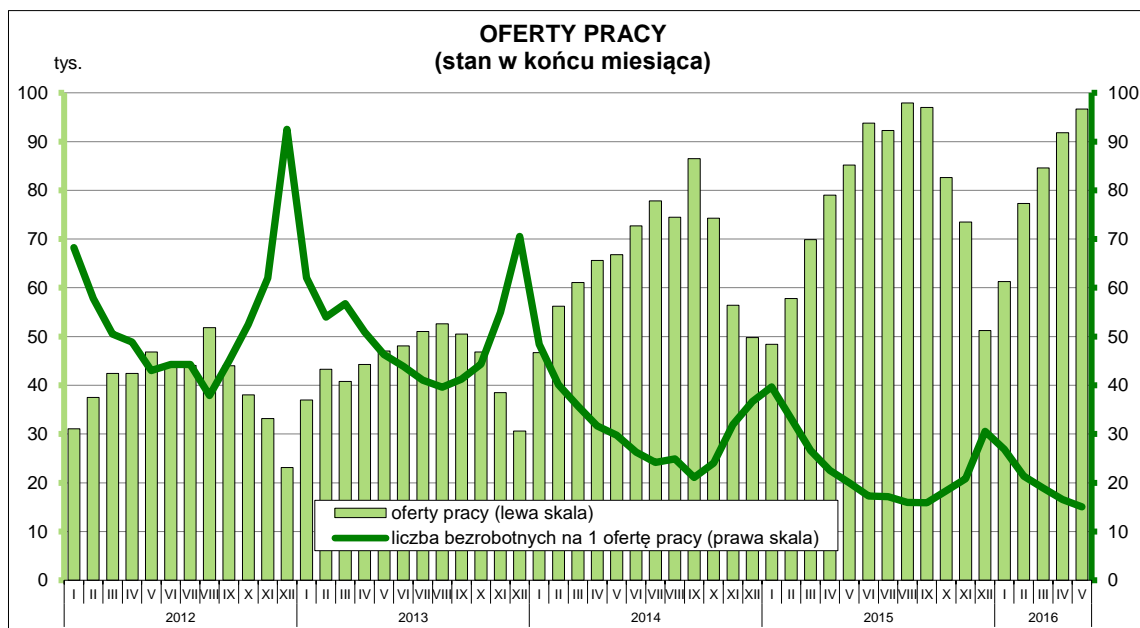
b Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Z ewidencji bezrobotnych w maju br. **skreślono** 219,4 tys. osób, tj. mniej niż przed miesiącem (o 12,8%) i przed rokiem (o 9,1%). Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 105,9 tys. osób (tj. mniej niż przed miesiącem o 15,9% i mniej niż przed rokiem o 7,0%). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się o 1,2 p.proc. w skali roku, do 48,3%. Liczba osób, które podjęły pracę niesubsydiowaną była niższa niż przed rokiem, natomiast zwiększyła się liczba osób, które podjęły pracę subsydiowaną. Spośród osób wykreślonych z ewidencji wzrósł udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego. Zmniejszył się odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy, osób, które rozpoczęły staż lub szkolenie u pracodawców oraz osób, które nabyły prawa emerytalne i rentowe. Udział osób, które nabyły uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego był na tym samym poziomie, jak przed rokiem.

Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	V 2015		V 2016			V 2015	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	okres poprzedni= =100	w tys.	w % bezrobotnych wyrejestrowanych ogółem		
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	241,5	93,2	90,9	87,2	219,4	x	x
Z liczby ogółem — bezrobotni, którzy:							
podjęli pracę	113,8	100,1	93,0	84,1	105,9	48,3	47,1
niesubsydiowaną	96,2	98,7	84,8	86,5	81,6	37,2	39,9
subsidiowaną	17,6	108,2	138,1	76,9	24,3	11,1	7,3
rozpoczęli szkolenie lub staż	28,5	82,8	87,0	75,0	24,8	11,3	11,8
nie potwierdzili gotowości do podjęcia pracy	55,8	87,1	81,7	106,6	45,6	20,8	23,1
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego	14,7	66,3	104,5	89,9	15,4	7,0	6,1
nabyli prawa emerytalne lub rentowe	2,2	79,2	65,6	87,9	1,5	0,7	0,9
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego	2,6	84,1	92,7	85,3	2,4	1,1	1,1

W maju br. do urzędów pracy zgłoszono 126,3 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. mniej niż przed miesiącem (o 10,3%), ale więcej niż przed rokiem (o 3,3%). Liczba ofert z sektora publicznego zmniejszyła się zarówno w skali miesiąca, jak i roku, a z prywatnego – była niższa niż przed miesiącem, ale większa niż w maju ub. roku. Oferty z sektora publicznego stanowiły 9,5% ogółu ofert (wobec 13,0% w kwietniu br. i 12,2% przed rokiem). W końcu maja br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 21,3% ogółu ofert (wobec 20,1% w kwietniu br. i 19,6% w maju ub. roku).

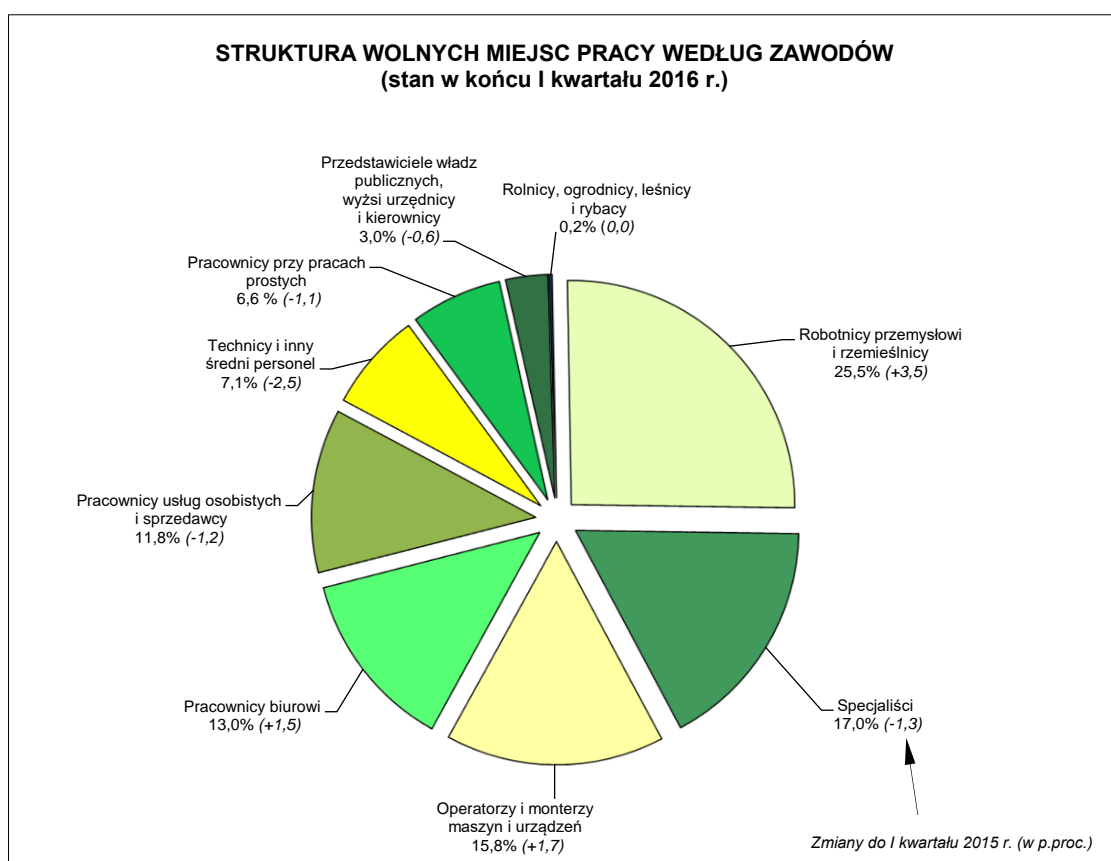
W końcu maja br. zadeklarowano więcej niż przed miesiącem, ale mniej niż przed rokiem zwolnień grupowych – 252 zakłady **zadeklarowały zwolnienie** 14,1 tys. pracowników, w tym 1,7 tys. osób z sektora publicznego (w końcu kwietnia br. odpowiednio 209 zakładów, 12,6 tys. pracowników, w tym 1,6 tys. z sektora publicznego, natomiast w końcu maja ub. roku – 205 zakładów, 24,4 tys. pracowników, w tym 4,2 tys. z sektora publicznego).

Według wyników kwartalnego badania **popytu na pracę**, w końcu I kwartału br. liczba **wolnych miejsc pracy** wyniosła 89,6 tys. i była o 20,0% wyższa niż przed rokiem. Wolnymi miejscami pracy dysponowało 35,8 tys. podmiotów, tj. 4,8% badanych jednostek (wobec 30,1 tys. podmiotów, tj. 4,0% badanych jednostek przed rokiem). Wzrost liczby wolnych miejsc pracy odnotowano we wszystkich kategoriach wielkości podmiotów: największy w jednostkach o liczbie pracujących 10–49 osób – o 44,8%. W podmiotach o liczbie pracujących poniżej 10 osób notowano wzrost liczby wolnych miejsc pracy o 15,9%, a w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób – o 14,3%. W porównaniu z sytuacją sprzed roku w strukturze wolnych miejsc pracy według sekcji najbardziej zwiększył się odsetek wolnych miejsc pracy w budownictwie (o 2,6 p.proc. do 14,3%)

³ Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

i przetwórstwie przemysłowym (o 1,2 p.proc. do 23,0%). Wzrósł również udział wolnych miejsc pracy m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,7 p.proc. do 6,5%), edukacji (o 0,5 p.proc. do 1,4%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,4 p.proc. do 4,4%). Obniżył się natomiast odsetek wolnych miejsc pracy m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,2 p.proc. do 17,5%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,6 p.proc. do 3,6%), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 0,3 p.proc. do 2,5%), obsłudze rynku nieruchomości (o 0,3 p.proc. do 0,7%) i pozostałej działalności usługowej (o 0,3 p.proc. do 1,2%).

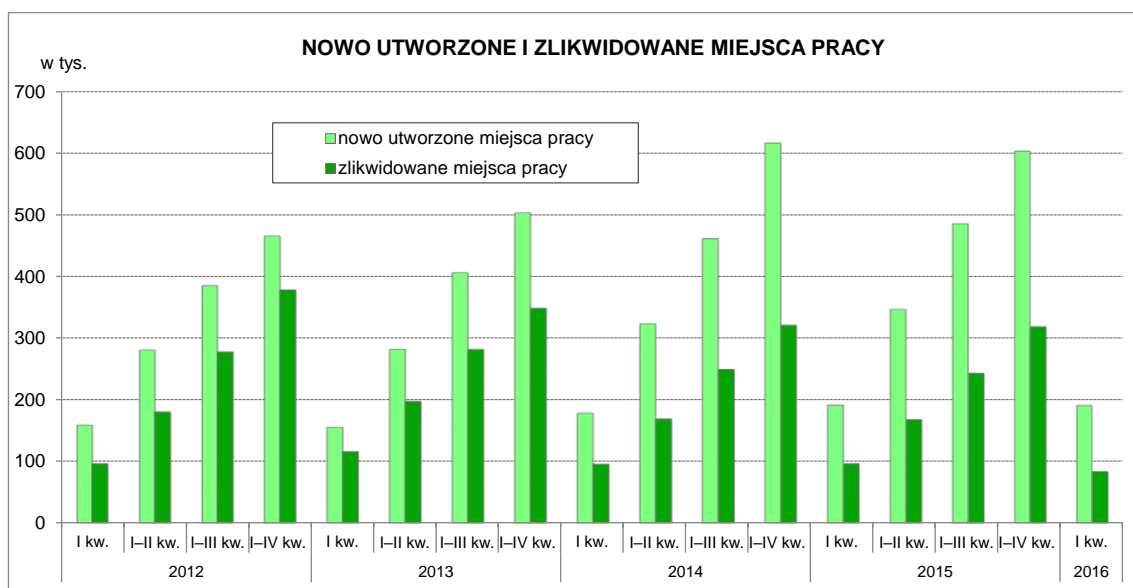
W strukturze wolnych miejsc pracy według zawodów w porównaniu z końcem I kwartału ub. roku zwiększył się udział miejsc pracy dla robotników przemysłowych i rzemieślników (o 3,5 p.proc. do 25,5%), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (o 1,7 p.proc. do 15,8%) oraz pracowników biurowych (o 1,5 p.proc. do 13,0%). Zmniejszył się natomiast odsetek wolnych miejsc pracy przeznaczonych m.in. dla techników i innego średniego personelu (o 2,5 p.proc. do 7,1%), specjalistów (o 1,3 p.proc. do 17,0%) oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców (o 1,2 p.proc. do 11,8%).

W okresie pierwszych trzech miesięcy br. **utworzono 192,1 tys. nowych miejsc pracy**, tj. o 0,4% mniej niż przed rokiem. Spadek o 12,5% odnotowano w jednostkach o liczbie pracujących poniżej 10 osób, a wzrost – w podmiotach o liczbie pracujących 10–49 osób (o 22,4%) i powyżej 49 osób (o 4,0%). W ogólnej liczbie nowych miejsc pracy zwiększył się udział stanowisk utworzonych m.in. w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej

(o 1,3 p.proc. do 4,2%), przetwórstwie przemysłowym (o 1,2 p.proc. do 20,5%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,8 p.proc. do 5,2%) oraz pozostałej działalności usługowej (o 0,5 p.proc. do 1,8%). Zmniejszył się natomiast udział stanowisk utworzonych m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 3,4 p.proc. do 23,1%), budownictwie (o 0,5 p.proc. do 10,7%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,3 p.proc. do 6,9%).

Spśród nowo utworzonych miejsc pracy w końcu I kwartału br. wolnych było jeszcze 21,6 tys. miejsc – najwięcej w przetwórstwie przemysłowym (18,4%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (16,1%), budownictwie (15,3%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (10,9%) oraz informacji i komunikacji (10,1%).

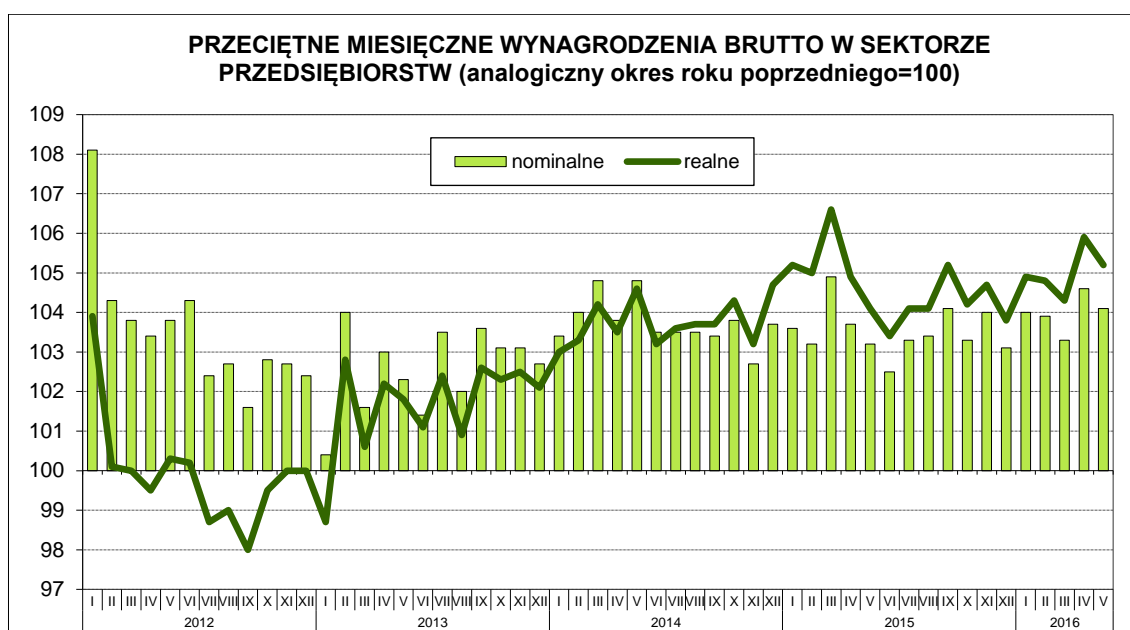

W okresie styczeń–marzec br. **zlikwidowano** 82,8 tys. miejsc pracy, tj. o 13,6% mniej niż przed rokiem. Zmniejszyła się liczba zlikwidowanych miejsc pracy w jednostkach o liczbie pracujących poniżej 10 osób (o 25,9%) i powyżej 49 osób (o 19,0%). Skala likwidacji miejsc pracy zwiększyła się w podmiotach o liczbie pracujących 10–49 osób (o 15,1%).

W strukturze zlikwidowanych miejsc pracy ogółem według sekcji w porównaniu z I kwartałem ub. roku zmniejszył się odsetek miejsc zlikwidowanych m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 3,8 p.proc. do 26,2%), przetwórstwie przemysłowym (o 2,9 p.proc. do 15,0%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,0 p.proc. do 4,7%). Zwiększył się natomiast odsetek miejsc zlikwidowanych m.in. w budownictwie (o 5,7 p.proc. do 17,2%), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 1,3 p.proc. do 3,3%) oraz informacji i komunikacji (o 0,6 p.proc. do 3,1%).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W maju br. utrzymał się znaczny, chociaż nieco słabszy niż w kwietniu br., wzrost przeciętnych nominalnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz ich siły nabywczej w skali roku. Tempo wzrostu przeciętnych nominalnych i realnych świadczeń emerytalno-rentowych z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych było zbliżone do obserwowanego w kwietniu. Nominalne emerytury i renty rolników indywidualnych obniżyły się w skali roku. Niższa niż przed rokiem była również ich siła nabywcza, pomimo utrzymującego się spadku cen konsumpcyjnych.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw⁴

w maju br. wyniosło 4166,28 zł i było o 4,1% wyższe niż w maju ub. roku (wobec wzrostu o 3,2% przed rokiem). Wzrost wystąpił w większości sekcji, w tym największy – w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 7,0%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,4%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,0%). W najmniejszym stopniu wzrosły wynagrodzenia w sekcji budownictwo (o 2,8%). W sekcji górnictwo i wydobywanie przeciętna płaca brutto była o 1,5% niższa niż przed rokiem (w tym w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego – o 2,2% niższa), co było związane z przesunięciami terminów wypłat dodatkowych wynagrodzeń rocznych i premii w tej sekcji. Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu największy wzrost przeciętnych wynagrodzeń notowano w handlu detalicznym, handlu hurtowym oraz

⁴ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

w produkcji mebli (po 7,1%), produkcji odzieży (o 6,8%) oraz produkcji artykułów spożywczych (o 6,6%), a najmniejszy – w produkcji pojazdów samochodowych przyczep i naczep (o 0,8%) oraz budowie budynków (o 2,0%). Spadek odnotowano m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 0,5%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–maj br. ukształtowało się na poziomie 4218,35 zł i było o 3,8% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 3,7% przed rokiem).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2015		2016	
	w zł	V		I-V		w zł
		analogiczny okres poprzedniego roku=100				
Sektor przedsiębiorstw	4166,28	104,1	103,2	103,7	103,8	4218,35
w tym:						
Przemysł	4147,22	102,9	102,4	103,2	102,6	4227,40
górnictwo i wydobywanie	5601,82	98,5	104,2	103,8	93,6	5988,63
przetwórstwo przemysłowe	3959,10	103,6	103,2	103,8	104,0	3990,59
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	6081,97	106,0	97,7	103,7	106,0	6765,33
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	4018,57	103,2	103,0	103,4	103,4	3985,31
Budownictwo	4125,67	102,8	102,0	104,2	104,4	4150,29
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3888,89	107,0	103,0	104,3	105,3	3915,10
Transport i gospodarka magazynowa	3835,47	103,3	103,4	100,7	103,0	3794,04
Zakwaterowanie i gastronomia	3009,85	106,4	104,8	104,7	106,7	3046,70
Informacja i komunikacja	7651,68	104,7	105,3	105,4	104,7	7709,57
Obsługa rynku nieruchomości	4392,01	104,0	104,8	103,3	105,0	4426,97
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6222,95	104,8	104,9	105,7	105,5	6434,25
Administrowanie i działalność wspierająca	2935,68	103,9	104,1	105,7	104,4	2989,94

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

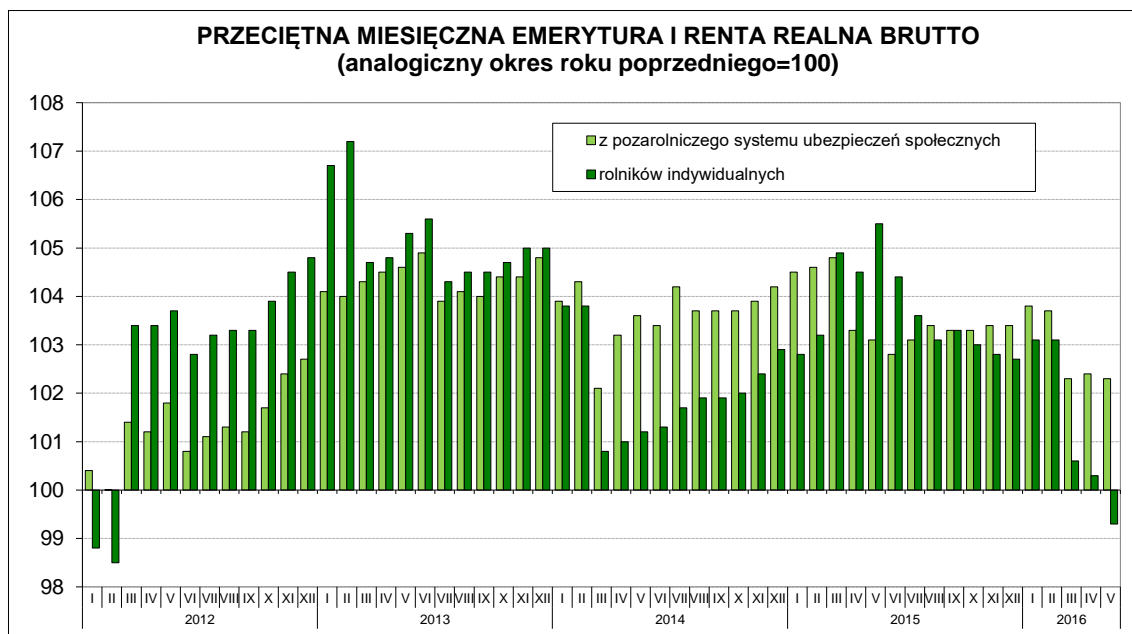
Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–maj br. była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 6,6% (przed rokiem obserwowano wzrost o 4,9%).

W maju br. **siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** wzrosła w skali roku o 5,2% (wobec wzrostu w maju ub. roku o 4,1%). W okresie pięciu miesięcy br. przeciętna płaca realna brutto była wyższa niż przed rokiem o 4,8% (wobec wzrostu o 5,2% w analogicznym okresie ub. roku).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto			
			V 2016		I-V 2016	
	w tys.	V 2015=100	w zł	V 2015=100	w zł	I-V 2015=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych.....	7715,1	100,5	2084,85	101,6	2078,73	102,3
emerytury	5395,8	101,7	2205,22	101,4	2199,31	102,0
renty z tytułu niezdolności do pracy.....	970,2	95,2	1661,29	101,2	1657,56	102,1
renty rodzinne.....	1348,9	99,6	1908,12	101,3	1904,30	102,1
Emerytury i renty rolników indywidualnych	1195,5	99,8	1178,52	98,6	1183,88	100,6

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w maju br. wyniosła 2084,85 zł i była o 1,6% wyższa niż przed rokiem. W okresie styczeń–maj br. ukształtowała się ona na poziomie 2078,73 zł, tj. wzrosła w skali roku o 2,3%. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta w systemie pracowniczym w maju br. była wyższa niż przed rokiem o 2,3%, a w okresie styczeń–maj br. – wyższa odpowiednio o 2,9%.

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w maju br. ukształtowała się na poziomie 1178,52 zł, tj. o 1,4% niższym niż przed rokiem. W okresie styczeń–maj br. wyniosła 1183,88 zł, tj. o 0,6% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Siła nabywcza przeciętnej miesięcznej emerytury i renty

brutto rolników indywidualnych w maju br. była mniejsza niż przed rokiem o 0,7%, natomiast w okresie pięciu miesięcy br. – większa odpowiednio o 1,2%.

Kwota brutto **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w okresie styczeń–maj br. 832,9 mln zł, tj. o 11,9% mniej niż rok wcześniej. W maju br. wypłacono bezrobotnym 157,9 mln zł, tj. o 7,5% mniej niż w kwietniu br. oraz o 13,9% mniej niż przed rokiem.

Wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** wyniosła w maju br. 188,9 mln zł, tj. zmniejszyła się w skali roku (o 1,1%) oraz w stosunku do poprzedniego miesiąca (o 1,0%). W okresie styczeń–maj br. wypłacono świadczenia z tego tytułu na kwotę ogółem 953,7 mln zł, tj. o 0,3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

W maju br. zrealizowano 16,9 tys. **wypłat z Funduszu Emerytur Pomostowych** (wobec 13,3 tys. przed rokiem). Łączna kwota wypłat wyniosła 41,6 mln zł i była o 29,3% większa niż w maju ub. roku. W okresie styczeń–maj br. suma wypłaconych świadczeń ukształtowała się na poziomie 199,7 mln zł (o 30,3% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku). Przeciętna liczba osób pobierających świadczenia z tego źródła wyniosła w tym okresie 16,3 tys. (wobec 12,7 tys. przed rokiem).

Ceny

W maju br. spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był nieco słabszy niż w kwietniu br. Zmniejszyła się skala spadku cen towarów i usług w zakresie transportu. Szybszy niż przed miesiącem był wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych. W większym stopniu niż w kwietniu br. obniżyły się natomiast ceny odzieży i obuwia. W porównaniu z poprzednim miesiącem, podobnie jak w marcu i kwietniu br., notowano wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych. Tempo spadku cen produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku zwolniło, natomiast cen produkcji budowlano-montażowej – uległo zmianie.

Według wstępnych danych, **cenę produkcji sprzedanej przemysłu** w maju br. były wyższe niż **przed miesiącem** o 0,9%. Wzrost cen obserwowano we wszystkich sekcjach, z tego w przetwórstwie przemysłowym o 1,0%, dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji o 0,2%, a w górnictwie i wydobywaniu oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę po 0,1%. Spośród działów przetwórstwa przemysłowego znacznie wyższe niż przed miesiącem były ceny produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 8,4%). Wzrost cen notowano również w produkcji metali (o 2,5%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 1,2%), urządzeń elektrycznych oraz papieru i wyrobów z papieru (po 0,6%), artykułów spożywczych, wyrobów z metali oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (po 0,5%). Wyższe były także ceny produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych, maszyn i urządzeń, napojów (po 0,4%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (po 0,3%), a także produkcji mebli (o 0,2%).

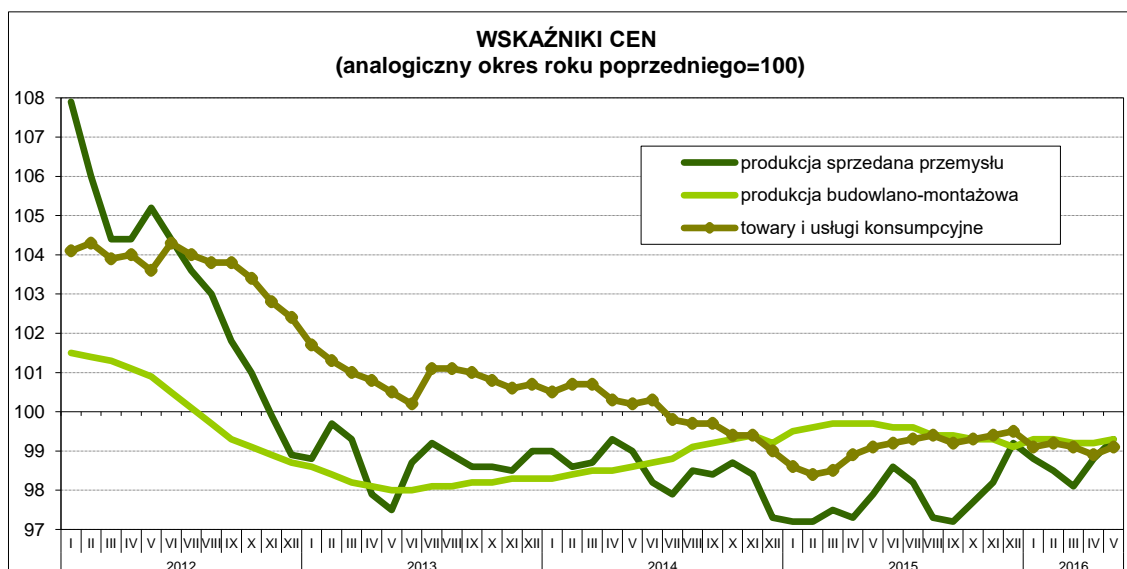
W maju br. notowano spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu **w skali roku** o 0,7% (wobec spadku o 1,2% w kwietniu br.). Obniżyły się ceny w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 7,8%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,0%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 0,2%). Wyższe niż przed rokiem były natomiast ceny w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,7%). W przetwórstwie przemysłowym obniżono ceny produkcji m.in. koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 13,7%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 2,8%) oraz metali (o 2,2%). Spadły również ceny produkcji wyrobów z metali (o 0,7%), mebli oraz napojów (po 0,4%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,3%), a także komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 0,1%). Wzrosły natomiast ceny pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 5,4%), papieru i wyrobów z papieru (o 4,4%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,9%), a także produkcji maszyn i urządzeń (o 1,4%). Wyższe niż przed rokiem były również ceny produkcji m.in. artykułów

spożywczych (o 0,5%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 0,4%) oraz urządzeń elektrycznych (o 0,2%).

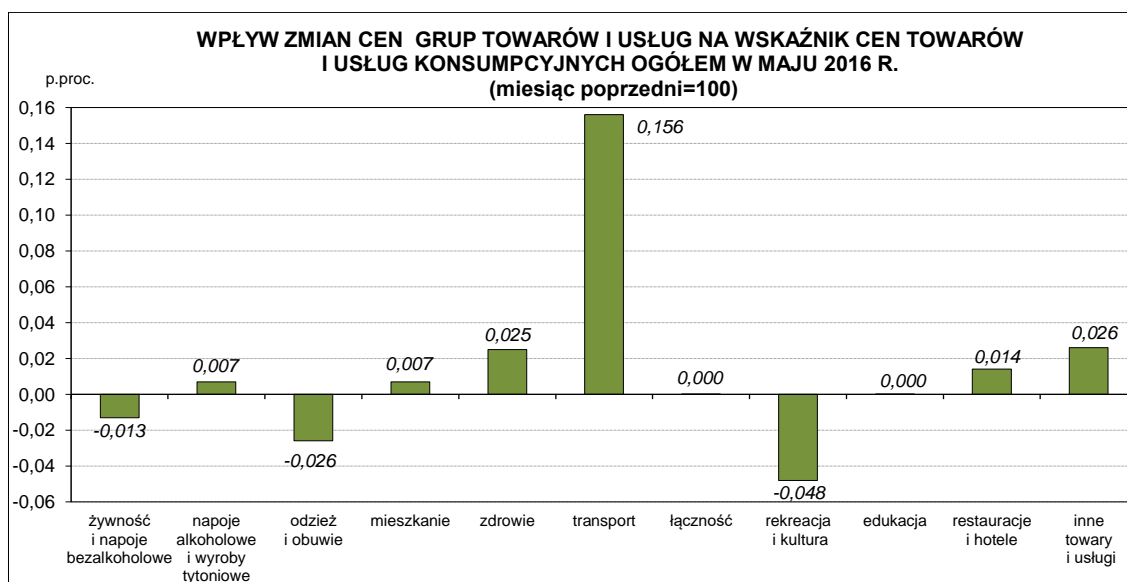
Szacuje się, że w maju br. **ceny produkcji budowlano-montażowej** kształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem, natomiast w skali roku obniżyły się o 0,7%.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2015	Grudzień roku poprzedniego=100					
V.....	99,9	97,8	99,8	100,8	101,3	99,7
2016	V.....					
V.....	100,0	97,1	100,3	97,8	101,5	99,7
2015	Miesiąc poprzedni=100					
V.....	100,4	97,9	100,5	100,0	100,6	99,9
VI.....	100,6	99,2	100,7	100,1	100,0	100,0
VII.....	99,6	97,7	99,6	100,1	99,9	99,9
VIII.....	99,3	98,2	99,3	99,7	100,1	99,9
IX.....	99,9	100,6	100,0	99,4	99,6	99,9
X.....	100,1	101,8	100,1	99,8	99,7	99,9
XI.....	100,0	98,3	100,0	100,1	99,9	99,9
XII.....	99,8	99,0	99,8	100,0	100,1	99,9
2016	I.....					
I.....	99,5	96,0	99,8	98,7	100,6	99,9
II.....	99,6	100,5	99,5	99,8	100,1	99,9
III.....	99,7	101,2	99,6	100,0	100,2	99,9
IV.....	100,3	99,3	100,4	99,2	100,4	100,0
V.....	100,9	100,1	101,0	100,1	100,2	100,0
2015	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
V.....	97,9	99,0	97,3	101,1	101,8	99,7
VI.....	98,6	98,6	98,1	101,1	101,9	99,6
VII.....	98,2	94,2	98,0	101,1	101,5	99,6
VIII.....	97,3	92,7	96,9	100,8	101,5	99,4
IX.....	97,2	92,8	96,9	100,1	100,6	99,4
X.....	97,7	94,1	97,5	99,9	100,4	99,3
XI.....	98,2	92,8	98,1	99,8	100,5	99,3
XII.....	99,2	92,9	99,3	100,0	100,6	99,1
2016	I.....					
I.....	98,8	91,5	99,2	98,2	100,6	99,3
II.....	98,5	91,2	98,9	97,9	100,8	99,3
III.....	98,1	90,4	98,5	97,8	101,0	99,2
IV.....	98,8	90,2	99,4	96,9	101,2	99,3
V.....	99,3	92,2	99,8	97,0	100,7	99,3
I-V.....	98,7	91,1	99,2	97,5	100,9	99,3

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w maju br. były wyższe niż przed miesiącem o 0,1%. Wzrosty cen towarów i usług w zakresie transportu oraz zdrowia wpłynęły na podwyższenie wskaźnika ogółem odpowiednio o 0,16 p.proc. i 0,03 p.proc. Spadki cen towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą oraz odzieży i obuwia obniżyły wskaźnik cen ogółem odpowiednio o 0,05 p.proc. i 0,03 p.proc.

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w maju br. były niższe niż przed miesiącem o 0,1%. Mniej niż w kwietniu br. konsumenci płacili za warzywa (o 1,3%), oleje i tłuszcze (o 0,5%), mąkę pszenną (o 0,4%), a także za artykuły w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 0,3%, w tym jaja potaniały o 1,3%, sery i twarogi – o 0,6%, śmietana – o 0,1%, przy wzroście cen jogurtów o 0,9% oraz mleka – o 0,1%). Niższe były również ceny ryżu (o 0,3%) oraz makaronów i produktów makaronowych (o 0,1%). Wzrosły natomiast ceny

kaszy i ziaren zbóż (o 0,7%), cukru (o 0,6%), a także mięsa (przeciętnie o 0,5%, w tym droższe było mięso drobiowe – o 2,1%, wieprzowe – o 0,6%, przy niezmiennych cenach wędlin oraz spadku cen mięsa wołowego – o 0,4%). Wyższe były również ceny ryb i owoców morza (o 0,3%), a także pieczywa i owoców (po 0,1%).

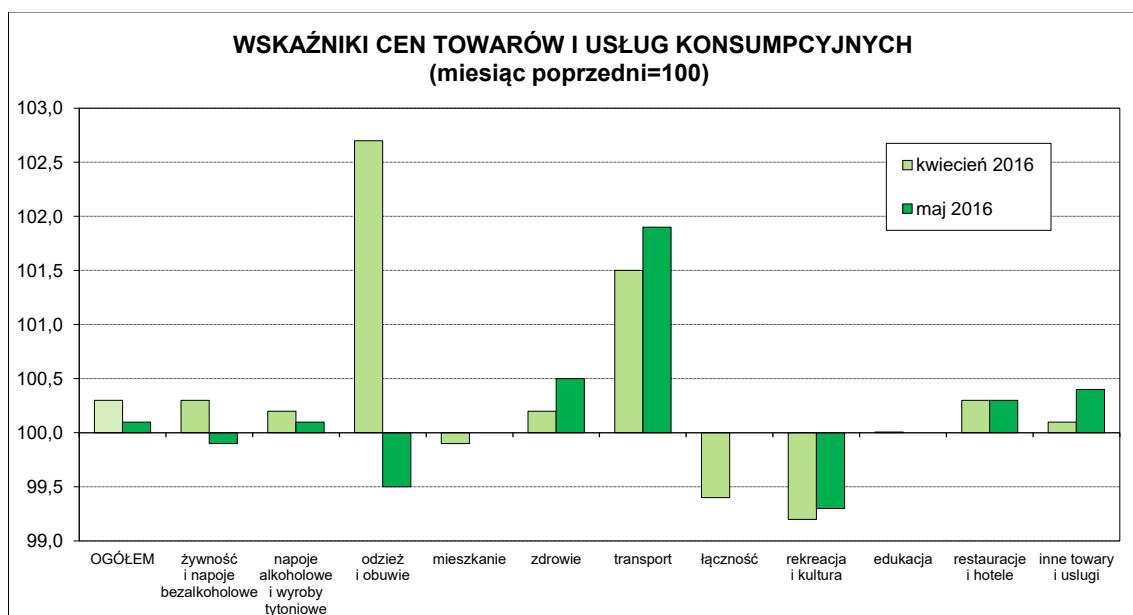
Spadły ceny odzieży – o 0,9%, natomiast wzrosły ceny obuwia – o 0,5%.

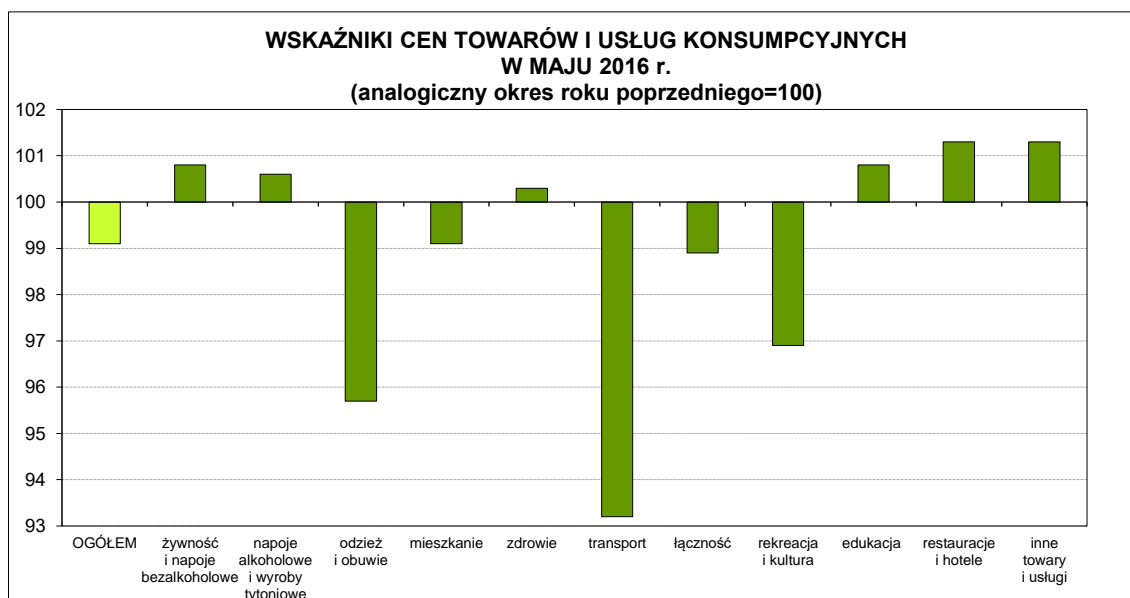
Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem w maju br. kształtowały się na poziomie zbliżonym do obserwowanego przed miesiącem. Wzrosły opłaty za usługi kanalizacyjne (o 0,3%), wywóz śmieci (o 0,2%) oraz za zaopatrywanie w wodę (o 0,1%). Spadły ceny nośników energii (o 0,1%), w tym gazu – o 0,3% oraz opału – o 0,1%. Ceny energii elektrycznej oraz ciepłej nie zmieniły się. Więcej niż przed miesiącem należało zapłacić za towary i usługi w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego (o 0,1%).

Opłaty związane ze zdrowiem wzrosły w maju br. o 0,5%. Wyższe były opłaty za usługi sanatoryjne (o 17,4%), wyroby farmaceutyczne (o 0,4%), usługi lekarskie (o 0,3%), a także szpitalne (o 0,2%). Na poziomie sprzed miesiąca pozostały opłaty za usługi stomatologiczne.

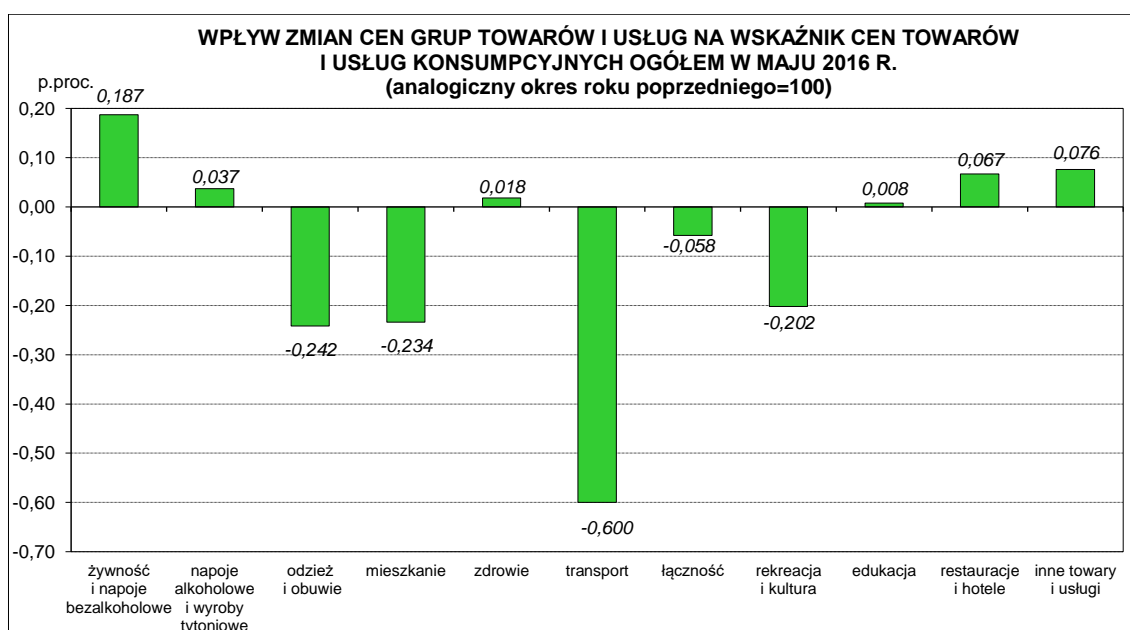
Ceny w zakresie transportu były wyższe niż przed miesiącem o 1,9%. Więcej niż w kwietniu br. konsumenci płacili za paliwa i smary do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 4,1%, w tym za benzynę – o 4,8%, olej napędowy – o 4,4%, przy spadku cen gazu ciekłego – o 1,3%). Tańsze były natomiast usługi transportowe (o 2,5%) oraz samochody osobowe (o 0,4%).

Ceny związane z rekreacją i kulturą były niższe niż w kwietniu br. o 0,7%. Tańsze były książki (o 4,0%), usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 1,8%) oraz sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 0,4%). Wzrosły natomiast ceny gazet i czasopism (o 0,8%), a także biletów do kin, teatrów i na koncerty (o 0,2%).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych w maju br. były niższe o 0,9% (w tym ceny towarów spadły o 1,4%, natomiast ceny usług wzrosły o 0,4%). Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych ogółem miały spadki cen towarów i usług związanych z transportem, odzieży i obuwia oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem, które obniżyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,60 p.proc., 0,24 p.proc. oraz o 0,23 p.proc. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych wpłynął na podwyższenie tego wskaźnika o 0,19 p.proc.

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność	napoje	odzież	mieszkanie	zdrowie	transport	łącznie	rekreacja	edukacja	restauracje
		i napoje bezalko- holowe	alkoholowe i wyroby tytoniowe								
2015 Grudzień roku poprzedniego=100											
V	100,3	101,1	100,9	98,3	100,4	100,9	97,3	100,6	100,4	100,1	100,8
2016											
V	99,9	102,0	100,6	98,5	99,4	98,7	97,1	99,5	97,8	100,0	100,9
2015 Miesiąc poprzedni=100											
V	100,0	99,8	100,0	100,0	100,1	100,2	100,6	99,6	99,5	100,0	100,2
VI	100,0	100,1	100,1	99,2	100,0	100,1	100,8	99,3	100,5	99,9	100,1
VII	99,9	98,9	100,0	97,5	100,0	101,5	101,0	101,6	100,7	100,1	100,1
VIII	99,6	99,3	100,0	97,6	100,0	100,4	98,9	100,0	100,2	100,0	100,1
IX	99,7	100,6	100,0	100,9	99,7	99,9	96,8	99,8	98,2	100,5	100,1
X	100,1	100,4	100,0	103,3	100,0	100,0	98,7	99,7	99,7	100,3	99,9
XI	99,9	99,7	100,0	99,7	100,1	99,9	100,3	99,9	99,7	100,0	100,1
XII	99,8	99,9	100,0	99,0	100,0	100,0	99,2	100,0	99,8	100,0	100,1
2016											
I	99,5	101,0	100,1	96,4	99,6	98,2	95,0	100,1	100,5	100,0	100,0
II	99,9	100,3	100,3	98,2	100,0	99,9	98,1	100,1	100,5	100,0	100,1
III	100,1	100,4	99,9	101,8	99,9	100,0	100,8	99,9	98,3	100,0	100,2
IV	100,3	100,3	100,2	102,7	99,9	100,2	101,5	99,4	99,2	100,0	100,3
V	100,1	99,9	100,1	99,5	100,0	100,5	101,9	100,0	99,3	100,0	100,3
2015 Analogiczny okres roku poprzedniego=100											
V	99,1	97,8	100,9	95,1	100,6	101,0	92,0	104,6	101,1	101,2	101,3
VI	99,2	98,3	100,9	95,2	100,7	101,0	92,7	101,4	101,2	101,1	101,3
VII	99,3	98,3	100,9	95,5	100,7	102,5	93,0	101,8	100,9	101,1	101,3
VIII	99,4	99,3	100,9	95,9	100,6	102,7	91,7	100,5	101,1	101,0	101,4
IX	99,2	99,8	101,0	95,6	100,3	102,3	90,0	100,3	100,0	101,1	101,3
X	99,3	100,4	100,9	95,5	100,2	102,6	89,6	100,3	100,0	101,0	101,2
XI	99,4	100,1	100,9	95,4	100,3	102,6	91,8	100,9	99,4	100,9	101,2
XII	99,5	99,9	100,9	95,5	100,3	102,6	93,2	100,8	99,2	100,9	101,2
2016											
I	99,1	100,0	100,9	95,4	99,4	100,1	93,6	99,8	99,3	100,8	101,1
II	99,2	100,4	100,6	95,5	99,4	100,0	92,7	100,0	99,5	100,8	101,2
III	99,1	100,8	100,3	96,5	99,4	99,9	91,6	99,7	98,0	100,8	101,2
IV	98,9	100,6	100,5	96,1	99,1	100,1	92,0	98,4	97,1	100,8	101,2
V	99,1	100,8	100,6	95,7	99,1	100,3	93,2	98,9	96,9	100,8	101,3
I-V	99,1	100,5	100,5	95,8	99,3	100,1	92,6	99,4	98,2	100,8	101,2

Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku w maju br. wyniósł 0,8%, przy czym żywność podrożała o 0,9%, natomiast napoje bezalkoholowe potaniały o 0,5%. Więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku płacono m.in. za cukier (o 28,2%), warzywa (o 10,1%), ryby i owoce morza (o 2,8%), kasze i ziarna zbóż (o 2,7%), owoce (o 1,9%), makarony i produkty makaronowe (o 0,6%) oraz pieczywo (o 0,3%). Niższe były natomiast ceny m.in. olejów i tłuszczów (o 4,2%), a także artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 3,1%, w tym spadły ceny mleka – o 4,9%, serów i twarogów – o 3,4%, jaj – o 2,6%, śmietany – o 2,2% oraz jogurtów – o 1,7%). Potaniało również mięso (przeciętnie o 1,0%, w tym mięso wieprzowe – o 2,1%, wędliny – o 1,4%, przy wzroście cen

mięsa drobiowego – o 0,9% oraz wołowego – o 0,1%). Mniej niż w maju ub. roku konsumenci płacili za ryż (o 0,5%) oraz mąkę pszenną (o 0,3%).

Obniżyły się ceny odzieży oraz obuwia (odpowiednio o 4,9% i 3,5%).

Ceny w zakresie mieszkania były niższe niż przed rokiem o 0,9%. Opłaty za nośniki energii spadły o 3,3%, w tym za gaz o 9,5%, opał o 3,4% oraz energię elektryczną o 1,9%. Wzrosły natomiast ceny energii cieplnej – o 0,9%. Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego były niższe niż przed rokiem o 0,2%. Podniesiono opłaty za wywóz śmieci – o 4,4%, usługi kanalizacyjne – o 2,9% oraz zaopatrywanie w wodę – o 2,3%.

Ceny artykułów i usług związanych ze zdrowiem były wyższe niż przed rokiem (o 0,3%). Wzrosły opłaty za usługi sanatoryjne (o 5,5%), stomatologiczne (o 2,6%), lekarskie (o 2,4%) oraz szpitalne (o 1,7%). Niższe były natomiast ceny wyrobów farmaceutycznych (o 1,0%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu w maju br. były niższe niż przed rokiem o 6,8%. Ceny paliw i smarów do prywatnych środków transportu spadły przeciętnie o 9,8% (w tym ceny gazu ciekłego – o 18,7%, oleju napędowego – o 13,4% oraz benzyny – o 6,9%). Niższe były również ceny usług transportowych (o 6,3%) oraz samochodów osobowych (o 2,2%).

Opłaty związane z rekreacją i kulturą obniżyły się o 3,1%. Mniej niż przed rokiem płacono za książki (o 12,0%) oraz sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 3,0%). Wzrosły natomiast ceny biletów do kin, teatrów i na koncerty (o 2,9%), gazet i czasopism (o 2,7%), a także usług w zakresie turystyki zorganizowanej (o 2,6%).

Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie czerwiec 2015 r. – maj 2016 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 0,9% (w okresie maj 2015 r. – kwiecień 2016 r. również o 0,9%). Ceny konsumpcyjne **według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**⁵ spadły w tym okresie o 0,4%.

---

⁵ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2016 r. – struktura spożycia z 2014 r. w cenach grudnia 2015 r.). Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

Rolnictwo

Na rynku rolnym w maju br. obserwowano sezonowy wzrost przeciętnych cen skupu podstawowych produktów rolnych, oprócz cen żyta i mleka. W porównaniu z majem ub. roku wyższe były ceny skupu zbóż (z wyjątkiem pszenicy), ziemniaków, młodego bydła rzeźnego oraz żywca wieprzowego. Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny żywca wołowego, drobiowego i mleka.

W maju br. średnia temperatura powietrza dla Polski wyniosła 14,6°C i była o 1,7°C wyższa od średniej wieloletniej, a średnia suma opadów ukształtowała się na poziomie ok. 48 mm i była o ok. 18% niższa od średniej z lat 1971-2000. Warunki agrometeorologiczne w ciągu miesiąca były zróżnicowane. Ciepła i słoneczna pogoda na początku maja sprzyjała wzrostowi i rozwojowi roślin oraz powszechnie prowadzonym pracom polowym. W wyniku ochłodzenia w drugiej dekadzie miesiąca, tempo wzrostu i rozwoju roślin uległo przejściowemu spowolnieniu. Niedobór opadów deszczu, miejscami znaczny, przyczynił się do zmniejszenia zapasów wody w glebie. W wielu rejonach kraju wystąpiło przesuszenie wierzchniej warstwy gruntu.

W pierwszej dekadzie miesiąca kończono, rozpoczęte w kwietniu, sadzenie ziemniaków, siewy buraków cukrowych oraz siewy kukurydzy uprawianej na ziarno i zielonkę. Stopniowo w całym kraju pojawiały się wschody tych roślin. W pierwszej dekadzie miesiąca rozpoczęło się kłoszenie żyta, w drugiej – pszenżyta, a w trzeciej – pszenicy ozimej. Pod koniec maja na przeważającym obszarze kraju obserwowano kwitnienie żyta. W trzeciej dekadzie miesiąca pszenica i jęczmień jare oraz owies wchodziły w fazę strzelania w źdźbło. Zwiększone w tym czasie potrzeby wodne zbóż na przeważającym obszarze kraju nie były w pełni zaspokojone. W drugiej połowie maja przystąpiono do zbioru pierwszego pokosu siana łąkowego. Pogoda sprzyjała dosuszaniu siana.

Wstępnie szacuje się, że powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w bieżącym roku jest większa od ubiegłorocznej o ok. 6% (po uwzględnieniu powierzchni zaoranej w wyniku uszkodzeń zimowych) i wynosi ok. 7,2 mln ha. Przewiduje się, że powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku ogółem jest mniejsza o ok. 19% (i wynosi ok. 0,8 mln ha), a powierzchnia uprawy buraków cukrowych jest podobna do ubiegłorocznej.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2015–V 2016			V 2016		
	w tys. t	VII 2014– V 2015=100	udział skupu w zbiorach 2015 r. w %	w tys. t	V 2015=100	IV 2016=100
Ziarno zbóż^b	8910,1	97,9	36,0	533,9	119,2	98,2
w tym:						
pszenica	6204,7	97,3	56,9	435,5	132,3	101,7
żyto	757,9	92,7	37,6	25,0	80,0	81,3

^a W okresie styczeń–maj br., bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) w okresie lipiec 2015 r. – maj 2016 r. był o 2,1% mniejszy od notowanego w analogicznym okresie ub. roku. Niższy był skup pszenicy (o 2,7%) i żyta (o 7,3%), a wyższy – pszenżyta i jęczmienia. Udział skupu zbóż podstawowych w ubiegłorocznych zbiorach wynosił 36,0% (wobec 33,3% przed rokiem). W maju br. dostawy ziarna do skupu były mniejsze (o 1,8%) niż w kwietniu br., ale większe (o 19,2%) niż w maju ub. roku.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-V 2016		V 2016		
	w tys. t	I-V 2015=100	w tys. t	V 2015=100	IV 2016=100
Żywiec rzeźny ^b	1393,0	116,2	259,0	107,4	98,0
w tym:					
bydło (z cielętami)	83,9	99,4	16,1	97,7	95,7
trzoda chlewna.....	489,1	109,0	95,5	105,0	102,1
drób	818,6	123,2	147,1	110,3	95,7
Mleko ^c	4586,1	107,3	981,5	101,7	104,2

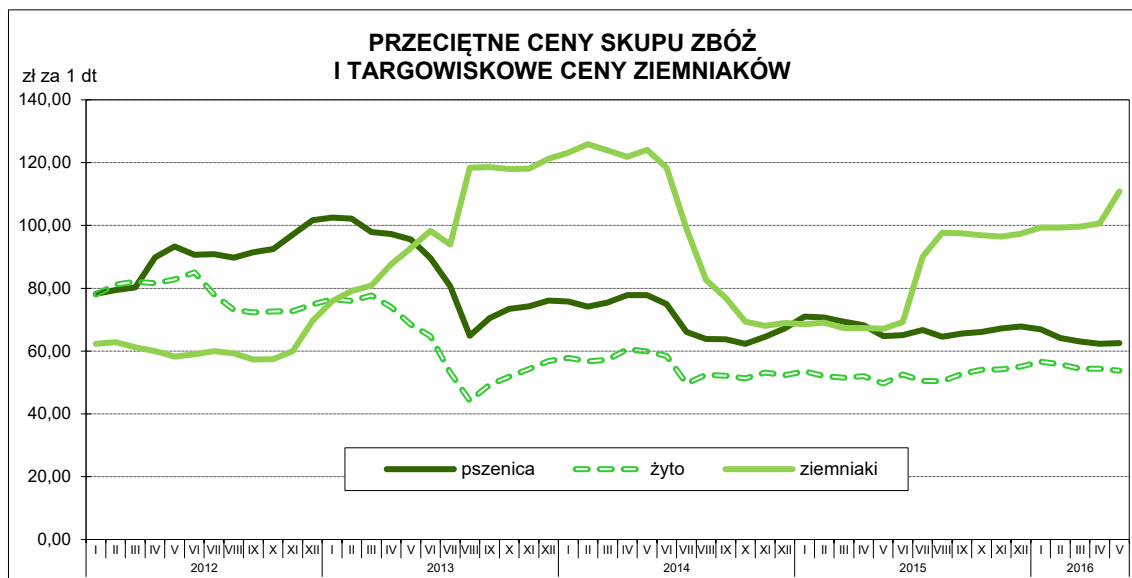
^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej cieplej. ^c W milionach litrów.

W okresie styczeń–maj br. **skup żywca rzeźnego** ogółem (w wbc) wyniósł 1393,0 tys. ton i był o 16,2% większy niż przed rokiem. Zwiększyły się dostawy żywca drobiowego i wieprzowego, a obniżyły – żywca wołowego. W maju br. skup żywca rzeźnego ogółem (259,0 tys. ton) zmniejszył się w skali miesiąca (o 2,0%), ale zwiększył w skali roku (o 7,4%).

Ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	V 2016			I-V 2016		V 2016			I-V 2016	
	zł	V 2015= =100	IV 2016= =100	zł	I-V 2015= =100	zł	V 2015= =100	IV 2016= =100	zł	I-V 2015= =100
Pszenica za 1 dt ^a	62,54	96,6	100,3	63,75	92,4	75,30	99,6	99,4	76,21	100,3
Żyto za 1 dt ^a	53,80	108,2	99,0	55,12	106,4	59,38	103,5	101,6	59,61	102,5
Ziemniaki ^b za 1 dt.....	67,29	126,5	103,6	62,65	125,4	110,87	165,1	110,1	101,97	150,2
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło ^c (bez cieląt).....	6,09	99,4	102,7	5,90	96,7	6,60	99,2	103,6	6,58	100,3
w tym młode bydło.....	6,39	100,9	102,7	6,17	97,3	7,06	101,6	104,0	7,01	101,3
trzoda chlewna.....	4,50	106,3	109,6	4,17	97,1	4,39	96,3	104,5	4,28	95,7
drób.....	3,72	96,2	102,9	3,67	94,2	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.....	.	x	x	.	x	153,31	94,2	104,1	145,65	92,0
Mleko za 1 hl.....	100,19	89,0	97,9	105,76	89,4	.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne. ^c Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

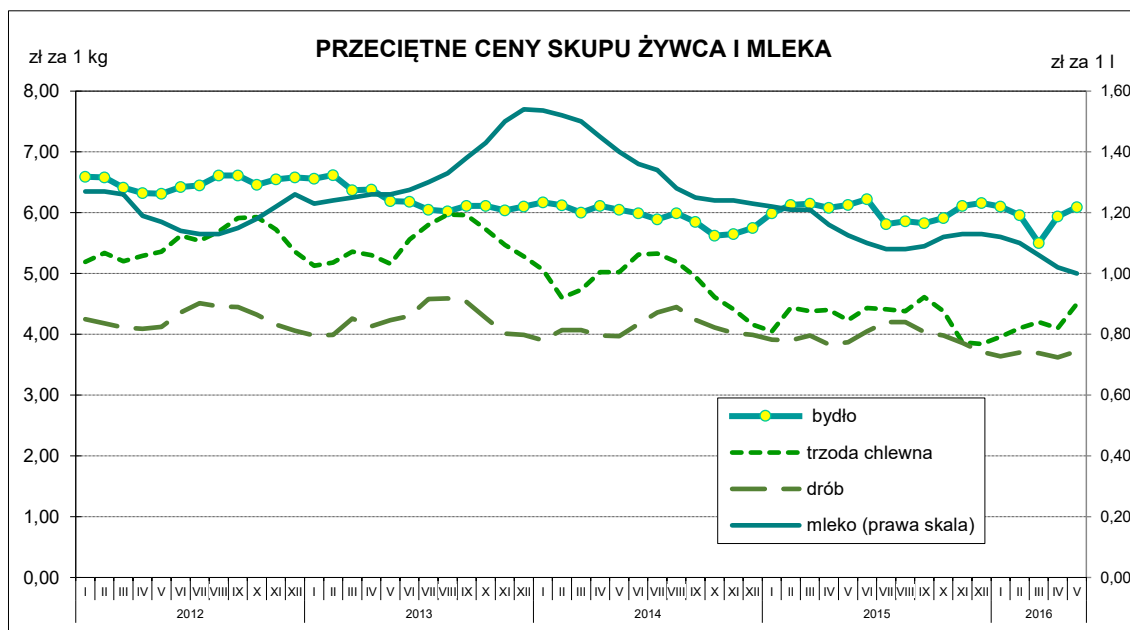
W maju br. ceny skupu większości podstawowych gatunków zbóż, z wyjątkiem cen żyta, wykazały nieznaczny sezonowy wzrost. Za pszenicę płacono o 0,3% więcej niż przed miesiącem, ale o 3,4% mniej niż przed rokiem. Ceny skupu żyta były o 1,0% niższe niż w kwietniu br., ale o 8,2% wyższe niż w maju ub. roku. Na targowiskach ceny pszenicy były niższe niż przed miesiącem i przed rokiem, a ceny żyta – odpowiednio wyższe.

W maju br. skupiono 45,5 tys. ton **ziemniaków**, tj. o 36,5% mniej niż przed miesiącem i o 27,2% mniej niż przed rokiem. Po sezonowym wzroście cen (o 3,6%) za ziemniaki płacono w skupie o 26,5% więcej niż w maju ub. roku. Na targowiskach ceny ziemniaków jadalnych były wyższe niż przed miesiącem (o 10,1%) i znacznie wyższe niż w maju ub. roku (o 65,1%).

Pomimo zwiększonej podaży, na obu rynkach odnotowano sezonowy wzrost **cen żywca wieprzowego** (w skupie o 9,6%, a na targowiskach o 4,5%). W porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku przeciętne ceny żywca wieprzowego w skupie były

o 6,3% wyższe, a w obrocie targowiskowym – o 3,7% niższe. Relacja cen skupu trzody do cen żyta na targowiskach poprawiła się, ale nadal utrzymywała się poniżej granicy opłacalności i w maju br. wyniosła 7,6 (wobec 7,0 przed miesiącem i 7,4 przed rokiem). Wzrosły ceny prosiąt do dalszego chowu. Za 1 prosię płacono przeciętnie ok. 153 zł, tj. o 4,1% więcej niż w poprzednim miesiącu, ale o 5,8% mniej niż przed rokiem.

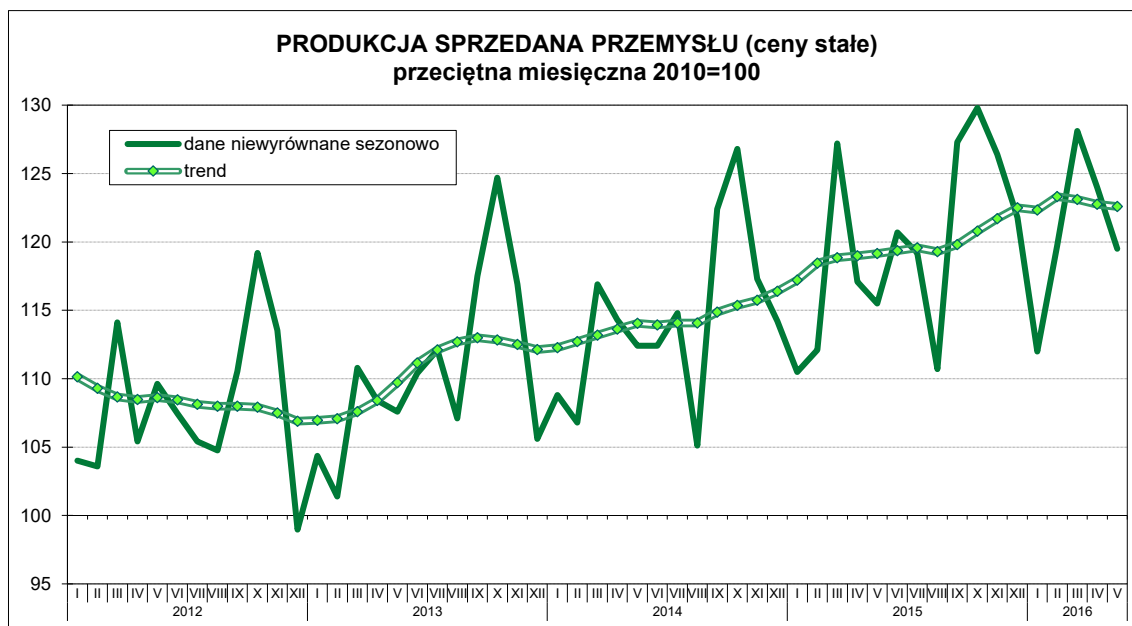
W maju br., przy mniejszej niż w kwietniu br. podaży **żywca drobiowego**, średnia cena skupu tego surowca była wyższa (o 2,9%) niż przed miesiącem, ale niższa (o 3,8%) niż przed rokiem.

Na rynku **wołowiny** odnotowano wzrost cen w skali miesiąca. Przeciętne ceny żywca wołowego w skupie i na targowiskach kształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem, a przeciętne ceny młodego bydła rzeźnego nieco wzrosły.

W okresie styczeń-maj br. skupiono łącznie 4586,1 mln l **mleka**, tj. o 7,3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. W maju br., przy sezonowym wzroście dostaw (o 4,2%), utrzymała się spadkowa tendencja cen tego surowca notowana od 2014 r. Przeciętna cena skupu mleka (ok. 100 zł/hl) była niższa o 2,1% niż przed miesiącem i o 11,0% niż przed rokiem.

Przemysł

W maju br. **produkcja sprzedana przemysłu**⁶ wzrosła o 3,5% w skali roku (wobec wzrostu o 6,0% w kwietniu br. oraz o 2,8% przed rokiem). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja sprzedana była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 3,6%, a w odniesieniu do kwietnia br. zmniejszyła się o 0,9%.

Produkcja sprzedana wzrosła w skali roku w sekcjach przetwórstwo przemysłowe – o 5,5% oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja – o 3,6%. Spadek produkcji wystąpił natomiast w górnictwie i wydobywaniu – o 15,4% oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 9,0%.

W okresie styczeń–maj br. produkcja sprzedana przemysłu była o 4,0% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 4,1%).

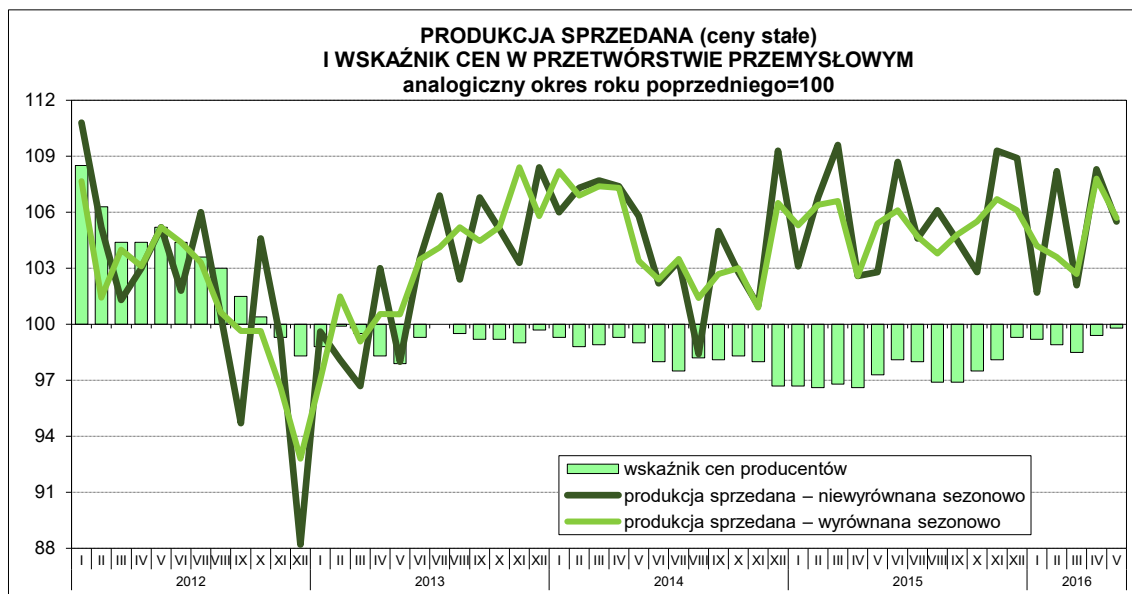
W większości **głównych grupowań przemysłowych** w okresie styczeń–maj br. obserwowano wzrost produkcji sprzedanej w skali roku. Produkcja dóbr konsumpcyjnych trwałych zwiększyła się o 7,2%, inwestycyjnych – o 6,7%, konsumpcyjnych nietrwałych – o 5,6%, a zaopatrzeniowych – o 4,0%. Zmniejszyła się natomiast produkcja dóbr związanych z energią – o 3,7%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w okresie styczeń–maj br. była wyższa niż przed rokiem o 2,0%, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 2,0% oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 2,6%.

⁶ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016		2015	
	V	I-V	V	I-V		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			struktura w %		
Przemysł.....	102,8	104,1	103,5	104,0	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie.....	113,1	102,3	84,6	92,6	3,2	3,8
przetwórstwo przemysłowe.....	102,8	105,0	105,5	105,3	86,7	85,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	95,9	96,7	91,0	96,9	7,8	8,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	104,0	103,5	103,6	103,0	2,3	2,3
Z przemysłu ogółem - działy:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego.....	120,5	105,7	75,2	94,0	1,5	1,8
produkcja artykułów spożywczych.....	99,3	100,3	109,1	106,0	16,1	15,6
produkcja napojów.....	96,5	99,5	102,5	98,0	1,5	1,6
produkcja odzieży.....	95,9	101,2	110,8	109,5	0,6	0,6
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	99,4	102,7	104,7	104,4	2,7	2,7
produkcja papieru i wyrobów z papieru.....	102,8	105,7	105,7	104,4	3,2	3,0
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej.....	114,0	103,8	89,7	95,2	4,1	5,5
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	102,9	102,0	102,7	102,9	4,7	4,8
produkcja wyrobów farmaceutycznych.....	97,7	101,3	99,9	101,2	1,1	1,1
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych.....	104,2	105,5	106,9	107,9	6,6	6,2
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	102,7	104,0	104,8	106,2	3,7	3,6
produkcja metali.....	98,3	103,0	98,4	99,4	3,7	4,0
produkcja wyrobów z metali	104,6	105,5	108,3	109,1	6,5	6,2
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.....	87,7	107,0	116,3	109,7	3,0	2,9
produkcja urządzeń elektrycznych.....	108,6	111,3	101,7	104,4	4,2	4,2
produkcja maszyn i urządzeń.....	104,9	105,3	100,1	100,4	3,2	3,3
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep.....	101,9	110,5	111,5	108,3	11,9	10,8
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	100,8	103,8	107,8	105,4	1,4	1,4
produkcja mebli	108,2	109,1	110,6	112,7	3,2	2,9

W maju br. wzrost produkcji sprzedanej w skali roku notowano w 25 (spośród 34) działach przemysłu, w tym w produkcji:

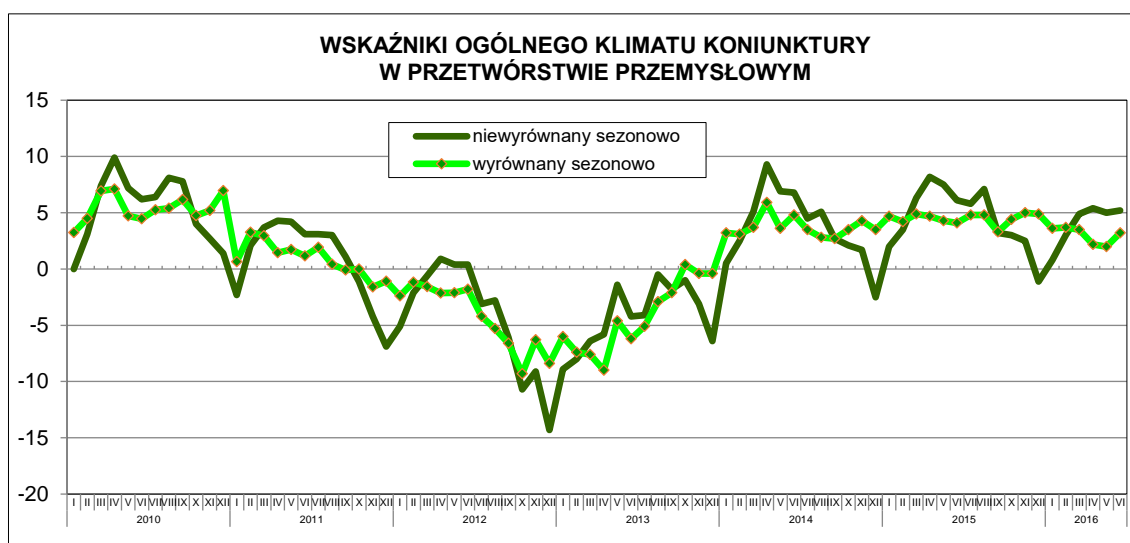
- komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – o 16,3% (w tym w instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych i nawigacyjnych; zegarków i zegarów – o 117,7%),
- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 11,5% (m.in. pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli – o 13,0%),
- mebli – o 10,6%,
- wyrobów z metali – o 8,3% (w tym metalowych elementów konstrukcyjnych – o 8,9%),
- pozostałego sprzętu transportowego – o 7,8% (m.in. statków i łodzi – o 23,4%),
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 6,9% (w tym wyrobów z tworzyw sztucznych – o 8,2%),
- papieru i wyrobów z papieru – o 5,7% (m.in. masy włóknistej, papieru i tektury – 6,7%),
- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 4,8% (w tym szkła i wyrobów ze szkła – o 6,5%),
- wyrobów z drewna, korka oraz słomy i wikliny – o 4,7% (m.in. wyrobów z drewna, korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania – o 6,9%).

Spadek w skali roku notowano m.in. w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 10,3%) oraz metali (o 1,6%).

Produkcja artykułów spożywczych (stanowiąca ponad 16% produkcji sprzedanej przemysłu) w maju br. była wyższa o 9,1% niż przed rokiem (kiedy notowano spadek o 0,7%). Największy wzrost obserwowano w przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – o 20,9%, wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 18,1% oraz przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 16,7%. Zwiększyła się również sprzedaż w przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 10,1%, produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 7,5%, wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 7,3% oraz produkcji

pozostałych artykułów spożywczych – o 3,0%. Zmniejszyła się natomiast sprzedaż w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 2,5% oraz w produkcji wyrobów piekarskich i mącznych – o 1,0%.

Z obserwowanych w maju br. 264 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 138 była wyższa niż przed rokiem, w tym najbardziej wzrosła produkcja: nawozów mineralnych lub chemicznych fosforowych, odkurzaczy, aluminium hutniczego, wagonów kolejowych towarowych, pojazdów do transportu publicznego, masła, pestycydów, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, wędlin, mięsa drobiowego, obuwia, tarcicy iglastej, soków z owoców i warzyw, serów niedojrzewających i twarogu, produktów uboju trzody chlewnej oraz serów podpuszczkowych dojrzewających. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 125 wyrobów i grup wyrobów, w tym w największym stopniu zmniejszyła się produkcja: ciągników rolniczych, margaryny i produktów do smarowania, stali surowej, komputerów, win owocowych, pralek automatycznych, olejów opałowych, wódki czystej, benzyny silnikowej, węgla brunatnego, produktów uboju bydła i cieląt, gazu ziemnego, samochodów osobowych, rowerów, miedzi rafinowanej, olejów napędowych, koksu, opon, węgla kamiennego oraz chłodziarek i zamrażarek.

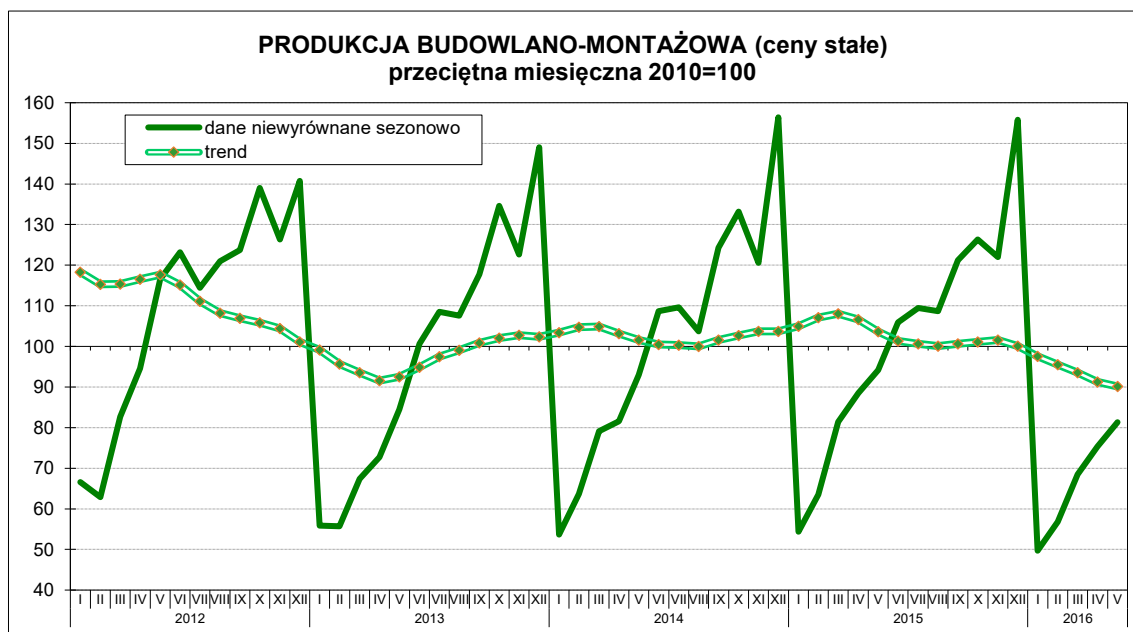

Ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym w czerwcu br. oceniany jest korzystnie, podobnie jak w maju br. Oceny portfela zamówień nie ulegają zmianie. Nadal optymistycznie, ale nieco ostrożniej niż przed miesiącem oceniana jest bieżąca produkcja. W konsekwencji diagnozy dotyczące sytuacji finansowej przedsiębiorstw są nieznacznie bardziej negatywne niż w maju. Prognozy w tych obszarach są mniej optymistyczne od formułowanych przed miesiącem. Przedsiębiorcy nie przewidują zmian w zatrudnieniu oraz w zakresie cen wyrobów w nadchodzących trzech miesiącach.

Stan zapasów wyrobów gotowych nieznacznie przekracza poziom uznawany za wystarczający. Wzrost zapasów w skali miesiąca zgłaszają m.in. producenci maszyn i urządzeń oraz mebli. Spadek zapasów sygnalizują natomiast m.in. producenci pozostałego sprzętu transportowego oraz metali.

Budownictwo

Produkcja budowlano-montażowa⁷ zrealizowana w maju br. na terenie kraju była o 13,7% niższa niż przed rokiem (wobec spadku o 14,9% przed miesiącem i wzrostu o 1,3% przed rokiem). Po wyeliminowaniu wpływu czynników sezonowych spadek produkcji budowlano-montażowej w maju br. wyniósł w skali roku 12,7%.

Niższa niż przed rokiem była produkcja budowlano-montażowa we wszystkich działach budownictwa. Największy spadek odnotowano w jednostkach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi – o 16,5%. W przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej produkcja obniżyła się w skali roku o 15,1%, a w podmiotach wykonujących głównie roboty związane z budową budynków – o 9,8%. W większym stopniu obniżyła się sprzedaż robót o charakterze inwestycyjnym (o 16,8%) niż remontowym (o 8,3%).

Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja budowlano-montażowa ogółem w maju br. obniżyła się o 12,7% w skali roku oraz o 1,6% w stosunku do kwietnia br.

W okresie styczeń–maj br. produkcja budowlano-montażowa była o 12,5% mniejsza niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 2,9% przed rokiem), a najbardziej obniżyła się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej, po relatywnie wysokim wzroście przed rokiem.

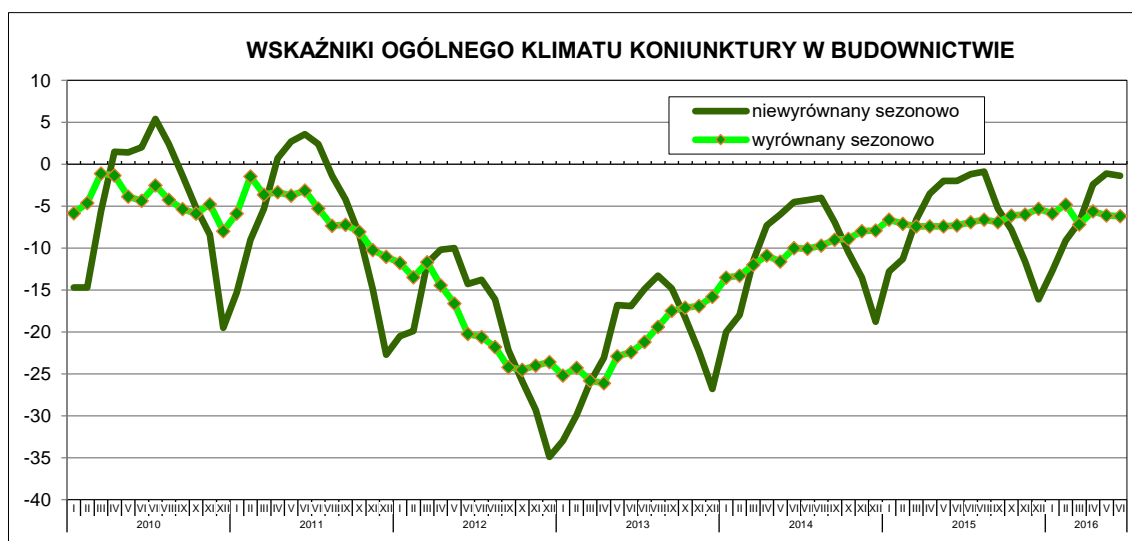
⁷ W cenach stałych; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowały się następująco:

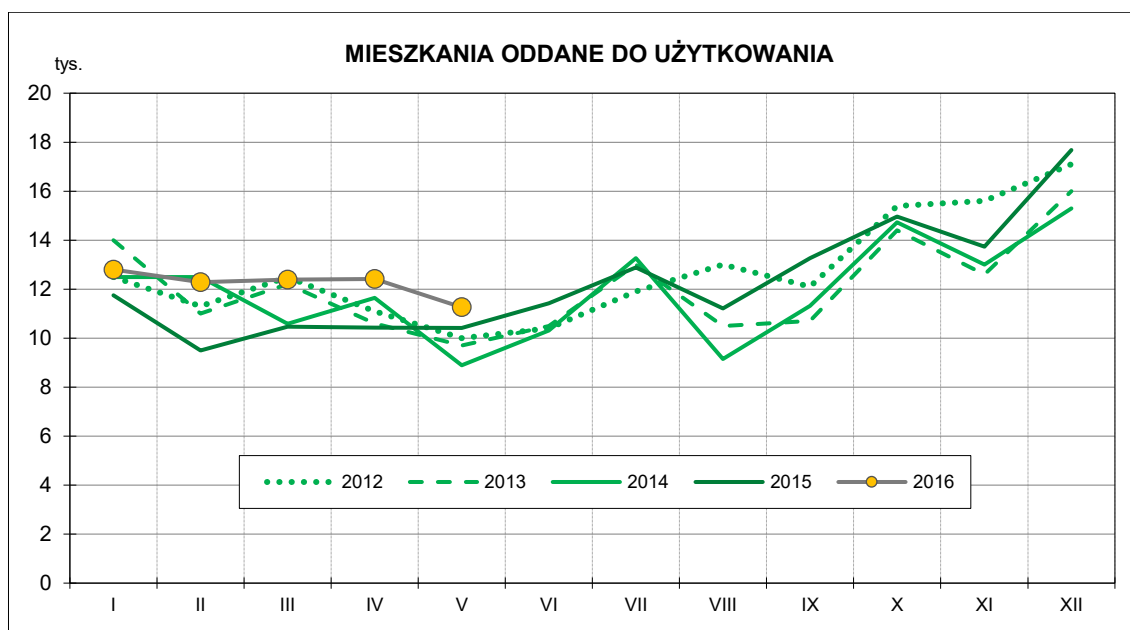
Wyszczególnienie	2015		2016		2015	
	V	I-V	V	I-V		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			struktura w %		
Ogółem	101,3	102,9	86,3	87,5	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze:						
inwestycyjnym.....	98,2	100,4	83,2	88,1	64,2	63,8
remontowym.....	107,1	107,6	91,7	86,6	35,8	36,2
Budowa budynków.....	92,8	98,5	90,2	92,5	38,5	36,7
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej.....	107,3	107,6	84,9	82,3	31,2	33,2
Roboty budowlane specjalistyczne.....	105,2	103,7	83,5	87,1	30,3	30,1

W czerwcu br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie jest oceniany nieznacznie pesymistycznie, podobnie jak przed miesiącem. Nieco poprawiły się negatywne diagnozy produkcji budowlano-montażowej i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Prognozy w zakresie produkcji budowlano-montażowej oraz portfela zamówień krajowych i zagranicznych są jednak nieco mniej optymistyczne niż w maju br. Nieznacznie pozytywne pozostają wskazania dotyczące przyszłej sytuacji finansowej. Przedsiębiorcy przewidują możliwość niewielkiej redukcji zatrudnienia oraz utrzymanie się spadku cen realizacji robót budowlano-montażowych. Podobnie jak przed miesiącem i przed rokiem, w czerwcu br. jako główne bariery w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej przedsiębiorcy wskazują koszty zatrudnienia oraz konkurencję na rynku. Nieco częściej niż przed rokiem wskazywane są utrudnienia związane z niedoborem wykwalifikowanych pracowników oraz niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej.

Budownictwo mieszkaniowe

W maju br. utrzymał się wzrost w skali roku liczby mieszkań oddanych do użytkowania. Nieco zwiększyła się również liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. Mniej niż przed rokiem było natomiast mieszkań, których budowę rozpoczęto. W końcu maja br. mieszkań w budowie było więcej niż przed rokiem.

Według wstępnych danych⁸, w maju br. **oddano do użytkowania** 11,3 tys. mieszkań, tj. o 8,2% więcej niż przed rokiem (w maju ub. roku notowano wzrost o 17,1%). Wzrost w skali roku wystąpił w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 15,8% do 5,3 tys. mieszkań), natomiast niewielki spadek – w budownictwie indywidualnym (o 2,0% do 5,6 tys.). W pozostałych formach budownictwa oddano więcej mieszkań niż w maju ub. roku: w budownictwie spółdzielczym – 153 (wobec 1 przed rokiem), w budownictwie komunalnym – 58 (wobec 12), w budownictwie społecznym czynszowym – 54 (wobec 28), w budownictwie zakładowym – 15 mieszkań (wobec 2).

W okresie styczeń–maj br. oddano do użytkowania 61,1 tys. mieszkań, tj. o 16,3% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku, na co wpłynął głównie znaczny wzrost w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

⁸ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I-V 2015			I-V 2016		
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego= =100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego= =100
Ogółem	52548	100,0	93,7	61117	100,0	116,3
Indywidualne.....	32231	61,3	100,7	30464	49,9	94,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	19099	36,4	88,9	28932	47,3	151,5
Spółdzielcze.....	495	0,9	39,6	926	1,5	187,1
Społeczne czynszowe	112	0,2	17,1	369	0,6	329,5
Komunalne.....	397	0,8	81,2	404	0,7	101,8
Zakładowe	214	0,4	104,4	22	0,0	10,3

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-maj br. wyniosła 97,9 m² i była o 9,5 m² mniejsza niż przed rokiem.

Liczba mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** w maju br. wyniosła 16,3 tys., tj. o 1,2% więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku (kiedy notowano wysoki wzrost w skali roku – o 23,4%). Liczba mieszkań, których **budowę rozpoczęto** wyniosła 14,0 tys. i była o 14,3% mniejsza niż w maju ub. roku (wobec wzrostu o 19,9% odpowiednio przed rokiem).

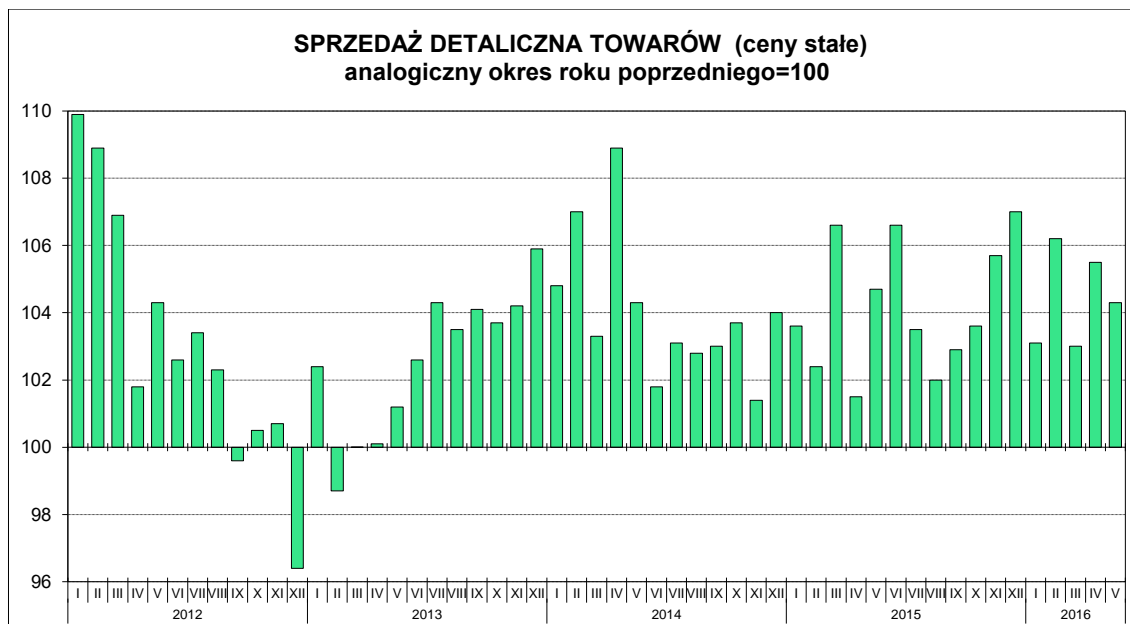
Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I-V 2016					
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego =100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego =100
Ogółem	77270	100,0	110,3	68739	100,0	104,3
Indywidualne.....	36467	47,2	110,8	33548	48,8	107,8
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.....	38716	50,1	108,1	33440	48,6	98,8
Spółdzielcze.....	459	0,6	75,7	970	1,4	186,9
Społeczne czynszowe	395	0,5	280,1	174	0,3	122,5
Komunalne.....	1171	1,5	237,0	531	0,8	236,0
Zakładowe	62	0,1	75,6	76	0,1	223,5

Szacuje się, że w końcu maja br. **w budowie** było 728,2 tys. mieszkań, tj. o 2,1% więcej niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

W maju br. **sprzedaż detaliczna**⁹ zwiększyła się w skali roku o 4,3% (wobec wzrostu przed miesiącem o 5,5% oraz w maju ub. roku – o 4,7%).

Wśród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem wyższą niż przed rokiem sprzedaż notowano w grupach: pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 14,6%), pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 8,2%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 5,4%). Spadek sprzedaży obserwowano natomiast w grupach pozostałe (o 11,0%) oraz paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 1,8%).

W okresie styczeń–maj br. sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku o 4,6%, podczas gdy przed rokiem wzrost wyniósł odpowiednio 3,7%.

⁹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016	
	V	I-V	V	I-V
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
O g ó ł e m^a	104,7	103,7	104,3	104,6
w tym:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	116,0	104,0	114,6	113,7
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe.....	100,5	98,5	98,2	98,1
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe.....	104,0	105,6	105,4	105,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	109,5	108,2	108,2	107,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	109,3	109,5	106,5	109,4
Tekstylnia, odzież, obuwie	111,8	111,9	118,6	117,4
Meble, rtv, agd	104,6	104,7	106,8	108,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	118,6	116,4	102,9	104,6
Pozostałe	91,0	91,3	89,0	88,8

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa¹⁰ w maju br. była wyższa niż przed rokiem o 4,6%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 1,7%. W okresie styczeń-maj br. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych wzrosła w skali roku o 3,1%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych – o 0,3%.

W czerwcu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest pozytywnie, choć nieco ostrożniej niż przed miesiącem. Utrzymują się optymistyczne oceny koniunktury jednostek dużych i średnich. Nieznacznie niekorzystne pozostają wskazania jednostek małych. Nieco bardziej pesymistycznie niż przed miesiącem oceniają koniunkturę podmioty mikro. Pozytywne oceny koniunktury przedsiębiorstw z branży tekstylnia, odzież, obuwie oraz pojazdy samochodowe są zbliżone do formułowanych w maju. Optymistyczne i lepsze niż przed miesiącem są wskazania przedsiębiorstw z branży artykuły gospodarstwa domowego ogółem. Nieznacznie negatywne opinie dotyczące koniunktury zgłaszają podmioty z branży żywność. Przedsiębiorstwa ogółem mniej korzystnie niż w maju postrzegają bieżącą i przyszłą sprzedaż. W niewielkim stopniu pogorszyły się pesymistyczne oceny bieżącej sytuacji finansowej, przy nieznacznie optymistycznych przewidywaniach w tym zakresie. Poziom zapasów nadal jest uważany za nadmierny. Mniej korzystne niż w maju br. są przewidywania popytu na towary. Przedsiębiorcy prognozują utrzymanie dotychczasowej dynamiki cen towarów oraz przewidują nieznaczne zwiększenie zatrudnienia.

¹⁰ W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wśród czynników ograniczających działalność firm handlowych w czerwcu br. jako najbardziej uciążliwe wskazywane są nadal: konkurencja na rynku, koszty zatrudnienia oraz wysokie obciążenia na rzecz budżetu. W skali roku najbardziej wzrosła dotkliwość bariery związanej z niedoborem pracowników.

Transport

W maju br. **sprzedaż usług**¹¹ w jednostkach transportu ogółem¹² była o 7,4% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 7,2% w kwietniu br. i spadku o 1,5% przed rokiem).

Spośród grup o wysokim udziale w transporcie ogółem w największym stopniu wzrosła sprzedaż w transporcie samochodowym (o 8,7%) oraz w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 7,1%). W transporcie kolejowym notowano natomiast spadek sprzedaży, chociaż był on wolniejszy niż w poprzednich miesiącach i wyniósł 1,0%. W okresie styczeń–maj br. sprzedaż usług w jednostkach transportu ogółem była o 4,7% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec 1,2% rok wcześniej).

Przewozy ładunków ogółem w maju br. wyniosły 40,9 mln ton, tj. o 0,7% więcej niż przed rokiem. Wzrosły przewozy w transporcie samochodowym oraz morskim, przy spadku w kolejowym, rurociągowym oraz śródlądowym wodnym. Od początku roku przewieziono 196,2 mln ton ładunków ogółem, tj. o 2,4% więcej niż w okresie styczeń–maj ub. roku.

W **transporcie kolejowym** w maju br. przewieziono 17,7 mln ton ładunków, tj. o 5,9% mniej niż w maju ub. roku. Średniodobowe przewozy ładunków w maju br. były o 3,1% mniejsze niż przed miesiącem. W okresie pięciu miesięcy br. przewozy ładunków spadły o 2,1% do 85,4 mln ton.

Transportem samochodowym zarobkowym w maju br. przewieziono 17,9 mln ton ładunków, tj. o 9,7% więcej niż przed rokiem, a w okresie styczeń–maj br. – 85,2 mln ton, tj. odpowiednio o 8,2% więcej. Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się od początku roku o 7,2%.

Transportem rurociągowym w maju br. przetłoczono 4,5 mln ton ropy i produktów naftowych (o 4,7% mniej niż przed rokiem), a w okresie pięciu miesięcy br. – 21,8 mln ton (o 0,9% mniej niż rok wcześniej).

Przewozy ładunków **transportem morskim** w maju br. wzrosły o 22,2% w skali roku do 0,6 mln ton. Od początku roku żeglugą morską przewieziono 2,7 mln ton ładunków (o 11,8% więcej niż przed rokiem).

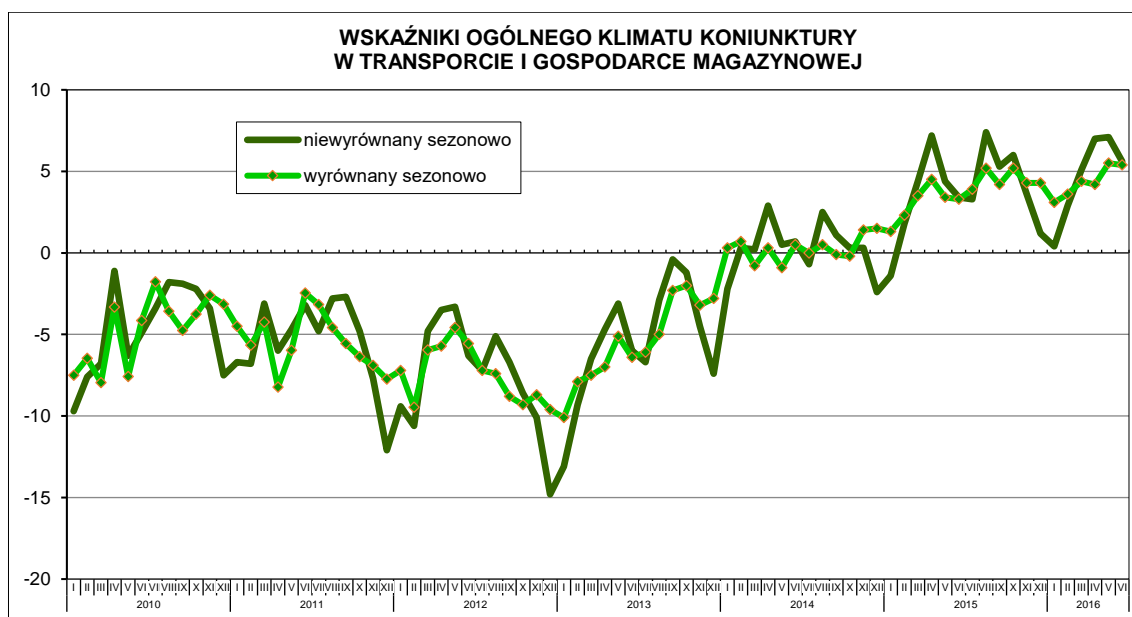
W **portach morskich** w maju br. przeładowano 6,2 mln ton ładunków, tj. o 1,2% więcej niż przed rokiem. Wzrosły przeładunki kontenerów – o 34,8% (po spadku przed rokiem) oraz ładunków tocznych – o 10,0%. Obniżyły się natomiast przeładunki ładunków

¹¹ Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, pasażerów, bagażu i poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu.

¹² W cenach stałych; w przedsiębiorstwach transportowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

masowych ciekłych – o 22,3% (w tym ropy naftowej o 20,8%), pozostałych ładunków drobnicowych – o 1,6% oraz masowych suchych – o 0,4% (w tym węgla i koksu – o 2,9%). W okresie styczeń–maj br. w portach morskich przeładowano 29,8 mln ton ładunków, tj. o 2,3% więcej niż przed rokiem.

W maju br. więcej przeładunków niż przed rokiem obserwowano w portach: Police (wzrost o 31,1% do 0,2 mln ton), Świnoujście (o 16,4% do 1,0 mln ton), Szczecin (o 3,8% do 0,7 mln ton) oraz Gdynia (o 0,4% do 1,6 mln ton). Obniżyły się natomiast przeładunki w porcie Gdańsk (o 3,3% do 2,7 mln ton).

W czerwcu br. wskaźnik **ogólnego klimatu koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest dodatni, zbliżony do odnotowanego w dwóch poprzednich miesiącach. Mniej optymistyczne niż w maju br. są oceny dotyczące bieżącego oraz przewidywanego popytu i sprzedaży. Nieco bardziej korzystne są natomiast diagnozy w zakresie sytuacji finansowej przedsiębiorstw, przy pesymistycznych prognozach w tym obszarze (wobec pozytywnych w trzech poprzednich miesiącach). Przedsiębiorstwa wskazują na możliwość nieco wolniejszego niż przewidywano w kwietniu br. wzrostu zatrudnienia. W najbliższych miesiącach nadal spodziewany jest niewielki spadek cen usług transportowych.

Bilans płatniczy

Według wstępnych danych, **saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego**¹³ w kwietniu br. wyniosło 2,6 mld zł (wobec 3,7 mld zł przed rokiem). **Saldo obrotów towarowych** ukształtowało się na poziomie 2,2 mld zł (wobec minus 0,5 mld zł rok wcześniej), przy czym eksport zwiększył się o 12,0% do 65,2 mld zł, a import wzrósł o 7,3% do 63,0 mld zł. **Saldo usług** wyniosło 4,5 mld zł i było wyższe niż w kwietniu ub. roku. o 0,5 mld zł. Złożyły się na nie dodatnie salda: usług transportowych (1,6 mld zł), podróży zagranicznych (1,2 mld zł) i pozostałych usług (1,7 mld zł). Przychody z tytułu eksportu usług ukształtowały się na poziomie 14,6 mld zł (wzrost o 9,0%), a rozchody z tytułu importu usług wyniosły 10,1 mld zł (tj. o 7,5% więcej). **Saldo dochodów pierwotnych** w kwietniu br. wyniosło minus 4,7 mld zł i pogłębiło się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 4,2 mld zł. Na wysokość salda dochodów pierwotnych w znacznym stopniu wpłynęły dochody nierezydentów z inwestycji portfelowych w wysokości 1,4 mld zł oraz ujemne saldo dochodów z inwestycji w kwocie 6,0 mld zł, w ramach którego dochody uzyskane przez bezpośrednich inwestorów zagranicznych z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach ukształtowały się na poziomie 5,2 mld zł. **Saldo dochodów wtórnych** w kwietniu br. wyniosło 0,6 mld zł (wobec 0,8 mld zł przed rokiem), przy czym wartość przychodów była niższa niż w kwietniu ub. roku o 1,0 mld zł i wyniosła 2,1 mld zł, a wartość rozchodów obniżyła się o 0,8 mld zł do 1,5 mld zł.

Rachunek kapitałowy zamknął się dodatnim saldem w wysokości 0,4 mld zł (wobec 0,5 mld zł w kwietniu ub. roku), a kwoty przychodów i rozchodów ukształtowały się odpowiednio na poziomie 0,6 mld zł oraz 0,2 mld zł (wobec 0,6 mld zł przychodów oraz 0,1 mld zł rozchodów przed rokiem).

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w kwietniu br. wyniosło 6,1 mld zł (wobec 4,3 mld zł rok wcześniej). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** ukształtowało się na poziomie 14,6 mld zł, przy czym saldo pasywów inwestycji bezpośrednich wyniosło 0,4 mld zł. Saldo **polskich inwestycji za granicą** wyniosło 20,7 mld zł, w tym saldo aktywów inwestycji bezpośrednich ukształtowało się na poziomie 0,2 mld zł. Na wielkość salda rachunku finansowego wpływały również **inwestycje portfelowe**, gdzie odnotowano wzrost wartości aktywów rezydentów o 3,5 mld zł oraz napływ kapitału nierezydentów w kwocie 12,3 mld zł. W **pozostałych inwestycjach** odnotowano wzrost aktywów rezydentów w kwocie 1,9 mld zł oraz napływ kapitału nierezydentów również w wysokości 1,9 mld zł. Saldo pochodnych instrumentów

¹³ Opracowano na podstawie danych NBP.

finansowych ukształtowało się na poziomie minus 0,6 mld zł. Wartość **oficjalnych aktywów rezerwowych** w kwietniu br. wzrosła o 15,8 mld zł do 406,8 mld zł.

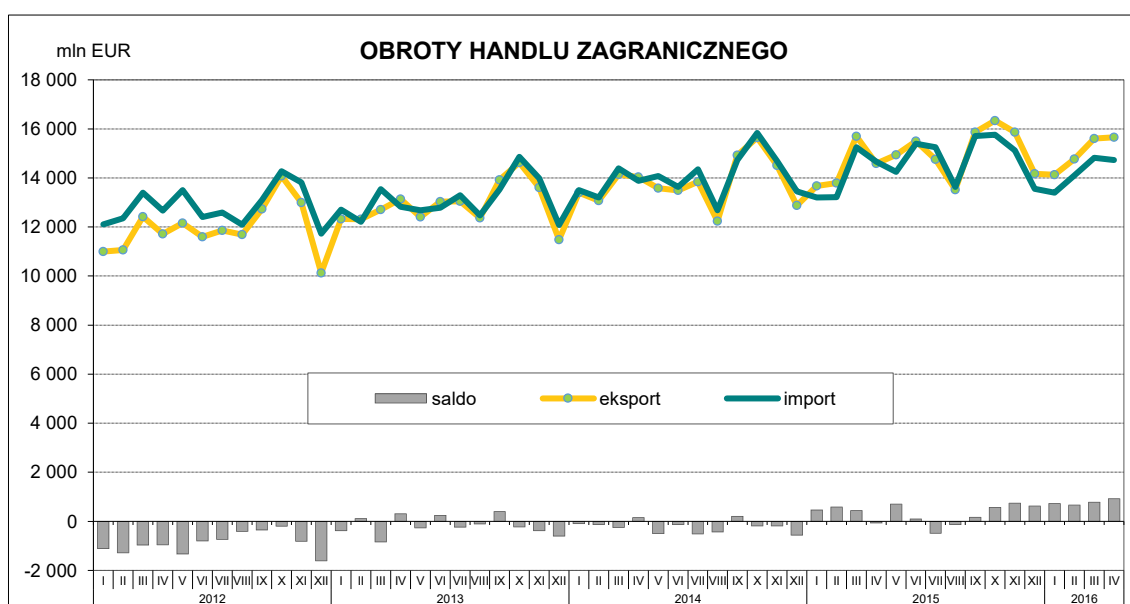
Bilans płatniczy kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	IV 2015	IV 2016	V 2015 – IV 2016 ^a
	w mln zł		
RACHUNEK BIEŻĄCY	3743	2562	-8655
Saldo obrotów towarowych	-474	2236	9027
Eksport.....	58226	65215	735811
Import.....	58700	62979	726784
Saldo usług	3957	4453	43165
Przychody.....	13373	14573	168547
Rozchody.....	9416	10120	125382
Saldo dochodów pierwotnych	-498	-4709	-58293
Przychody.....	7500	3695	38310
Rozchody.....	7998	8404	96603
Saldo dochodów wtórnych	758	582	-2554
Przychody.....	3043	2086	23376
Rozchody.....	2285	1504	25930
RACHUNEK KAPITAŁOWY	505	389	37645
Przychody.....	612	552	40710
Rozchody.....	107	163	3065
RACHUNEK FINANSOWY	4313	6087	28308
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	868	180	5777
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych.....	364	217	4306
Instrumenty dłużne.....	504	-37	1471
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	348	356	18763
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych.....	595	545	16403
Instrumenty dłużne.....	-247	-189	2360
Inwestycje portfelowe - aktywa	2739	3457	32876
Udziałowe papiery wartościowe.....	2009	1364	29325
Dłużne papiery wartościowe.....	730	2093	3551
Inwestycje portfelowe - pasywa	-1399	12267	11286
Udziałowe papiery wartościowe.....	2270	1351	18499
Dłużne papiery wartościowe.....	-3669	10916	-7213
Pozostałe inwestycje - aktywa	-2544	1863	10899
NBP.....	0	0	2
Sektor rządowy.....	31	18	-175
Monetarne Instytucje Finansowe.....	-2742	107	-6405
Pozostałe sektory.....	167	1738	17477
Pozostałe inwestycje - pasywa	8209	1947	2578
NBP.....	2374	3297	15569
Sektor rządowy.....	218	-41	-2356
Monetarne Instytucje Finansowe.....	7181	-3363	-12412
Pozostałe sektory.....	-1564	2054	1777
Pochodne instrumenty finansowe	-737	-629	-1725
Oficjalne aktywa rezerwowe	11145	15786	13108
SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	65	3136	-682

^a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

Handel zagraniczny

W okresie styczeń–kwiecień br. obroty towarowe handlu zagranicznego wyrażone w złotych wzrosły w skali roku w tempie zbliżonym do notowanego przed rokiem. Wyższa była wymiana towarowa z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE) oraz import z krajów rozwijających się. Po dwóch latach spadku zwiększył się również eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej. W rezultacie wyższej dynamiki eksportu niż importu, dodatnie saldo obrotów ogółem było większe niż przed rokiem. W I kwartale br. wskaźnik terms of trade ogółem kształtował się korzystnie, choć był niższy niż w analogicznym okresie ub. roku.

W porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku eksport zwiększył się o 6,7% do 261,2 mld zł, a import wzrósł o 3,8% i wyniósł 247,7 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 13,5 mld zł (przed rokiem 6,0 mld zł). Obroty liczone w euro zwiększyły się w skali roku po stronie eksportu o 4,2% do 60,2 mld EUR, a po stronie importu o 1,3% i wyniosły 57,1 mld EUR. Dodatkowo saldo osiągnęło wartość 3,1 mld EUR (w okresie styczeń–kwiecień ub. roku 1,4 mld EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 66,5 mld USD i był wyższy o 0,9%, a import – 63,0 mld USD, tj. o 1,9% niższy niż przed rokiem. Dodatkowo saldo ukształtowało się na poziomie 3,4 mld USD (w okresie styczeń–kwiecień ub. roku 1,6 mld USD).

Eksport w cenach stałych w I kwartale br. zwiększył się o 6,1% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, a import wzrósł o 5,4%. Wolumen eksportu był wyższy niż przed rokiem w obrotach z krajami UE (o 7,8%) i z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (o 6,1%), natomiast obniżył się z krajami rozwijającymi się (o 8,4%). Zwiększył się wolumen towarów sprowadzanych: z krajów UE o 2,6%, z krajów Europy Środkowo-Wschodniej o 27,3% i z krajów rozwijających się – o 6,1%.

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) obniżyły się w stosunku do okresu styczeń–marzec ub. roku o 0,5%, a towarów importowanych – spadły o 1,3%.

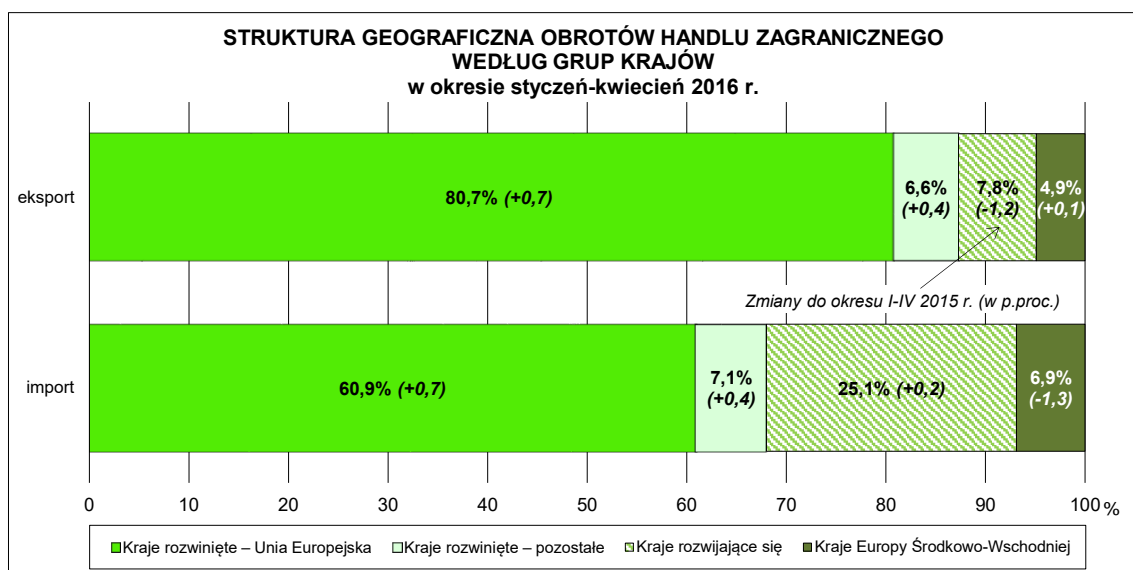
Wskaźnik terms of trade w obrotach ogółem kształtował się na poziomie 100,8 (wobec 102,1 w I kwartale ub. roku). W wymianie z krajami UE wyniósł 98,5 (wobec 100,8 przed rokiem), w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – 134,0 (wobec 100,8 przed rokiem), a z krajami rozwijającymi się – 96,3 (wobec 99,3).

Obroty towarowe handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-IV 2016						I-IV 2015	I-IV 2016
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-IV 2015=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	261219,5	60170,6	66473,5	106,7	104,2	100,9	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	228151,5	52569,5	58069,3	108,2	105,7	102,2	86,2	87,3
w tym Unia Europejska	210746,3	48564,8	53643,2	107,7	105,2	101,6	80,0	80,7
w tym strefa euro	151837,0	34987,1	38648,2	108,2	105,7	102,1	57,3	58,1
Kraje rozwijające się	20332,9	4674,3	5167,7	92,0	89,6	87,7	9,0	7,8
Kraje Europy Śr.-Wsch	12735,1	2926,8	3236,5	107,8	105,0	102,7	4,8	4,9
IMPORT^a	247736,6	57060,8	63026,4	103,8	101,3	98,1	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	168531,6	38827,3	42898,3	105,6	103,0	99,8	66,9	68,0
w tym Unia Europejska	150963,4	34780,7	38425,5	105,1	102,6	99,2	60,2	60,9
w tym strefa euro	121008,8	27881,3	30802,3	105,4	102,9	99,5	48,1	48,8
Kraje rozwijające się	62031,7	14272,0	15763,5	104,5	101,9	99,0	24,9	25,1
Kraje Europy Śr.-Wsch	17173,3	3961,5	4364,6	87,2	85,2	82,2	8,2	6,9
SALDO	13482,9	3109,8	3447,1	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	59619,9	13742,2	15171,0	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	59782,9	13784,1	15217,7	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	30828,2	7105,8	7845,9	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-41698,8	-9597,7	-10595,8	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch	-4438,2	-1034,7	-1128,1	x	x	x	x	x

^a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są **wg kraju pochodzenia**. Dane dot. importu **wg kraju wysyłki** dostępne są w Informacji bieżącej o wynikach wstępnych *Obroty handlu zagranicznego ogółem i wg krajów w I-IV 2016 r.* na stronie internetowej GUS:

http://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/45/1/obroty_handlu_zagranicznego_ogolem_i_wg_krajow_w_okresie_styczen-kwiecien_2016.pdf

W strukturze geograficznej eksportu w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku zwiększył się udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE) i krajów Europy Środkowo-Wschodniej, natomiast obniżył się – krajów rozwijających się. W imporcie wyższy był udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE) i krajów rozwijających się, a niższy – krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

Eksport do krajów **Unii Europejskiej** wzrósł w stosunku do okresu czterech miesięcy ub. roku o 7,7% do 210,7 mld zł, a import zwiększył się o 5,1% do 151,0 mld zł. Dodatkowo saldo wymiany było wyższe niż przed rokiem i wyniosło 59,8 mld zł (w okresie styczeń–kwiecień ub. roku 52,0 mld zł). Obroty wyrażone w euro w eksporcie wyniosły 48,6 mld EUR, tj. o 5,2% więcej niż przed rokiem, a w imporcie – 34,8 mld EUR, tj. były odpowiednio o 2,6% wyższe. Dodatkowo saldo osiągnęło poziom 13,8 mld EUR (po czterech miesiącach ub. roku 12,3 mld EUR). Eksport do krajów Unii Europejskiej stanowił 80,7% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów – 60,9% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 80,0% i 60,2% w analogicznym okresie ub. roku).

Wartość obrotów z **Niemcami** wzrosła w skali roku w eksporcie o 11,3% do 73,9 mld zł, a w imporcie zwiększyła się o 5,2% do 57,3 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 16,6 mld zł (wobec 11,9 mld zł przed rokiem). Eksport wyrażony w euro wzrósł o 8,7%, a import o 2,7%. Dodatkowo saldo wyniosło 3,8 mld EUR (rok wcześniej 2,8 mld EUR). Udział Niemiec w obrotach ogółem zwiększył się w eksporcie z 27,1% w okresie styczeń–kwiecień ub. roku do 28,3% i w imporcie z 22,8% do 23,1%.

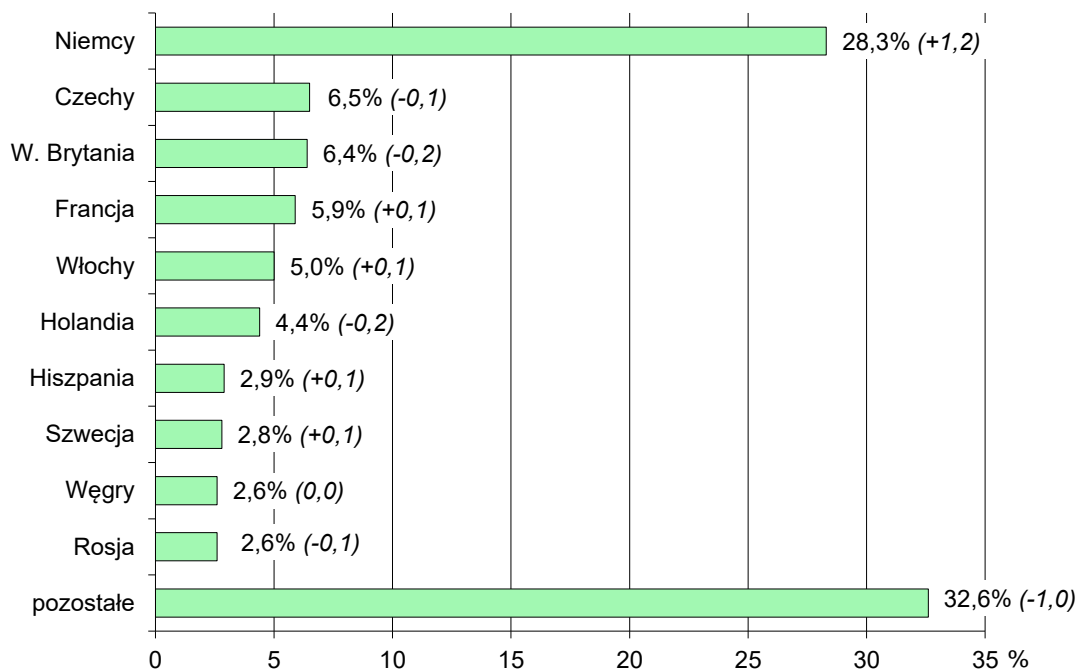
W wymianie z Niemcami wg grup towarowych SITC odnotowano wzrost eksportu m.in. maszyn do automatycznego przetwarzania danych, pojazdów samochodowych do przewozu osób, mebli i ich części oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych, zmniejszył się natomiast eksport spalinowych silników tłokowych i ich części. W imporcie większa niż przed rokiem była wartość m.in. sprowadzonych instrumentów muzycznych, ich części, pojazdów samochodowych do przewozu osób, pomp (innych niż do cieczy), sprężarek i wentylatorów oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych. Mniejszy był import m.in. spalinowych silników tłokowych i ich części.

W obrotach z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej** eksport był o 7,8% wyższy niż przed rokiem i wyniósł 12,7 mld zł, natomiast import zmniejszył się o 12,8% do 17,2 mld zł. Ujemne saldo poprawiło się z 7,9 mld zł w okresie styczeń–kwiecień ub. roku do 4,4 mld zł. Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 2,9 mld EUR i były wyższe o 5,0%, a w imporcie – 4,0 mld EUR, tj. o 14,8% mniejsze niż przed rokiem. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 1,0 mld EUR (wobec minus 1,9 mld EUR w okresie styczeń–kwiecień ub. roku). Eksport w dolarach USA był wyższy niż rok wcześniej o 2,7%, natomiast import obniżył się o 17,8%. Ujemne saldo wyniosło 1,1 mld USD (wobec minus 2,2 mld USD przed rokiem). Udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem wzrósł z 4,8% po czterech miesiącach ub. roku do 4,9%, a w imporcie ogółem zmniejszył się z 8,2% do 6,9%. Dynamika eksportu do Europy Środkowo-Wschodniej poprawiła się w wyniku wzrostu wartości dostaw do wszystkich krajów tej grupy, w tym znacznego na Ukrainę i Białoruś.

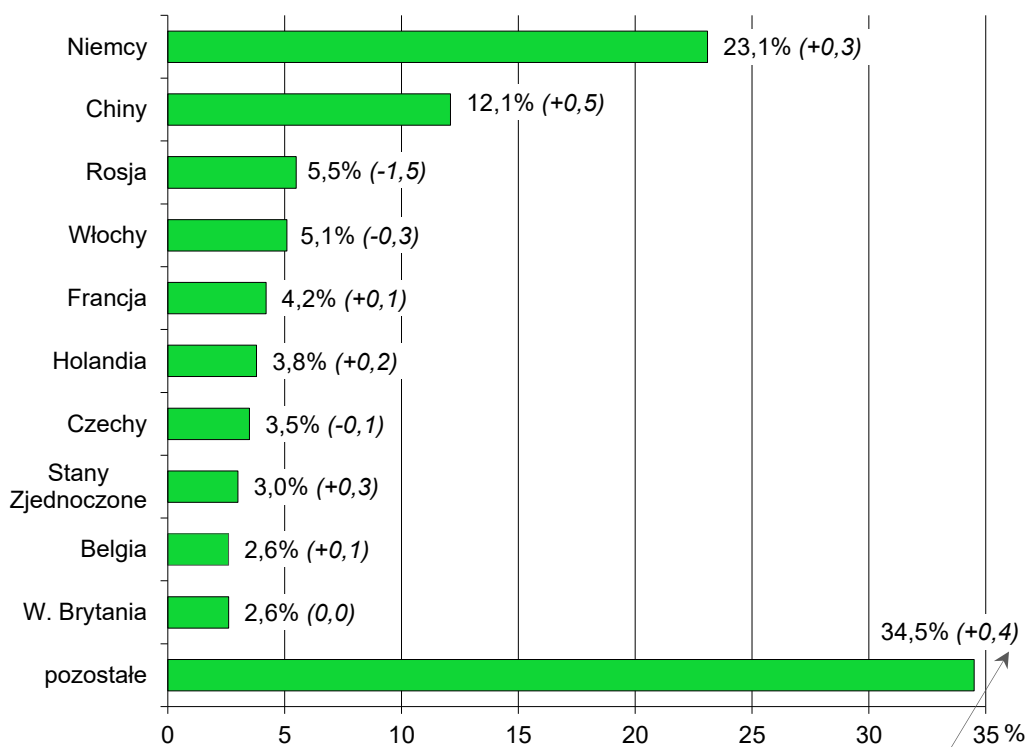
**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO
WEDŁUG KRAJÓW**

w okresie styczeń–kwiecień 2016 r.

eksport

import

Zmiany do okresu I-IV 2015 r. (w p.proc.)

W porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku **Rosja** spadła z ósmego miejsca na liście naszych partnerów handlowych w eksporcie na dziesiąte, a w imporcie nadal zajmowała trzecie miejsce. Eksport do Rosji zwiększył się o 1,7% do 6,7 mld zł, natomiast import był niższy niż przed rokiem o 18,0% (głównie z powodu spadku cen ropy naftowej) i wyniósł 13,7 mld zł. Ujemne saldo obrotów poprawiło się z 10,0 mld zł w okresie styczeń–kwiecień ub. roku do 6,9 mld zł. Obroty z Rosją wyrażone w euro obniżyły się o 0,9% w eksporcie oraz o 19,7% w imporcie, a ujemne saldo wyniosło 1,6 mld EUR (wobec minus 2,4 mld EUR notowanych przed rokiem). Wartość wymiany liczonej w dolarach USA była mniejsza niż w okresie styczeń–kwiecień ub. roku w eksporcie o 3,3%, a w imporcie o 22,7%. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 1,8 mld USD (wobec minus 2,7 mld USD przed rokiem). Udział Rosji obniżył się w eksporcie ogółem z 2,7% przed rokiem do 2,6%, a w imporcie ogółem z 7,0% do 5,5%.

W obrotach z Rosją wg grup SITC wzrósł eksport głównie statków, łodzi i konstrukcji pływających, a obniżył się – m.in. papieru, tektury i artykułów z nich oraz leków. W imporcie o ponad 30% zmniejszyła się wartość ropy naftowej (przy ilości tego surowca podobnej jak przed rokiem). Jednocześnie zwiększyła się wartość importu m.in. przetworzonych olejów ropy naftowej i nawozów.

Ukraina po czterech miesiącach br. zajmowała siedemnaste miejsce w rankingu naszych partnerów handlowych w eksporcie i dwudzieste drugie w imporcie (przed rokiem odpowiednio osiemnaste i dwudzieste piąte miejsce). W porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku eksport na Ukrainę wzrósł o 17,9% do 4,1 mld zł, a import zwiększył się o 21,4% do 2,3 mld zł. Dodatkowo saldo obrotów było wyższe niż przed rokiem i wyniosło 1,8 mld zł (w okresie styczeń–kwiecień ub. roku 1,6 mld zł). Obroty z Ukrainą wyrażone w euro zwiększyły się w eksporcie o 14,8%, a w imporcie wzrosły o 18,3%; saldo ukształtowało się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem i wyniosło 0,4 mld EUR. Wymiana liczona w dolarach USA wzrosła w skali roku w eksporcie o 12,5%, a w imporcie o 15,3%. Dodatkowo saldo było nieco większe niż przed rokiem i wyniosło 0,5 mld USD (0,4 mld USD w okresie styczeń–kwiecień ub. roku). Udział Ukrainy w obrotach ogółem zwiększył się w skali roku w eksporcie z 1,4% do 1,6%, a w imporcie z 0,8% do 0,9%.

W obrotach z Ukrainą wg grup SITC wzrósł eksport m.in. leków (w tym weterynaryjnych) oraz skóry wyprawionej, natomiast obniżył się – przetworzonych olejów ropy naftowej oraz koksu i półkoksu. W imporcie notowano towary niesprowadzane przed rokiem – energię elektryczną oraz żeliwo i stal w postaci wlewków lub w pozostałych formach pierwotnych i półprodukty z nich, natomiast zmniejszyła się wartość dostaw rud i koncentratów żelaza.

Eksport na **Białoruś** był o 11,3% wyższy niż przed rokiem i wyniósł 1,7 mld zł stanowiąc 0,6% eksportu ogółem. Więcej wyeksportowano m.in. owoców, pojazdów szynowych (wagonów) oraz mleka i śmietany.

W obrotach prezentowanych wg **nomenklatury SITC**, w porównaniu z okresem styczeń–kwiecień ub. roku, w większości sekcji notowano wzrost zarówno eksportu, jak i importu. W największym stopniu wzrosła wymiana w sekcji różne wyroby przemysłowe, co wpłynęło na wzrost jej udziału w obrotach ogółem. Zmniejszyła się wymiana w sekcjach paliwa mineralne, smary i materiały pochodne oraz surowce niejadalne z wyjątkiem paliw. W rezultacie udział tych sekcji w obrotach ogółem był niższy niż przed rokiem.

Dynamika i struktura obrotów ogółem wg sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-IV 2016		I-IV 2015	
	w mln zł	I-IV 2015=100	struktura w %	
EKSPORT	261219,5	106,7	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	28345,2	108,1	10,9	10,7
Napoje i tytoń.....	4003,7	106,4	1,5	1,5
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	5634,3	94,4	2,2	2,4
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	6086,7	75,9	2,3	3,3
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	757,2	112,3	0,3	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne.....	23405,5	108,7	9,0	8,8
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	49039,5	103,5	18,8	19,4
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	100294,8	105,6	38,4	38,8
Różne wyroby przemysłowe.....	43110,4	120,0	16,5	14,7
IMPORT	247736,6	103,8	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	18840,5	106,3	7,6	7,4
Napoje i tytoń.....	1901,0	110,0	0,8	0,7
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	7617,9	96,2	3,1	3,3
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	12575,8	74,8	5,1	7,1
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	926,6	120,4	0,4	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne.....	37220,9	107,9	15,0	14,5
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	45234,0	107,1	18,3	17,7
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	89175,3	104,8	36,0	35,6
Różne wyroby przemysłowe.....	31262,1	112,3	12,6	11,7

Eksport **produktów rolno-spożywczych** w okresie styczeń–kwiecień br. był wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku o 8,2% i wyniósł 34,2 mld zł (7,9 mld EUR), a import zwiększył się o 6,8% do 23,5 mld zł (5,4 mld EUR). Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 10,7 mld zł (2,5 mld EUR) wobec 9,6 mld zł (2,3 mld EUR) przed rokiem. Udział towarów rolno-spożywczych w obrotach ogółem zwiększył się w eksporcie z 12,9% do 13,1%, a w imporcie – z 9,2% do 9,5%. Wzrost eksportu nastąpił w obrotach z krajami rozwiniętymi o 11,0% (w tym z krajami UE o 10,8%) i z krajami Europy Środkowo-Wschodniej o 17,2%, natomiast niższy o 14,3% był eksport do krajów rozwijających się (głównie spadek dostaw pszenicy). Import produktów rolno-spożywczych zwiększył się w obrotach z wszystkimi grupami krajów: z krajami rozwiniętymi o 6,9% (w tym z krajami UE o 5,5%), z krajami rozwijającymi się o 6,6% i z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 5,9%.

Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-IV 2016						I-IV 2015	I-IV 2016
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-IV 2015=100			struktura w %	
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	34237,6	7884,5	8709,1	108,2	105,5	102,3	100,0	100,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	15916,8	3667,7	4052,0	110,1	107,5	104,1	45,7	46,5
Produkty pochodzenia roślinnego..	11121,9	2560,5	2827,4	116,1	113,3	109,6	30,2	32,5
Oleje i tłuszcze	6228,1	1432,8	1582,8	91,6	89,3	86,8	21,5	18,2
Przetwory spożywcze	970,8	223,5	246,9	118,2	115,3	111,7	2,6	2,8
IMPORT	23502,0	5413,2	5980,4	106,8	104,2	100,9	100,0	100,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	9363,3	2156,0	2381,6	106,0	103,4	100,4	40,1	39,8
Produkty pochodzenia roślinnego..	6651,4	1532,6	1693,3	109,1	106,5	103,1	27,7	28,3
Oleje i tłuszcze	6405,2	1475,6	1630,3	103,8	101,3	98,1	28,1	27,3
Przetwory spożywcze	1082,1	249,0	275,2	118,6	115,8	111,8	4,1	4,6
SALDO	10735,6	2471,3	2728,7	x	x	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	6553,5	1511,7	1670,4	x	x	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego..	4470,5	1027,8	1134,1	x	x	x	x	x
Oleje i tłuszcze	-177,1	-42,7	-47,5	x	x	x	x	x
Przetwory spożywcze	-111,3	-25,5	-28,3	x	x	x	x	x

W porównaniu z okresem czterech miesięcy ub. roku eksport **zbóż** zmniejszył się o 30,3% i wyniósł 1871,1 tys. ton o wartości 1,5 mld zł (0,3 mld EUR). Na rynki zagraniczne dostarczano głównie pszenicę, a największymi jej odbiorcami były Arabia Saudyjska, Egipt i Niemcy. Import zbóż zwiększył się o 64,4% i wyniósł 489,3 tys. ton o wartości 0,7 mld zł (0,2 mld EUR). Najwięcej sprowadzono kukurydzy (głównie z Ukrainy i Argentyny) oraz pszenicy (m.in. z Czech, Słowacji i Niemiec).

W **strukturze rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, zwiększył się udział dóbr inwestycyjnych (z 14,3% do 16,6%) oraz towarów konsumpcyjnych (z 21,6% do 25,3%), natomiast udział towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie obniżył się (z 64,1% do 58,1%). Odnotowano wzrost importu towarów konsumpcyjnych – o 12,4% i dóbr inwestycyjnych – o 5,7%. Import towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie był nieznacznie niższy niż przed rokiem – o 0,1%.

Pieniądz

Podaż pieniądza M3¹⁴ na koniec maja br. wyniosła 1188,4 mld zł, tj. była o 2,9% wyższa niż w końcu ub. roku i o 0,9% większa niż przed miesiącem.

Komponenty podaży pieniądza M3 oraz aktywa systemu bankowego^a kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015			2016		
	V	XII	IV	V		
	mln zł				IV 2016= =100	XII 2015= =100
Podaż pieniądza (M3)	1065807,8	1155401,0	1178341,4	1188369,1	100,9	102,9
pieniądz gotówkowy w obiegu	138099,7	149686,4	157844,6	159735,0	101,2	106,7
depozyty i inne zobowiązania	914641,2	995980,8	1011948,5	1020228,0	100,8	102,4
pozostałe składniki M3	13066,8	9733,8	8548,2	8406,1	98,3	86,4
Aktywa zagraniczne netto	177429,1	187468,5	193068,0	191937,7	99,4	102,4
Aktywa krajowe netto	888378,6	967932,6	985273,4	996431,4	101,1	102,9
należności	1039453,4	1076439,4	1094867,4	1093075,3	99,8	101,5
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	149685,3	201338,0	215554,0	216726,5	100,5	107,6
saldo pozostałych pozycji netto.....	-300760,0	-309844,8	-325147,9	-313370,5	x	x

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) na koniec maja br. wyniosły 159,7 mld zł i wzrosły o 6,7% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do końca kwietnia br. zwiększyły się o 1,2%.

Depozyty i inne zobowiązania, stanowiące główną pozycję w strukturze podaży pieniądza (M3), w końcu maja br. wyniosły 1020,2 mld zł, tj. o 2,4% więcej niż na koniec ub. roku i o 0,8% więcej niż przed miesiącem. Największy udział w tej pozycji (65,5%) miały depozyty i inne zobowiązania wobec gospodarstw domowych, które zwiększyły się w stosunku do końca ub. roku o 3,4%. Depozyty przedsiębiorstw zmniejszyły się w tym okresie o 2,9%.

Pozostałe składniki M3 na koniec maja br. wyniosły 8,4 mld zł. Wartość tej pozycji w porównaniu ze stanem na koniec ub. roku spadła o 13,6%, a w stosunku do kwietnia br. zmniejszyła się o 1,7%.

Kolejnym czynnikiem kształtującym stan zasobów pieniądza były **aktywa zagraniczne netto**, które na koniec maja br. wyniosły 191,9 mld zł. Ich wartość wzrosła w porównaniu z końcem ub. roku o 2,4%, a w stosunku do końca kwietnia br. zmniejszyła się o 0,6%.

Aktywa krajowe netto na koniec maja br. ukształtowały się na poziomie 996,4 mld zł, tj. o 2,9% wyższym niż w końcu ub. roku i o 1,1% większym w porównaniu ze stanem na koniec kwietnia br.

¹⁴ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego – statystyka monetarna i finansowa.

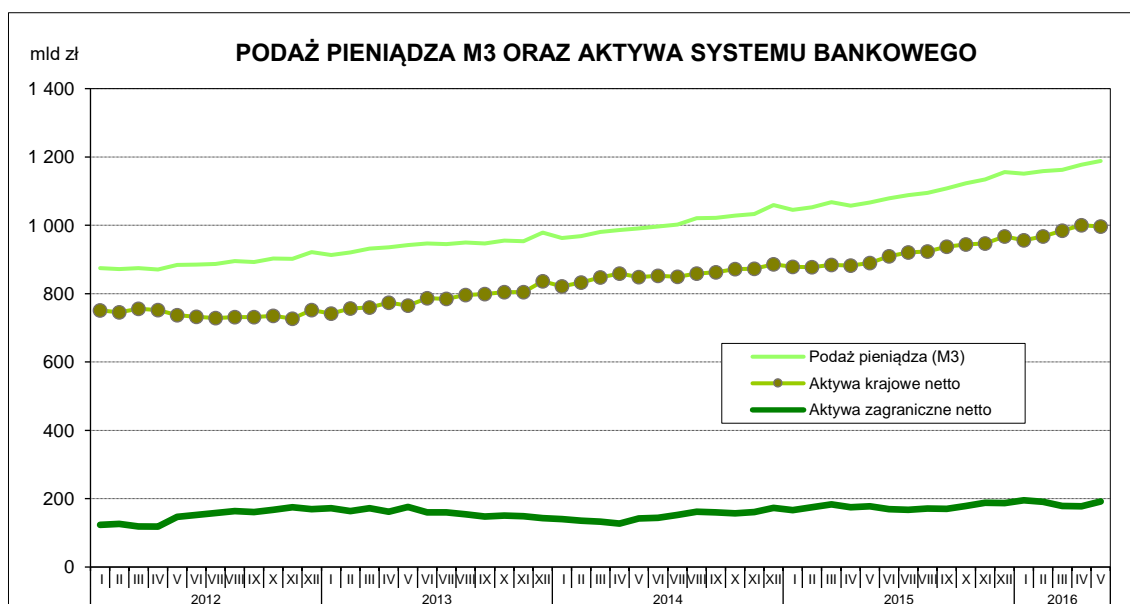
Należności, stanowiące największą pozycję w strukturze aktywów krajowych netto, na koniec maja br. wyniosły 1093,1 mld zł, tj. o 1,5% więcej niż na koniec ub. roku i o 0,2% mniej niż przed miesiącem. Największy udział w tej pozycji (59,1%) miały należności od gospodarstw domowych, które wzrosły w stosunku do końca ub. roku o 2,2%. Należności od przedsiębiorstw zwiększyły się w tym okresie o 3,4%.

Główne komponenty podaży pieniądza i aktywów krajowych netto (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	V 2016		
	w mln zł	IV 2016=100	XII 2015=100
Depozyty i inne zobowiązania	1020228,0	100,8	102,4
Gospodarstwa domowe	667975,4	100,4	103,4
Niemonetarne instytucje finansowe	49611,1	96,4	96,8
Przedsiębiorstwa	242157,7	102,1	97,1
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych ...	20990,1	101,4	107,4
Instytucje samorządowe	35776,5	109,3	146,0
Fundusze ubezpieczeń społecznych	3717,0	89,0	69,4
Należności	1093075,3	99,8	101,5
Gospodarstwa domowe	646333,3	100,1	102,2
Niemonetarne instytucje finansowe	54138,4	97,7	89,2
Przedsiębiorstwa	335161,1	99,7	103,4
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych ...	6087,4	100,2	100,3
Instytucje samorządowe	51355,0	99,2	96,8
Fundusze ubezpieczeń społecznych	0,2	100,0	100,0

Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego na koniec maja br. wyniosło 216,7 mld zł. Zadłużenie to wzrosło o 7,6% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do kwietnia br. zwiększyło się o 0,5%.

Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto**, w kwocie 313,4 mld zł, które w relacji do stanu na koniec ub. roku pogłębiło się o 3,5 mld zł, a w stosunku do końca kwietnia br. poprawiło się o 11,8 mld zł.

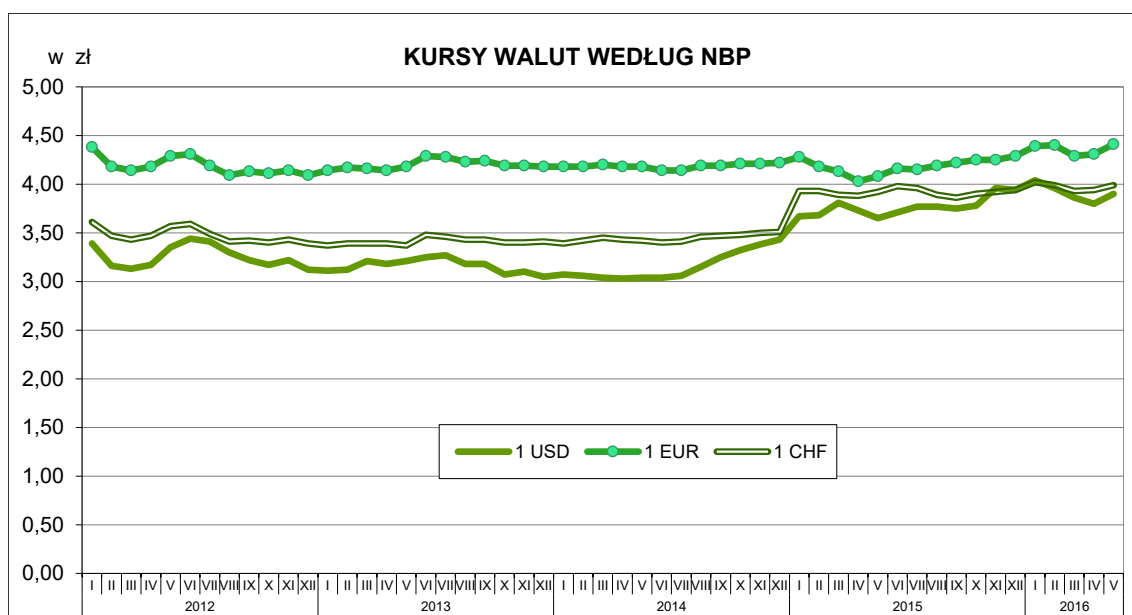

Podstawowe stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego od 5 marca ub. roku utrzymują się na niezmiennym poziomie: stopa lombardowa – 2,50%, stopa redyskonta weksli – 1,75%, stopa referencyjna – 1,50%, stopa depozytowa – 0,50%.

Średnie miesięczne kursy walut w Narodowym Banku Polskim kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016				
	V	XII	IV	V			
	w zł				zmiana % w stosunku do		
				V 2015	XII 2015	IV 2016	
100 EUR	407,83	429,05	430,68	440,76	8,1	2,7	2,3
100 USD	365,20	394,17	379,85	389,91	6,8	-1,1	2,7
100 CHF	392,11	396,23	393,89	398,74	1,7	0,6	1,2

Kursy walut w maju br. były wyższe w stosunku do notowanych przed miesiącem i przed rokiem. W porównaniu z majem ub. roku kurs **euro** wzrósł o 8,1%, **dolara amerykańskiego** – o 6,8%, a **franka szwajcarskiego** – o 1,7%.

* *

*

Wyniki finansowe banków

W I kwartale br. wyniki finansowe sektora bankowego¹⁵ były niższe od osiągniętych w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Wynik działalności bankowej był o 2,1% niższy niż w I kwartale ub. roku i wyniósł 14,2 mld zł. Wynik z tytułu odsetek zwiększył się o 5,8% do 9,2 mld zł, a wynik z tytułu prowizji spadł o 4,9% i ukształtował się na poziomie 3,1 mld zł.

Koszty działania banków zwiększyły się o 10,2% i wyniosły 7,7 mld zł, w tym koszty pracownicze stanowiły 50,7%, tj. 3,9 mld zł (wzrost o 4,3%).

Wybrane pozycje rachunku zysków i strat kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-III 2015		I-III 2016	
	w mln zł		I-III 2015=100	
Wynik z działalności operacyjnej	5150	4426	85,9	
w tym:				
Wynik działalności bankowej	14469	14166	97,9	
w tym:				
z tytułu odsetek	8662	9164	105,8	
z tytułu prowizji	3285	3125	95,1	
Koszty działania banków	7010	7723	110,2	
w tym koszty pracownicze	3755	3918	104,3	
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	699	723	103,4	
Rezerwy	208	301	144,7	
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	1736	1553	89,5	
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	-2	21	x	
Wynik z tytułu poniesionych, ale niewykazanych strat IBNR/Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR)	74	-57	x	
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	1002	968	96,6	
Wynik finansowy netto	4153	3501	84,3	

Wynik z działalności operacyjnej zmniejszył się w skali roku o 14,1% do 4,4 mld zł.

Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej wyniósł 1,0 mld zł, tj. o 3,4% mniej niż w I kwartale ub. roku.

Wynik finansowy netto był niższy niż przed rokiem o 15,7% i ukształtował się na poziomie 3,5 mld zł.

¹⁵ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego. Dane nie obejmują banków w stanie upadłości.

Suma bilansowa sektora bankowego na koniec marca br. wyniosła 1627,3 mld zł i była wyższa niż rok wcześniej o 3,9%. Główną pozycją aktywów były kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy), które osiągnęły wartość 1128,3 mld zł (wzrost o 2,5%).

Wybrane pozycje bilansu (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	III 2015	III 2016	
	w mln zł		
			III 2015= =100
Suma bilansowa	1566626	1627319	103,9
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	68125	45561	66,9
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	21943	16819	76,6
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	231819	286029	123,4
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy)	1100896	1128339	102,5
Investycje utrzymywane do terminu wymagalności	34510	37169	107,7
Aktywa finansowe zabezpieczające	5039	4492	89,1
Zobowiązania finansowe i pozostałe pasywa	1397565	1448459	103,6
W tym zobowiązania finansowe (łącznie z zobowiązaniami wobec banków centralnych)	1362715	1413224	103,7
Kapitały	169061	178860	105,8
w tym:			
Kapitał podstawowy	29758	29056	97,6
Kapitał zapasowy	76280	83008	108,8
Kapitały rezerwowe	30456	34071	111,9

Zobowiązania ogółem na koniec marca br. wyniosły 1448,5 mld zł (o 3,6% więcej niż rok wcześniej), w tym zobowiązania finansowe (łącznie z zobowiązaniami wobec banków centralnych) osiągnęły wartość 1413,2 mld zł (wzrost o 3,7%).

Kapitały własne banków na koniec marca br. wyniosły 178,9 mld zł, tj. o 5,8% więcej niż przed rokiem.

Wartość kredytów udzielonych przez banki sektorowi niefinansowemu ukształtowała się w końcu marca br. na poziomie 969,2 mld zł (wzrost o 5,7% w skali roku), w tym kredytów dla przedsiębiorstw – 334,8 mld zł (wzrost o 8,6%). Kredyty dla gospodarstw domowych osiągnęły wartość 628,4 mld zł (o 4,2% więcej niż rok wcześniej).

Wartość depozytów sektora niefinansowego złożonych w bankach ukształtowała się w końcu marca br. na poziomie 932,9 mld zł i była o 9,3% większa niż przed rokiem. Osoby prywatne zgromadziły depozyty o wartości 631,7 mld zł, tj. o 10,0% większej niż rok wcześniej.

Zadłużenie instytucji rządowych i samorządowych w bankach zwiększyło się o 1,9% w porównaniu z końcem marca ub. roku i wyniosło 93,7 mld zł. **Wartość depozytów** tych instytucji ukształtowała się na poziomie 84,8 mld zł, co oznacza wzrost w skali roku o 6,3%.

Kredyty i depozyty sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	III 2015	III 2016	
	w mln zł		III 2015=100
Kredyty ogółem	1009227	1062971	105,3
Sektor niefinansowy	917230	969245	105,7
w tym:			
przedsiębiorstwa	308280	334815	108,6
MŚP ^a	178247	187643	105,3
duże przedsiębiorstwa	130033	147172	113,2
gospodarstwa domowe	603333	628408	104,2
w tym:			
mieszkaniowe	367894	379289	103,1
konsumpcyjne dla osób prywatnych	119504	128085	107,2
Instytucje rządowe i samorządowe	91997	93726	101,9
Depozyty ogółem	933666	1017726	109,0
Sektor niefinansowy	853855	932913	109,3
w tym osoby prywatne	574272	631735	110,0
Instytucje rządowe i samorządowe	79811	84813	106,3

^a Sektor MŚP tworzą tu jednostki o liczbie pracujących mniejszej niż 250 osób oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, o liczbie pracujących powyżej 9 osób, lecz mniejszej niż 250 osób (stan pracujących na koniec ostatniego zakończonego roku obrotowego).

Wyniki finansowe ubezpieczycieli

Wyniki finansowe zakładów ubezpieczeń¹⁶ ogółem w I kwartale br. były słabsze niż w analogicznym okresie ub. roku. Znacznie pogorszyły się wyniki w dziale ubezpieczeń majątkowych, na co wpłynął wyższy wzrost kosztów niż przychodów.

Przychody i koszty zakładów ubezpieczeń ogółem:

Wyszczególnienie	Ogółem			Dział I ^a			Dział II ^b		
	I-III 2015	I-III 2016	I-III 2015= =100	I-III 2015	I-III 2016	I-III 2015= =100	I-III 2015	I-III 2016	I-III 2015= =100
	mln zł			mln zł			mln zł		
Przychody ogółem	16553,2	14693,4	88,8	10218,5	8258,3	80,8	6334,7	6435,1	101,6
w tym:									
Składki przypisane brutto.....	14378,7	13394,7	93,2	7187,9	5749,5	80,0	7190,8	7645,2	106,3
Przychody z lokat	3701,8	3228,4	87,2	3119,2	2473,0	79,3	582,6	755,4	129,7
Koszty ogółem	15486,4	14067,6	90,8	9550,6	7680,0	80,4	5935,8	6387,6	107,6
w tym:									
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	8729,2	8840,5	101,3	5171,2	4463,1	86,3	3558,0	4377,4	123,0
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	1886,5	100,2	5,3	1879,7	100,8	5,4	6,8	-0,6	x
Koszty działalności ubezpieczeniowej	3387,4	3172,8	93,7	1568,4	1340,0	85,4	1819,0	1832,8	100,8
Koszty działalności lokacyjnej	1133,3	1815,2	160,2	690,2	1350,7	195,7	443,1	464,5	104,8
Wynik finansowy netto	1066,8	625,8	58,7	667,9	578,3	86,6	398,9	47,5	11,9
Wynik techniczny	1007,5	771,5	76,6	619,2	767,0	123,9	388,3	4,5	1,2

a Ubezpieczenia na życie. b Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe.

Przychody ogółem zakładów ubezpieczeń w I kwartale br. były o 11,2% niższe niż w I kwartale ub. roku, na co wpłynął spadek **składki przypisanej brutto** (o 6,8% do 13,4 mld zł) oraz spadek **przychodów z działalności lokacyjnej** (o 12,8% do 3,2 mld zł). Składka w dziale I (ubezpieczenia na życie) wyniosła 5,7 mld zł i była niższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 20,0%, natomiast w dziale II (pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe) – 7,6 mld zł, tj. była wyższa niż rok wcześniej o 6,3%. **Koszty ogółem** wyniosły 14,1 mld zł i były o 9,2% niższe niż w I kwartale ub. roku (w dziale I spadek wyniósł 19,6%, a w dziale II odnotowano wzrost o 7,6%).

¹⁶ Opracowano na podstawie danych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego przekazanych w dniu 10 czerwca 2016 r.

Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto ogółem w I kwartale br. wyniosły 8,8 mld zł i były wyższe niż przed rokiem o 1,3% (w dziale I zmniejszyły się o 13,7% do 4,5 mld zł, a w dziale II wzrosły o 23,0% do 4,4 mld zł). **Koszty działalności lokacyjnej** zwiększyły się o 60,2% do 1,8 mld zł (w dziale I wyniosły 1,4 mld zł, a w dziale II – 0,5 mld).

Łączny **wynik finansowy netto** zakładów ubezpieczeń wyniósł 625,8 mln zł, tj. był o 41,3% niższy niż w I kwartale ub. roku. Towarzystwa ubezpieczeń w dziale I wypracowały wynik w wysokości 578,3 mln zł, tj. o 13,4% niższy niż w I kwartale ub. roku, natomiast w dziale II wynik obniżył się o 88,1% i wyniósł 47,5 mln zł.

Wynik techniczny (w ujęciu zagregowanym) ukształtował się na poziomie 771,5 mln zł (o 23,4% niższym niż w analogicznym okresie ub. roku). Wynik w ubezpieczeniach na życie zwiększył się o 23,9% i wyniósł 767,0 mln zł, a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych oraz majątkowych obniżył się z 388,3 mln zł do 4,5 mln zł.

Składki przypisane brutto oraz odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w podziale na wybrane rodzaje ubezpieczeń:

Wyszczególnienie	Składki przypisane brutto			Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		
	I-III 2015	I-III 2016		I-III 2015	I-III 2016	
	mln zł	I-III 2015= =100		mln zł	I-III 2015= =100	
DZIAŁ I						
Ogółem z działalności bezpośredniej	7182,8	5743,1	80,0	5168,9	4460,8	86,3
w tym:						
Ubezpieczenia na życie	2171,5	1903,2	87,6	2060,5	1733,4	84,1
Ubezpieczenia na życie, związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	3630,8	2429,3	66,9	2549,5	2140,4	84,0
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe	1318,6	1349,0	102,3	511,9	540,2	105,5
DZIAŁ II						
Ogółem z działalności bezpośredniej	6818,4	7154,4	104,9	3507,7	4184,1	119,3
w tym:						
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe	564,5	450,3	79,8	107,6	109,5	101,8
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych	1379,1	1563,3	113,4	953,1	1049,9	110,2
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami	1070,0	969,4	90,6	273,3	294,2	107,6
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych	588,6	547,2	93,0	169,1	329,4	194,8
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania pojazdów lądowych	1939,4	2317,1	119,5	1609,5	1935,3	120,2
w tym obowiązkowe OC posiadaczy pojazdów mechanicznych	1871,9	.	x	1541,2	.	x
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	602,0	557,6	92,6	177,1	208,9	117,9

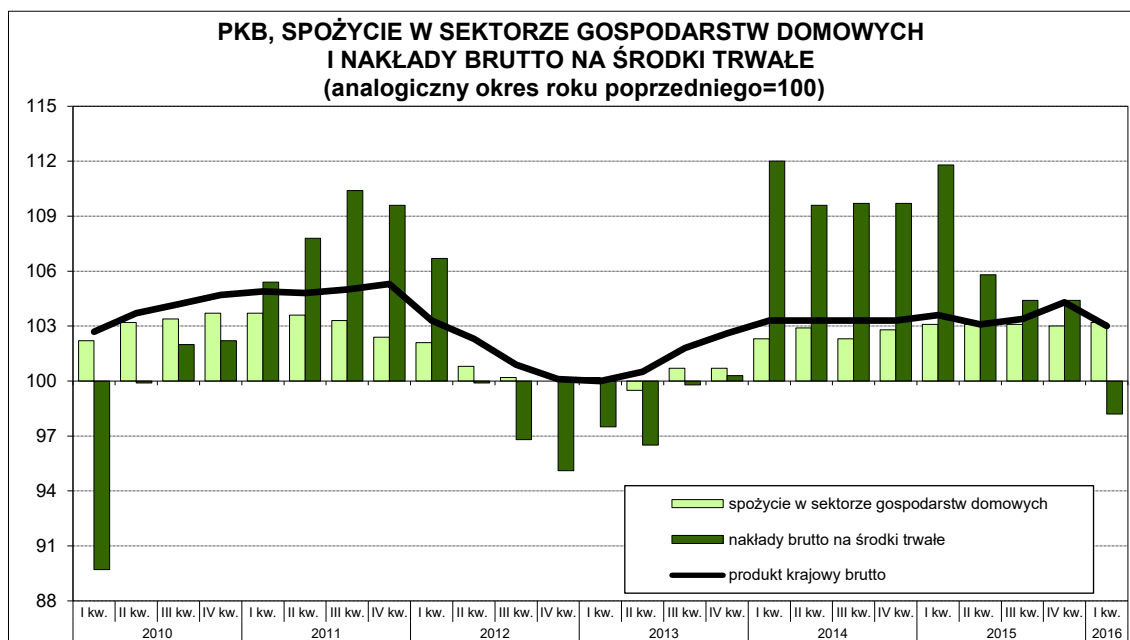
Składka przypisana brutto z działalności bezpośredniej w I kwartale br. wyniosła w ubezpieczeniach na życie 5,7 mld zł (spadek o 20,0% w stosunku do I kwartału ub. roku), a w ubezpieczeniach majątkowych – 7,2 mld zł (wzrost o 4,9%).

W strukturze składki przypisanej brutto z działalności bezpośredniej ogółem składka zakładów działu I stanowiła 44,5%, a zakładów działu II – 55,5%. Dominującą pozycję w dziale I, pod względem wartości zebranej składki brutto, stanowiły ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, w których składka wyniosła 2,4 mld zł oraz ubezpieczenia na życie – 1,9 mld zł. Ich udział w wartości składek przypisanych brutto I działu wyniósł odpowiednio 42,3% i 33,1%. W składkach działu II największą pozycję (54,2%) stanowiły składki brutto zebrane z tytułu polis komunikacyjnych. Wartość tych składek zwiększyła się o 16,9% i wyniosła 3,9 mld zł. Udział ubezpieczeń casco pojazdów lądowych w składce przypisanej brutto działu II wyniósł 21,8%, a ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej wynikających z posiadania pojazdów mechanicznych – 32,4%.

Wartość **odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto z działalności bezpośredniej**, w porównaniu z I kwartałem ub. roku, w ubezpieczeniach na życie zmniejszyła się o 13,7% do 4,5 mld zł, a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych wzrosła o 19,3% do 4,2 mld zł.

Produkt krajowy brutto

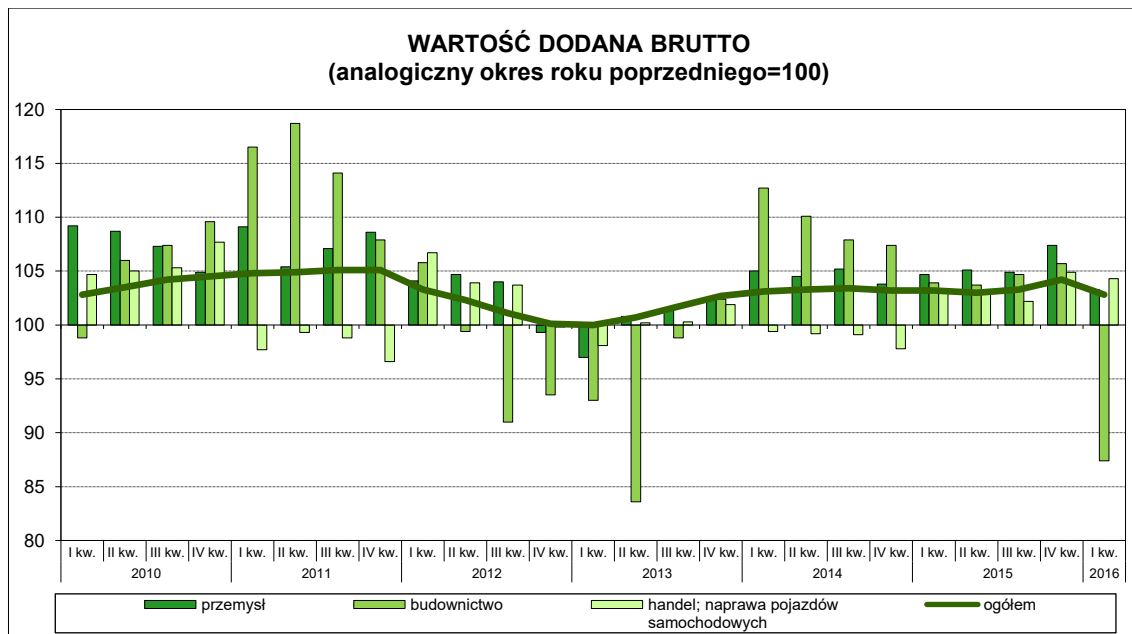
Według wstępnych danych, **produkt krajowy brutto** w I kwartale br., po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, był wyższy niż przed rokiem o 2,6%, natomiast w porównaniu z poprzednim kwartałem obniżył się o 0,1%. PKB niewyrównany sezonowo był realnie o 3,0% wyższy niż przed rokiem (wobec wzrostu odpowiednio o 4,3% w IV kwartale ub. roku).

W I kwartale br. głównym czynnikiem kreującym wzrost PKB był popyt krajowy (którego wpływ wyniósł 3,9 p.proc. wobec 4,4 p.proc. w IV kwartale ub. roku), przy pogłębieniu ujemnego oddziaływania popytu zagranicznego (z minus 0,1 p.proc. w IV kwartale ub. roku do minus 0,9 p.proc.). Dodatni wpływ spożycia ogółem wyniósł 2,8 p.proc. (spożycia w sektorze gospodarstw domowych – 2,0 p.proc., a spożycia publicznego – 0,8 p.proc.). Akumulacja oddziaływała pozytywnie na wzrost PKB (1,1 p.proc.). Umocnił się dodatni wpływ przyrostu rzeczowych środków obrotowych (do 1,3 p.proc.), przy niewielkim ujemnym (notowanym po raz pierwszy od III kwartału 2013 r.) oddziaływaniu popytu inwestycyjnego (minus 0,2 p.proc.).

Popyt krajowy w I kwartale br. był wyższy niż przed rokiem o 4,1% (wobec 4,5% w poprzednim kwartale). Umocniło się tempo wzrostu akumulacji – do 8,1% (w tym nakłady brutto na środki trwałe obniżyły się o 1,8% wobec wzrostu o 4,4% w IV kwartale ub. roku.). Spożycie było o 3,4% wyższe niż przed rokiem (spożycie w sektorze gospodarstw domowych wzrosło o 3,2%, a spożycie publiczne – o 4,4%). **Stopa inwestycji** w I kwartale br. wyniosła 13,3% (wobec 14,0% przed rokiem).

Eksport w I kwartale br. był o 6,9% wyższy niż przed rokiem, a **import** – większy o 9,3% (w IV kwartale ub. roku notowano odpowiednio wzrost eksportu o 8,2%, a importu – o 8,6%).

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w I kwartale br. była wyższa niż przed rokiem o 2,8% (wobec wzrostu o 4,2% w IV kwartale ub. roku). W przemyśle wartość dodana brutto zwiększyła się o 3,3%, natomiast w budownictwie notowano spadek o 12,6%. W handlu, naprawie pojazdów samochodowych wartość dodana brutto wzrosła o 4,3%, a w transporcie, gospodarce magazynowej – o 2,4%. Znaczny wzrost obserwowano w działalności finansowej i ubezpieczeniowej – o 18,1%. Zwiększyła się również wartość dodana brutto m.in. w informacji i komunikacji (o 5,0%), obsłudze rynku nieruchomości (o 3,1%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 2,9%). W sekcjach administracja i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna wartość dodana brutto łącznie była wyższa niż przed rokiem o 2,0%.

Produkt krajowy brutto niewyrównany sezonowo (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2014		2015		2014				2015				2016
	w mln zł		w mln zł		kwartaly - w mln zł								
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
Spżycie	1 346 748,6	1 372 787,9	1 036 672,2	1 036 672,2	339 242,4	334 400,0	334 901,2	338 205,1	341 707,1	337 760,5	342 841,2	350 479,1	350 195,4
w tym:													
w sektorze gospodarstw domowych publicznych w sektorze instytucji rządowych i samorządowych	1 018 578,7	1 036 672,2	323 026,4	323 026,4	263 961,7	254 127,7	256 027,1	244 462,2	266 769,3	257 653,5	263 880,0	248 369,4	272 791,8
Akumulacja brutto	314 964,8	366 944,6	366 944,6	366 944,6	72 014,0	76 789,6	75 465,0	90 696,2	71 726,1	76 644,4	75 566,5	99 089,4	74 216,5
w tym nakłady brutto na środki trwałe	350 255,6	366 944,6	366 944,6	366 944,6	55 332,0	76 643,8	83 158,6	135 121,2	55 507,4	80 571,8	87 886,7	142 978,7	60 146,4
Eksport	339 388,7	360 392,2	360 392,2	360 392,2	52 575,2	73 717,8	80 463,1	132 632,6	57 748,0	78 216,4	84 528,9	139 898,9	56 842,3
Import	815 854,1	883 426,4	883 426,4	883 426,4	195 747,8	201 330,7	205 084,8	213 690,8	213 872,3	215 955,3	217 902,4	235 696,4	227 884,4
Popyt krajowy	793 712,0	833 463,0	833 463,0	833 463,0	190 307,3	194 639,5	198 877,6	209 887,6	197 987,2	203 252,2	211 510,3	220 713,3	212 044,6
w tym:	1 697 004,2	1 739 732,5	1 739 732,5	1 739 732,5	394 574,4	411 043,8	418 059,8	473 326,3	397 214,5	418 332,3	430 727,9	493 457,8	410 341,8
Produkt krajowy brutto	1 719 146,3	1 789 695,9	1 789 695,9	1 789 695,9	400 014,9	417 735,0	424 266,9	477 129,5	413 099,6	431 035,4	437 120,0	508 440,9	426 181,6
Wartość dodana brutto	1 525 242,4	1 587 872,7	1 587 872,7	1 587 872,7	356 480,5	368 921,6	374 487,1	425 353,3	369 952,7	381 667,5	385 042,9	451 209,6	382 251,0
w tym:													
przemysł	387 561,6	414 142,1	414 142,1	414 142,1	98 907,3	86 402,4	87 054,3	115 197,6	104 069,8	92 662,9	90 271,4	127 138,0	107 576,7
budownictwo	119 501,7	129 255,4	129 255,4	129 255,4	18 431,0	28 177,4	33 794,8	39 098,5	20 038,8	30 216,1	35 637,8	43 362,7	18 108,0
handel; naprawa pojazdów samochodowych	271 663,1	280 660,4	280 660,4	280 660,4	68 575,6	65 980,6	70 078,3	67 028,5	70 267,3	68 368,0	71 180,4	70 844,7	72 894,4
transport i gospodarka magazynowa	94 662,6	103 417,7	103 417,7	103 417,7	18 207,9	20 840,1	27 858,7	27 755,9	19 910,7	23 229,6	30 130,3	30 147,1	22 311,3
zakwaterowanie i gastronomia	17 836,0	19 161,7	19 161,7	19 161,7	3 160,6	3 883,2	5 389,2	5 403,1	3 434,0	4 231,1	5 784,7	5 711,9	3 742,5
informacja i komunikacja	60 233,5	59 759,3	59 759,3	59 759,3	12 410,5	16 043,6	14 644,9	17 134,6	11 993,6	15 882,4	14 320,5	17 562,8	11 826,6
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	69 020,0	62 902,8	62 902,8	62 902,8	15 927,1	19 854,1	16 670,6	16 568,2	15 494,4	16 226,8	15 872,1	15 309,5	17 141,2
obsługa rynku nieruchomości	80 009,0	84 105,6	84 105,6	84 105,6	18 145,0	21 298,2	20 582,0	19 983,8	19 058,7	22 479,0	21 591,6	20 976,3	19 799,2
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca	115 827,1	119 611,3	119 611,3	119 611,3	26 484,8	33 494,4	27 953,6	27 894,3	27 703,6	34 447,5	28 737,3	28 722,9	28 899,7
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna	228 030,2	233 879,1	233 879,1	233 879,1	58 988,5	52 273,7	53 171,0	63 597,0	60 360,2	53 091,1	54 283,6	66 144,2	61 988,9

Dynamika realna produktu krajowego brutto niewyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2014		2015		2014				2015				2016			
	rok poprzedni=100		kwartaly - analogiczny okres roku poprzedniego=100		kwartaly - analogiczny okres roku poprzedniego=100				kwartaly - analogiczny okres roku poprzedniego=100							
	I	II	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Spożycie	102,9		103,1		102,8	103,8	102,8		102,5		102,6		104,5		103,4	
w tym:																
w sektorze gospodarstw domowych publicznych w sektorze instytucji rządowych i samorządowych	102,6		103,1		102,3	102,8	102,8		103,1		103,1		103,0		103,2	
Akumulacja brutto	104,7		103,4		105,1	107,2	107,2		101,8		100,9		108,7		104,4	
w tym nakłady brutto na środki trwałe	112,8		104,5		118,2	106,5	106,5		103,4		104,8		104,5		108,1	
Eksport	110,0		105,8		109,7	109,7	109,7		111,8		104,4		104,4		98,2	
Import	106,4		106,8		104,7	106,9	106,9		108,3		105,6		108,2		106,9	
Popyt krajowy	110,0		106,3		111,7	109,7	110,1		106,9		104,9		108,6		109,3	
Popyt krajowy	104,9		103,4		105,6	104,5	104,5		102,9		103,0		104,5		104,1	
Produkt krajowy brutto	103,3		103,6		103,3	103,3	103,3		103,6		103,4		104,3		103,0	
Wartość dodana brutto	103,3		103,4		103,4	103,2	103,2		103,2		103,3		104,2		102,8	
w tym:																
przemysł	104,6		105,6		104,5	105,2	103,8		104,7		104,9		107,4		103,3	
budownictwo	109,0		104,6		110,1	107,9	107,4		103,9		104,7		105,7		87,4	
handel; naprawa pojazdów samochodowych	98,9		103,3		99,2	99,1	97,8		103,0		102,2		104,9		104,3	
transport i gospodarka magazynowa	100,0		100,8		100,7	103,4	96,0		99,8		101,4		100,6		102,4	
zakwaterowanie i gastronomia	110,1		102,5		107,3	112,5	112,1		102,9		102,4		102,4		102,9	
informacja i komunikacja	106,2		104,3		106,9	109,0	107,8		104,0		103,2		105,2		105,0	
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	109,4		106,2		113,3	95,9	112,5		112,9		113,8		96,5		118,1	
obsługa rynku nieruchomości	105,1		102,8		104,9	106,0	106,0		102,1		103,0		103,5		103,1	
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca	104,4		101,8		104,3	105,4	103,2		101,6		101,7		102,3		102,5	
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna																
pomoc społeczna	101,7		101,6		101,1	103,1	103,6		101,2		101,2		103,1		102,0	

^a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2015												2016
	kwartaly - okres poprzedni=100												
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
Spożycie	100,8	101,2	100,8	100,7	100,8	100,7	100,7	100,7	100,7	100,7	100,7	101,1	100,7
w tym:													
w sektorze gospodarstw domowych publicznych w sektorze instytucji rządowych i samorządowych	100,7	101,0	100,7	101,0	100,7	101,0	100,7	100,7	100,7	100,7	100,6	100,6	100,9
Akumulacja brutto	101,4	102,1	100,8	99,9	100,8	100,0	100,8	100,9	100,8	100,9	100,7	102,4	99,9
w tym nakłady brutto na środki trwałe	106,4	101,0	101,9	100,0	101,9	100,0	101,7	102,1	101,7	101,7	101,3	101,3	101,9
Eksport	104,3	102,2	102,0	101,7	102,0	101,7	101,7	99,6	103,1	101,6	100,5	100,1	98,5
Import	101,8	101,8	101,4	101,7	101,4	101,7	101,7	101,1	102,0	101,6	101,7	102,2	101,2
Popyt krajowy	104,1	102,4	102,6	100,7	102,6	100,7	100,7	100,9	101,3	101,7	100,6	103,8	102,4
	101,9	101,5	100,9	100,3	100,9	100,3	100,3	101,3	100,7	101,3	100,6	101,3	100,2
Produkt krajowy brutto	101,1	101,0	100,6	100,7	100,6	100,7	100,7	100,5	101,3	100,8	100,8	101,3	99,9
Wartość dodana brutto	101,4	100,1	100,9	100,4	100,9	100,4	100,4	100,7	101,0	100,8	100,8	101,4	100,4
w tym:													
przemysł	101,8	100,4	99,9	101,9	99,9	101,9	101,1	101,1	101,0	101,6	101,6	101,1	101,1
budownictwo	105,4	100,1	101,0	100,1	101,0	100,1	104,3	98,1	104,3	99,7	100,1	100,1	95,4
handel; naprawa pojazdów samochodowych	98,2	100,3	101,0	99,0	101,0	99,0	102,2	100,6	102,2	100,4	101,8	101,8	101,2
transport i gospodarka magazynowa	98,3	98,9	101,4	98,0	101,4	98,0	100,7	101,0	100,7	100,4	100,8	100,8	101,1
zakwaterowanie i gastronomia	103,7	101,4	103,0	101,4	103,0	101,4	99,2	100,9	99,2	100,7	100,5	100,5	101,2
informacja i komunikacja	101,4	101,5	103,2	100,4	103,2	100,4	100,2	102,0	100,2	100,3	102,2	102,2	100,6
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	99,5	101,4	105,2	104,7	105,2	104,7	96,1	106,1	96,1	99,6	101,6	101,6	105,1
obsługa rynku nieruchomości	102,6	99,9	101,3	100,7	101,3	100,7	99,9	101,9	99,9	100,3	101,1	101,1	100,5
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca	101,5	100,4	101,3	99,5	101,3	99,5	100,6	100,4	100,6	100,6	101,2	101,2	101,2
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna	100,6	100,7	100,8	100,2	100,8	100,2	100,3	100,4	100,3	100,4	100,4	100,8	100,4

^a Ceny stałe przy roku odniesienia 2010.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2014				2015				2016
	kwartaly - analogiczny okres roku poprzedniego=100								
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
Spożycie	101,8	103,0	103,2	103,5	103,5	103,0	102,9	103,3	103,1
w tym:									
w sektorze gospodarstw domowych publicznych w sektorze instytucji rządowych i samorządowych	101,6	102,7	102,7	103,4	103,4	103,1	103,0	102,6	102,8
Akumulacja brutto	102,5	105,1	104,5	104,2	104,2	102,4	102,4	104,9	104,0
w tym nakłady brutto na środki trwałe	115,9	114,7	115,6	109,5	109,5	104,0	103,9	105,2	107,3
Eksport	109,0	109,8	110,0	110,7	110,7	106,5	105,0	103,2	98,6
Import	107,4	107,0	105,5	106,8	106,8	106,4	106,6	107,1	106,3
Import	107,7	111,8	110,4	110,1	110,1	105,6	104,7	108,0	109,1
Popyt krajowy	103,5	105,6	105,5	104,6	104,6	103,2	102,9	104,0	103,5
Produkt krajowy brutto	103,3	103,2	103,0	103,5	103,5	103,2	103,4	104,0	102,6
Wartość dodana brutto	104,1	102,4	103,1	102,8	102,8	103,1	103,0	104,0	103,4
w tym:									
przemysł	105,2	102,9	102,6	104,1	104,1	104,0	105,7	105,0	105,0
budownictwo	110,8	111,3	107,7	106,7	106,7	103,4	102,1	102,1	93,4
handel; naprawa pojazdów samochodowych	99,4	98,9	100,0	98,4	98,4	102,8	102,2	105,1	104,1
transport i gospodarka magazynowa	103,3	100,7	102,2	96,6	96,6	101,1	100,1	102,9	103,3
zakwaterowanie i gastronomia	108,5	107,8	110,5	109,9	109,9	104,6	102,2	101,3	103,3
informacja i komunikacja	103,7	104,5	108,0	106,8	106,8	105,4	102,9	104,7	105,2
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	110,7	108,8	110,1	111,2	111,2	107,3	106,3	103,0	112,7
obsługa rynku nieruchomości	104,7	103,6	104,6	104,6	104,6	101,8	102,9	103,2	103,8
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca	105,6	103,9	105,0	102,6	102,6	101,7	101,1	102,9	103,5
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna	100,1	100,7	102,2	102,4	102,4	102,0	101,4	101,9	102,1

^a Ceny stałe przy roku odniesienia 2010.

Skala wpływu poszczególnych kategorii na wzrost realny produktu krajowego brutto^a (w p.proc.)

Wyszczególnienie	2014				2015				2016				
	kwartały				kwartały				kwartały				
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
Popyt krajowy	4,8	5,3	5,5	4,5	2,8	2,9	3,0	4,4	3,9				
Spożycie	2,4	2,8	2,3	2,7	2,3	2,0	2,1	3,1	2,8				
w tym:													
w sektorze gospodarstw domowych	1,6	1,8	1,4	1,4	2,0	1,9	1,9	1,5	2,0				
publiczne w sektorze instytucji rządowych i samorządowych	0,8	1,0	0,9	1,3	0,3	0,1	0,2	1,6	0,8				
Akumulacja brutto	2,4	2,5	3,2	1,8	0,5	0,9	0,9	1,3	1,1				
w tym:													
nakłady brutto na środki trwałe	1,9	1,6	1,8	2,6	1,5	1,0	0,8	1,2	-0,2				
przyrost rzeczowych środków obrotowych	0,5	0,9	1,4	-0,8	-1,0	-0,1	0,1	0,1	1,3				
Saldo obrotów z zagranicą	-1,5	-2,0	-2,2	-1,2	0,8	0,2	0,4	-0,1	-0,9				
Produkt krajowy brutto	3,3	3,3	3,3	3,3	3,6	3,1	3,4	4,3	3,0				
Wartość dodana brutto	2,9	2,9	3,1	2,9	2,9	2,6	2,9	3,7	2,5				

^a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

		Wyszczególnienie											
		a - 2015						b - 2016					
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):													
	poprzedni miesiąc=100	96,8	101,4	113,4	92,0	98,6	104,6	98,7	92,9	115,1	101,9	97,4	96,4
	a	91,9	106,9	107,0	96,9	96,4							
	b	101,6	105,0	108,8	102,4	102,8	107,4	103,8	105,3	104,0	102,4	107,8	106,7
	a	101,3	106,8	100,7	106,0	103,5							
	b												
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):													
	poprzedni miesiąc=100	34,8	116,7	128,2	108,7	106,4	112,5	103,4	99,2	111,6	104,2	96,6	127,7
	a	31,9	114,3	120,6	109,9	107,9							
	b	101,3	99,7	102,9	108,5	101,3	97,5	99,9	104,8	97,5	94,8	101,2	99,6
	a	91,4	89,5	84,2	85,1	86,3							
	b	117,48	21241	31703	42138	52548	63966	76852	88067	101331	116296	130032	147711
	a	12776	25059	37442	49858	61117							
	b												
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):													
	poprzedni miesiąc=100	78,0	98,4	117,1	97,4	100,5	101,0	102,2	98,2	99,9	104,7	94,1	122,0
	a	75,1	101,3	113,6	99,7	99,3							
	b	103,6	102,4	106,6	101,5	104,7	106,6	103,5	102,0	102,9	103,6	105,7	107,0
	a	103,2	106,2	103,0	105,5	104,3							
	b	-586,9	-11324,0	-16660,1	-16693,1	-19631,1	-26139,8	-26591,6	-25860,4	-31136,1	-34487,9	-36128,7	-42606,7
	a	1759,9	-3098,3	-9587,2	-11125,5								
	b												
Średnie kursy walut w zł - NBP:													
	100 dolarów amerykańskich	367,39	367,66	381,38	373,47	365,20	371,03	377,34	376,85	375,13	378,07	395,71	394,17
	a	403,97	395,65	386,44	379,85	389,91							
	b	427,97	417,76	412,78	402,91	407,83	415,97	415,40	419,36	421,69	424,60	425,03	429,05
	a	439,35	439,60	429,34	430,68	440,76							
	b	392,73	393,22	389,12	388,12	392,11	398,17	396,27	389,29	386,05	390,37	392,36	396,23
	a	401,76	398,95	393,11	393,89	398,74							
	b												
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:													
	eksport	58874,9	59612,4	65761,0	60490,2	59786,8	62942,3	61281,9	55634,1	66170,0	68641,5	67794,6	60258,5
	a	60091,7	65970,6	68536,0	66621,2								
	b	56836,4	57103,6	63970,5	60795,7	57042,2	62518,2	63305,7	56174,9	65489,0	66225,6	64648,0	57609,6
	a	56986,9	62950,3	65102,5	62696,9								
	b	2038,5	2508,8	1790,5	-305,5	2744,6	424,1	-2023,8	-540,8	681,0	2415,9	3146,6	2648,7
	a	3104,8	3020,3	3433,5	3924,3								
	b												

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Średnie ceny bieżące z 2010 r. 3 Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany. 4 Dane wstępne.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

A. Unia Europejska

Wyszczególnienie	PKB			Handel zagraniczny				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^d				Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych				Produkcja przemysłowa ^b				Produkcja w budownictwie ^b			
	2015		IV kw. 2015	I-III 2016		I-III 2015		2016		2016		2015		2016		2015		2016		2015		2016	
	zmiana w % w skali roku			w mld euro				w %				zmiana w % w skali roku				zmiana w % w skali roku				zmiana w % w skali roku			
	2015	IV kw. 2015	I kw. 2016	eksport	import	saldo	IV 2015	III	IV	V 2015	IV	V	IV 2015	III	IV	IV 2015	III	IV	IV 2015	III	IV	IV 2015	III
UE-28	2,0	2,0	1,8	.	.	.	9,6	8,7	8,7	0,3	-0,2	-0,1	1,2	0,3	2,5	0,8	-1,1	0,8	0,8	2,5	0,8	-1,1	-1,5
Strefa euro - 19	1,7	1,7	1,7	.	.	.	11,0	10,2	10,2	0,3	-0,2	-0,1	0,8	0,2	2,0	-1,6	0,5	-1,6	2,0	2,0	0,5	0,5	-0,4
Austria	0,9	1,1	1,3	0,5	-0,1	-1,3	5,9	5,9	5,8	1,0	0,6	0,6	0,6	3,3	.	-2,7	-2,6	.	.	.	.	.	.
Belgia	1,4	1,5	1,5	-0,3	-2,0	6,2	8,7	8,6	8,7	0,8	1,5	1,6	-0,7	1,3	.	-5,5	-7,7	.	.	.	.	.	.
Bułgaria	3,0	3,0	2,9	-1,6	-6,8	-0,5	10,0	7,3	7,1	-0,3	-2,5	-2,5	1,6	2,6	2,5	3,5	-8,7	-10,4	.	.	.	.	.
Chorwacja	1,6	2,0	2,3	5,4	5,0	-1,7	16,3	14,9	14,6	0,0	-0,9	-1,2	1,2	6,9	5,0	-1,2	3,4 ^e	.	.	.	.	.	.
Cypr	1,6	2,8	2,7	-27,8	-4,8	-0,7	15,8	12,0	11,6	-1,7	-2,1	-1,9	4,8	7,8	.	-13,5 ^d	.	.	.	.	.	.	.
Czechy	4,2	4,0	3,0	7,3	4,5	5,6	5,3	4,1	4,1	0,7	0,5	0,0	4,9	4,1	1,3	12,5	-10,8	-15,2	.	.	.	.	.
Dania	1,2	0,5	0,6	-5,5	-3,4	2,0	6,3	5,9	6,0	0,4	-0,3	-0,1	2,5	-1,8	1,7	1,4	-6,1	.	.	.	.	.	.
Estonia	1,8	1,0	1,8	-1,7	1,2	-0,4	6,9	6,8	.	0,5	0,0	0,0	0,0	-5,1	0,8	-3,2 ^d	3,4	.	.	.	.	.	.
Finlandia	0,5	1,3	1,5	-7,0	-6,6	-0,8	9,2	9,1	9,0	0,1	0,3	0,3	-1,9	-1,6	2,0	4,0	4,2	.	.	.	.	.	.
Francja	1,3	1,4	1,4	-0,4	1,2	-17,4	10,3	10,1	9,9	0,3	-0,1	0,1	0,4	-0,8	2,0	-6,0	-3,5	-0,9	.	.	.	.	.
Grecja	-0,2	-0,9	-1,4	-8,8	-7,5	-4,5	25,2	24,1	.	-1,4	-0,4	-0,2	0,3	-3,7	2,8	47,1 ^d	-9,3 ^e	.	.	.	.	.	.
Hiszpania	3,2	3,5	3,4	0,3	-1,2	-5,3	22,7	20,3	20,1	-0,3	-1,2	-1,1	2,1	3,6	2,9	3,2	7,4	-6,0	.	.	.	.	.
Holandia	2,0	1,2	1,1	-3,3	-3,6	15,1	7,0	6,4	6,4	0,7	-0,2	-0,2	-6,5	2,0	6,8	6,8	6,5	6,2	.	.	.	.	.
Irlandia	7,8	9,3 ^a	.	2,7	-7,2	11,3	9,8	8,1	7,9	0,2	-0,2	-0,2	7,9	-11,7	4,4	9,4 ^d	12,1 ^e	.	.	.	.	.	.
Litwa	1,6	2,0	2,5	1,4	-2,6	-0,4	9,4	8,4	8,2	0,0	0,8	0,2	2,9	2,7	-1,3	10,1 ^d	-17,4 ^e	.	.	.	.	.	.
Luksemburg	4,8	3,0	.	-0,9	-11,7	-1,0	6,5	6,3	6,2	0,4	-0,6	-0,6	0,4	0,4	-2,5	-1,1	-5,3	.	.	.	.	.	.
Łotwa	2,7	2,2	1,5	-5,9	-8,0	-0,4	9,5	9,6	9,6	1,2	-0,7	-0,8	7,6	2,7	-0,5	-0,1 ^d	-19,0 ^e	.	.	.	.	.	.
Malta	6,4	6,2	4,9	13,1	19,3	-0,9	5,5	4,6	4,3	1,3	0,8	1,0	8,8	-4,9	-3,6	1,4 ^d	1,4 ^e	.	.	.	.	.	.
Niemcy	1,7	1,3	1,6	0,7	0,3	60,4	4,7	4,2	4,2	0,6	-0,3	0,0	1,0	0,3	1,3	-2,7	1,1	0,5	.	.	.	.	.
Polska	3,6	4,0	2,6	1,4	-0,1	2,2	7,6	6,3	6,3	-0,6	-0,5	-0,4	2,4	0,7	5,9	8,2	-14,9	-16,0	.	.	.	.	.
Portugalia	1,5	1,3	0,9	-1,7	0,8	-2,4	12,8	12,0	12,0	1,0	0,5	0,4	-0,7	0,2	3,7	-3,9	-6,3	-3,8	.	.	.	.	.
Rumunia	3,8	3,9	4,2	3,5	7,1	-2,0	6,8	6,4	6,4	1,3	-2,6	-3,0	4,4	-2,0	3,4	11,0	-4,7	12,8	.	.	.	.	.
Słowacja	3,6	4,0 ^a	3,7 ^a	0,4	1,5	0,7	11,7	10,3	10,2	-0,1	-0,4	-0,7	9,5	-1,4	7,2	12,5	-0,4	-4,0	.	.	.	.	.
Słowenia	2,9	2,5	2,3	3,3	0,4	0,7	9,4	8,1	7,8	-0,8	-0,7	-0,5	5,2	4,6	5,3	-6,9	-36,0	-31,2	.	.	.	.	.
Szwecja	4,2	4,8	4,2	-1,1	0,4	0,5	7,8	7,2	6,7	0,9	1,0	0,8	2,9	5,0	3,2	10,3	12,2	8,7	.	.	.	.	.
Węgry	2,9	2,6	0,4	2,1	2,5	1,9	7,1	5,6	.	0,6	0,3	-0,1	6,4	-2,3	5,2	8,6	-33,9	-29,8	.	.	.	.	.
Wielka Brytania	2,3	2,1	2,0	-7,7	-2,4	-45,9	5,5	5,0	.	0,1	0,3	0,3	1,0	0,3	4,5	6,4	-5,4	-5,2	.	.	.	.	.
Włochy	0,8	1,1	1,0	-0,4	-2,2	9,1	12,1	11,5	11,7	0,2	-0,4	-0,3	0,4	0,5	1,8	-3,2	-0,4	3,0	.	.	.	.	.

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi. d I kw. 2015 r. e I kw. 2016 r.

B. OECD i wybrane kraje świata

Wyszczególnienie	PKB ^{ab}				Handel zagraniczny				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a				Wskaźnik cen konsumpcyjnych (CPI)					Produkcja przemysłowa ^a				Produkcja w budownictwie ^a			
	zmiana w % w skali roku		w mld USD		saldo		w %		V		IV		V		IV		III		IV		III		IV		
	2015	IV kw. 2015	I kw. 2016	I-III 2016	I-III 2015	IV 2015	III 2016	IV 2015	V 2015	IV 2015	V 2016	IV 2016	V 2016	IV 2015	III 2016	IV 2016	IV 2015	III 2016	IV 2016	IV 2015	III 2016	IV 2016			
	2,1 ^c	2,0 ^c	1,9 ^c	-5,7	-112,6	-130,0	6,9	6,4	0,6	0,8	0,5	-0,4	0,5	0,5	-0,4	0,5	0,5	0,5	-0,4	0,5	0,5	0,5	0,5		
OECD	2,1 ^c	2,0 ^c	1,9 ^c	-5,7	-112,6	-130,0	6,9	6,4	0,6	0,8	0,5	-0,4	0,5	-0,4	0,5	0,5	0,5	-0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5		
w tym:																									
Australia	2,5	2,9	3,1	-18,2	-3,7	1,1	6,2	5,7	1,3 ^d	1,3 ^e	2,6 ^d	4,8 ^e	2,6 ^d	4,8 ^e	2,6 ^d	4,8 ^e	2,6 ^d	4,8 ^e	2,6 ^d	4,8 ^e	2,6 ^d	4,8 ^e	2,6 ^d		
Chile	2,1 ^c	1,4 ^c	1,7 ^c	-11,0	1,2	1,2	6,4	6,4	4,0	4,2	0,4	2,1	0,4	2,1	0,4	2,1	0,4	2,1	0,4	2,1	0,4	2,1	0,4		
Islandia	4,0	3,4	3,9	-13,9	5,0	-0,1	4,1	3,1	1,6	0,0	0,2	26,9	0,2	26,9	0,2	26,9	0,2	26,9	0,2	26,9	0,2	26,9	0,2		
Izrael	2,5	2,2	1,9	-7,2	1,7	-2,8	5,0	5,3	-0,4	-0,9	4,2	4,2	0,2	26,9	0,2	26,9	0,2	26,9	0,2	26,9	0,2	26,9	0,2		
Japonia	0,5 ^c	0,8 ^c	0,0 ^c	-6,2	5,3	-8,8	3,4	3,2	0,5	-0,3	3,2	3,2	0,5	-0,4	0,5	-0,4	0,5	-0,4	0,5	-0,4	0,5	-0,4	0,5		
Kanada	1,1	0,3	1,1	-9,6	-2,3	-1,9	6,8	7,1	0,9	1,7	1,5	1,5	0,9	1,7	1,5	1,5	0,9	1,7	1,5	1,5	0,9	1,7	1,5		
Korea Południowa	2,6	3,1	2,8	-13,3	-16,2	25,3	3,7	3,8	0,5	1,0	0,8	0,8	0,5	1,0	0,8	0,8	0,5	1,0	0,8	0,8	0,5	1,0	0,8		
Meksyk	2,5	2,4	2,8	-6,7	-3,2	-2,1	4,5	4,1	2,9	2,5	2,6	2,6	2,9	2,5	2,6	2,6	2,9	2,5	2,6	2,6	2,9	2,5	2,6		
Norwegia	1,6	0,2	1,4	-25,4	-9,1	8,2	4,2	4,7	2,1	3,2	3,4	3,4	2,1	3,2	3,4	3,4	2,1	3,2	3,4	3,4	2,1	3,2	3,4		
Nowa Zelandia	2,5	2,3	2,8	-12,6	-11,6	-0,4	5,8 ^d	5,7 ^e	0,3 ^d	0,4 ^e	0,3 ^d	0,4 ^e	0,3 ^d	0,4 ^e	0,3 ^d	0,4 ^e	0,3 ^d	0,4 ^e	0,3 ^d	0,4 ^e	0,3 ^d	0,4 ^e	0,3 ^d		
Stany Zjednoczone	2,4	2,0	2,0	-7,5	-6,3	-182,6	5,4	5,0	0,0	1,1	1,0	1,0	0,0	1,1	1,0	1,0	0,0	1,1	1,0	1,0	0,0	1,1	1,0		
Szwajcaria	0,9	0,3	0,7	-1,3	-5,0	10,2	4,4 ^d	4,4 ^d	-1,2	-0,4	-0,4	-0,4	-1,2	-0,4	-0,4	-0,4	-1,2	-0,4	-0,4	-0,4	-1,2	-0,4	-0,4		
Turcja	4,0 ^c	4,7 ^c	4,4 ^c	-6,8	-10,3	-17,4	10,0	10,0	8,1	6,6	6,6	6,6	8,1	6,6	6,6	6,6	8,1	6,6	6,6	6,6	8,1	6,6	6,6		
Białoruś	-3,9 ^c	-4,2 ^c	-3,6	-19,8	-13,9	-0,9	1,0 ^f	1,2 ^f	13,7	12,4	12,4	12,4	13,7	12,4	12,4	12,4	13,7	12,4	12,4	12,4	12,4	12,4	12,4		
Brazylia	-3,8	-5,9	-5,1	-7,8	-33,7	11,7	6,1	6,1	8,5	9,3	9,3	9,3	8,5	9,3	9,3	9,3	8,5	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3	9,3		
Chiny	6,9 ^c	6,8 ^c	6,7 ^c	-10,9	-14,7	176,0	179,2	179,2	1,2	2,3	2,0	2,0	1,2	2,3	2,0	2,0	1,2	2,3	2,0	2,0	1,2	2,3	2,0		
Indie	7,2 ^c	7,6 ^c	8,0 ^c	-8,5	-12,6	-24,4	31,2	31,2	5,7	5,9	5,9	5,9	5,7	5,9	5,9	5,9	5,7	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9		
Południowa Afryka	1,3	0,2	-0,6	-19,3	-23,0	-0,9	25,9 ^d	25,9 ^d	4,4	6,5	6,5	6,5	4,4	6,5	6,5	6,5	4,4	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5		
Rosja	·	·	·	-33,4	-11,5	15,9	42,3	5,3 ^d	15,8	7,2	7,2	7,2	15,8	7,2	7,2	7,2	15,8	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2		
Ukraina ^g	-9,9	-1,4	0,1	-18,5	-9,3	-1,0	9,6 ^d	9,6 ^d	58,4	9,8	7,5	7,5	58,4	9,8	7,5	7,5	58,4	9,8	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5		

^a Dane wyrównane sezonowo. ^b Dane na podstawie SNA 2008. ^c Dane na podstawie SNA 1993. ^d I kw. 2015 r. e I kw. 2016 r. f Rejestrowana stopa bezrobocia. ^g Dane nie obejmują czasowo okupowanego terytorium Autonomicznej Republiki Krymu i miasta Sewastopol.

Uwaga do części B: przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie OECD dokonano w Departamencie Analiz i Opracowań Zbiorczych GUS.

Źródło: EUROSTAT, OECD, BELSTAT, UKRSTAT, GUS — dane pobrano w dn. 21.06.2016 r.